

INSTYTUT KSIĄŻKI W KRAKOWIE

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU KSIĄŻKI
ZA ROK 2022**

Spis treści

A.	PROGRAM KRAJOWY	3
1.	Księgozbiór IK	3
2.	Książki dla dzieci z Ukrainy	4
3.	Dyskusyjne Kluby Książki	4
4.	„Kraszewski. Komputery dla bibliotek”	5
5.	„Certyfikat dla małych księgarń”	7
6.	Obsługa Priorytetu 2 – Inwestycje w infrastrukturę bibliotek publicznych i przypisanego do niego kierunku interwencji 2.1 – Infrastruktura bibliotek 2021–2025 w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 oraz udzielanie dofinansowań (środki małątkowe) w ramach NPRCz 2.0, PR 2, K.I. 2.1. „Infrastruktura bibliotek 2021-2025”	10
7.	Mała Książka – Wielki Człowiek	15
8.	Administrowanie i utrzymanie na serwerach ogólnopolskiej bazy księgarń	27
9.	Sfinansowanie kosztów obsługi programów rządowych z zakresu kultury i ochrony dziedzicowa narodowego	28
10.	Analiza funkcjonowania bibliotek	36
11.	Organizacja kolektywnych stoisk, promujących niszowe wydawnictwa podczas Targów Książki w Warszawie i Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie	39
	Kolektywne stoisko promujące niszowe wydawnictwa podczas Targów Książki w Warszawie	39
	Kolektywne stoisko promujące niszowe wydawnictwa podczas Targów Książki w Krakowie	39
12.	Sfinansowanie kosztów obsługi programu własnego „Certyfikat dla małych księgarń”	40
13.	Druk ukraińskich książeczek dla dzieci do bezpłatnej dystrybucji wśród uchodźców z Ukrainy	42
14.	„Upoluj swoją książkę”	45
15.	Realizacja i emisja w Programie 3 Polskiego Radia słuchowiska „Mickiewicz w pałacu w Śmiełowie”	47
16.	Warsztaty poświęcone Rankingowi Bibliotek	48
B.	PROGRAM ZAGRANICZNY	50
1.	Program Translatorski ©Poland (w tym Sample Translations i Program Promocji Literatury Polskiej BooksfromPoland.pl)	50
2.	Kolegium Tłumaczy (warsztaty i pobyty studyjne)	52
3.	Nagroda Transatlantyk	55
4.	Nagroda Found in Translation	55
5.	Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej (dotacja celowa)	60
6.	Program literacki za granicą	65
7.	Międzynarodowe Targi Książki	66
7.1	Międzynarodowe Targi Książki dla Dzieci w Bolonii (21–24 kwietnia 2022)	67
7.2	Międzynarodowe Targi Książki w Londynie (5–7 kwietnia 2022)	71
7.3	Międzynarodowe Targi Książki we Frankfurcie / Frankfurter Buchmesse (19–23 października 2022) ..	72
7.4	Międzynarodowe Targi Książki w Abu Zabi (23–29 maja 2022)	75
7.5	Międzynarodowe Targi i Festiwal „Książkowy Arsenal” w Kijowie	75
7.6	Międzynarodowe Targi Książki i Festiwal Literacki „Svet knihy” w Pradze (9-12 czerwca 2022)	75

7.7 Międzynarodowe Targi Książki w Lipsku (17–20 marca 2022)	76
7.8 Targi Książki w Paryżu / Festival du Livre de Paris (22-24 kwietnia 2022)	77
7.9 Międzynarodowe Targi Książki w Pekinie / Beijing International Book Fair (24–27 listopada 2022)	78
7.10 Forum Książki we Lwowie / Lviv Book Forum (6–9 października 2022)	79
7.11 Międzynarodowe Targi Książki „Biblioteka i Pedagogika” w Bratysławie (10–13 listopada 2022)	79
7.12 Międzynarodowy Festiwal Komiksu w Angoulême (17–20 marca 2022)	79
7.13 Międzynarodowy Festiwal Książki w Budapeszcie (29 września–2 października 2022)	80
7.14 Guadalajara International Book Fair (26-30 listopada 2022)	81
7.15 Międzynarodowy Salon Książki w Turynie / Salone Internazionale del Libro (19–23 maja 2022)	82
7.16 Międzynarodowa Wystawa Książek TIBE w Tajpej 2022 / Taipei International Book Exhibition (2–7 czerwca 2022)	82
7.17 Międzynarodowe Targi Książki „LIBER” w Barcelonie (5–7 października 2022)	82
8. Polska gościem honorowym Międzynarodowej Wystawy Książek TIBE w Tajpej 2023 (dotacja celowa na działania wymagające realizacji w roku 2022)	83
C. PROGRAM KOMUNIKACJI	85
1. Portal internetowy Instytutu Książki	85
2. Media społecznościowe Instytutu Książki	86
3. Serwis internetowy Books from Poland	87
4. Wydawnictwa IK	87
D. PROGRAM PROMOCJI	88
1. Patronaty Instytutu Książki	88
2. Obecność w mediach (wybrane przykłady publikacji)	88
3. Przygotowane materiały wideo	89
4. Konferencje prasowe	92
5. Targi Książki w Warszawie	93
6. Promocja roku Józefa Mackiewicza	93
7. „Literatura buduje świat” – festiwal literacki w ramach XXXI Forum Ekonomicznego w Karpaczu	94
E. CZASOPISMA PATRONACKIE	95
F. PROGRAM MAK + ...	99
G. ZADANIA INWESTYCYJNE	102

A. PROGRAM KRAJOWY

1. Księgozbiór IK

W roku 2022 księgozbiór Instytutu Książki powiększył się przede wszystkim o wydane pod koniec 2021 oraz w 2022 roku nowości, które zostały przekazane przez wydawców. Biblioteka Instytutu Książki została wzbogacona o tłumaczenia literatury polskiej na różne języki obce, które ukazują się w ramach Programu Translatorskiego ©Poland. W 2022 roku w ramach programu zostało wydanych 96 książek przełożonych na różne języki.

W dniach 21–24 marca odbyły się **Międzynarodowe Targi Książki Dziecięcej w Bolonii**. Podczas targów zaprezentowano nowości z literatury dziecięcej, zebrane w przygotowanym na tę okazję dla wydawców zagranicznych katalogu *Polish Books for Children and Young Adults* (29 tytułów). Książki te zostały wydane w ramach Programu Translatorskiego © Poland w latach 2020–2021 w różnych językach obcych (108 tytułów). Na wystawie targowej przedstawiono również ukraińskojęzyczne przekłady polskiej literatury dziecięcej, które ukazały się w ramach Programu Translatorskiego ©Poland (27 tytułów).

W dniach 5–7 kwietnia 2022 odbyły się **The London Book Fair** – najważniejsze, obok frankfurckich, targi książki na świecie. Na wystawie targowej zaprezentowano tłumaczenia literatury polskiej, które ukazały się dzięki wsparciu Programu Translatorskiego ©Poland (66 tytułów), a także nowości z katalogu *New Books from Poland 2021* (29 tytułów). Ponadto cały regał poświęcony został przekładom literatury polskiej na język ukraiński (35 tytułów).

W pierwszej połowie 2022 roku Instytut Książki zaprezentował również nowości z literatury polskiej podczas **Międzynarodowych Targów Książki w Abu Zabi**, które odbyły się w dniach 23–29 maja 2022. Na zorganizowanym przez Instytut Książki stoisku zaprezentowano nowości z katalogu *New Books from Poland 2021* (19 tytułów), a także przegląd nowości z literatury dziecięcej (16 książek). Pokazane zostały również polskie książki tłumaczone na język arabski (14 tytułów) oraz z wybór przybliżający dorobek Programu Translatorskiego ©Poland (22 przekłady).

Polskie książki zostały również wystawione na **Międzynarodowych Targach Książki w Tajpej, które odbyły się w dniach 2–7 czerwca**. Na polskim stoisku, które zostało zorganizowane przez Instytut Książki dzięki wsparciu Biura Polskiego w Tajpej, zaprezentowano książki z dwóch ostatnich katalogów *New books from Poland* (21 tytułów), przegląd najlepszych książek dla dzieci rekomendowanych w katalogu *Polish Books for Children and Young Adults* (15 tytułów), tłumaczenia literatury polskiej na język chiński (16 tytułów) oraz wybór przekładów literatury polskiej na różne języki obce wydanych w ramach Programu Translatorskiego ©Poland (28 książek).

Na **Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie (19–23 października 2022)** na polskim stoisku wystawiono 31 książek z ostatnich katalogów *New Books from Poland* oraz 31 tytułów książek dla dzieci, a także tytuły wydanych w ramach Programu Translatorskiego

©Poland (ponad 60 książek – w tym specjalna ekspozycja książek wydanych w języku ukraińskim).

Na polskim stoisku na **Międzynarodowych Targach Książki „LIBER” w Barcelonie (5–7 października 2022)** zaprezentowano 27 książek z katalogu *New Books from Poland 2022*, 14 książek z katalogu *Polish Books for Children and Young Adults 2022* oraz 10 książek wydanych z dofinansowaniem z programu Copyright Poland.

Budżet	plan: 4 051,00	wykonanie: 4 050,58
--------	----------------	---------------------

2. Książki dla dzieci z Ukrainy

Od początku inwazji rosyjskiej na Ukrainę Instytut Książki solidaryzuje się z narodem ukraińskim. W marcu br. IK przekazał do wojewódzkich bibliotek publicznych książki w języku ukraińskim wydane w ramach Programu Translatorskiego ©Poland.

Następnie, w ramach projektu „Książki dla dzieci z Ukrainy/Podaruj książkę ukraińskim dzieciom”, Instytut Książki zakupił od ukraińskich wydawców 7000 egzemplarzy książek od pięciu ukraińskich wydawców: Wydawnictwa Starego Lwa, Wydawnictwa Apriori, Wydawnictwa Urbino, Wydawnictwa Książki XXI Wieku i Wydawnictwa Astrolabe. Były to pozycje przeznaczone dla dzieci i młodzieży, czyli dla tych, którzy najbardziej potrzebują wsparcia i kontaktu z rodzimą kulturą. Książki zostały przekazane do bibliotek wojewódzkich i dalej do mniejszych ośrodków (łącznie trafiły do około 350 bibliotek). Projekt jest realizowany wspólnie z Fundacją Metropolia Dzieci, z którą zostało podpisane porozumienie o współpracy. Do końca roku Fundacja pozyskała środki na zakup ponad 6000 książek, które trafiły do 335 bibliotek.

Budżet	plan: 139 304,00	wykonanie: 139 304,00
--------	------------------	-----------------------

3. Dyskusyjne Kluby Książki

Nabór wniosków do programu na rok 2022 ogłoszono 16 listopada 2021 roku, termin ich składania upłynął 17 grudnia 2021 roku. Wszyscy uprawnieni wnioskodawcy (18 bibliotek wojewódzkich) złożyli wnioski na łączną kwotę 2 245 700 zł. Zespół sterujący (w składzie: prof. Krzysztof Koehler, Jakub Pacześniak, Katarzyna Humeniuk, Dariusz Kawa) ocenił pozytywnie wszystkie wnioski. Po wyliczeniu ocen Instytut Książki przygotował schemat podziału środków finansowych do kwoty 1 800 000 zł, która w formie dotacji celowej została przekazana na ten cel przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wyniki naboru wniosków ogłoszono 13 stycznia 2022.

Po okresie obostrzeń spowodowanych pandemią wirusa Sars-CoV-2 kluby wróciły do tradycyjnej działalności: do spotkań dyskusyjnych w siedzibach bibliotek (lub w plenerze) oraz do spotkań autorskich. Do 16 grudnia 2022 (ostatnie dostępne dane) liczba klubów wynosiła 1841. To wynik wyższy o 34 kluby w porównaniu z liczbą raportowaną w 2021 roku. Obecnie działa 625 klubów dla dzieci i młodzieży oraz 1216 klubów dla dorosłych,

rozmieszczonych z podziałem na typy gmin: w gminach wiejskich działają 596 kluby, w gminach miejsko-wiejskich 482, a w miastach 763.

Od 13 stycznia do 16 grudnia 2022 odbyło się 587 spotkań autorskich, które były finansowane bądź współfinansowane ze środków programu, w tym 584 spotkania tradycyjne i 3 spotkania w formie on-line. Na potrzeby klubów zakupiono 19906 woluminów.

Instytut Książki kontynuował również przyznawanie nagród i wyróżnień w konkursie na recenzję miesiąca dla klubowiczów DKK. Od stycznia do grudnia nagrodzono 42 osoby i 3 zespoły w 3 kategoriach: dorośli, dzieci i młodzież, recenzja rysowana.

W okresie sprawozdawczym rozesłano do koordynatorów wojewódzkich kolejne wydania newslettera „Nowości Wydawnicze. Propozycje dla Dyskusyjnych Klubów Książki”, gromadzącego wybrane przez zespół Instytutu Książki nowości wychodzące spod pióra polskich autorów. Newslettery rozesłano z prośbą o przekazanie ich moderatorom klubów w poszczególnych regionach.

W okresie sprawozdawczym odbyły się dwie wizyty studyjne: w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie i w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano prowadzenie strony internetowej poświęconej programowi (podstrona Instytutu Książki: <https://instytutksiazki.pl/kluby-ksiazki,6.html>) oraz fanpage'a na portalu Facebook.

8 sierpnia 2022 do DMP MKiDN został przekazany projekt regulaminu programu na kolejną edycję (2023). 14 września 2022 Minister KiDN zatwierdził regulamin programu.

16 grudnia 2022 zakończył się nabór wniosków do edycji programu na rok 2023.

Do 31 grudnia 2022 trwała ocena złożonych wniosków.

Środki wypłacone beneficjentom w 2022 roku wyniosły 1 800 000 zł, z których niewielka kwota została zwrócona.

Budżet	plan: 1 798 506,00	wykonanie: 1 798 505,55
--------	--------------------	-------------------------

4. „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”

Celem programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” jest zapewnienie zrównoważonego dostępu do technologii teleinformatycznych i wyrównanie szans mieszkańców miejscowości w gminach o najniższych dochodach podatkowych na jednego mieszkańca, poprzez wyposażenie bibliotek w tych gminach w nowoczesny sprzęt komputerowy.

W 2022 roku odbyła się 9. edycja programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. Poprzednie zrealizowano w latach 2012, 2013, 2015, 2016, 2017, 2019, 2020 i 2021. W ramach tegorocznej edycji programu można było ubiegać się o dofinansowanie zakupu komputerów, oprogramowania i komputerowych urządzeń peryferyjnych w jednostkowej

cenie nabycia do 10 000 zł. Minimalna kwota wnioskowanego dofinansowania wynosiła 10 000 zł, a maksymalna – 30 000 zł. Dotacja mogła stanowić nie więcej niż 85% kosztów całkowitych zadania.

O dofinansowanie w ramach programu mogą ubiegać się samorządowe instytucje kultury będące samodzielnymi bibliotekami publicznymi, jak również samorządowe instytucje kultury w skład których wchodzi wyodrębnione organizacyjnie biblioteki publiczne, dla których organizatorem jest gmina wiejska, gmina wiejsko-miejska lub gmina miejska.

W tegorocznej edycji programu wnioskodawcy, którzy otrzymali dofinansowania w ramach programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” w 2017, 2019, 2020 lub w 2021 roku, oraz w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016–2020” lub Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Priorytet 2 „Infrastruktura bibliotek 2021–2025” są wyłączeni z możliwości ubiegania się o dofinansowanie.

21 stycznia 2022 Dyrektor Instytutu Książki w piśmie skierowanym do Dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa MKiDN wystąpił do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z prośbą o zatwierdzenie regulaminu programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” na rok 2022 oraz przekazał propozycję składu zespołu sterującego. 22 marca 2022 Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zatwierdził regulamin Programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” oraz skład zespołu sterującego w programie. Chcąc nadać za zmianami i rozwojem technologii, w edycji 2022 wyszczególniono wśród kosztów kwalifikowanych zakup m.in. wizualizerów, bieżni i gogli VR, podłóg oraz stołów multimedialnych.

Ogłoszenie naboru wniosków nastąpiło 28 kwietnia 2022. Informacja wraz z materiałami do pobrania (w tym regulaminem) znajduje się na stronie Instytutu Książki w zakładce poświęconej programowi oraz w BIP-ie Instytutu Książki.

Nabór wniosków zakończył się 30 maja 2022. Złożono łącznie 299 wniosków, w tym 253 poprawne formalnie. Wnioski zostały ocenione, przeprowadzono i zakończono procedurę odwoławczą. Udzielono łącznie 128 dofinansowań (111 procedura konkursowa i 17 procedura odwoławcza). Do 30 września 2022 wszystkie umowy z beneficjentami programu zostały obustronnie podpisane i rozesłane, wypłacono również beneficjentom wszystkie środki (2 498 295 zł).

W pierwszym półroczu 2022 trwało także rozliczanie raportów końcowych dla zadań realizowanych w ramach ubiegłorocznej edycji programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”. W 2022 roku rozliczono i zaakceptowano ich 97.

Do 30 listopada 2022 trwała realizacja zadań w ramach programu. Do 15 grudnia 2022 beneficjenci mieli obowiązek złożenia raportu końcowego. Wszystkie raporty wymagane w ramach bieżącej edycji programu zostały przesłane do Instytutu Książki. Do 31 grudnia 2022 trwało ich rozliczanie.

W ostatnim kwartale 2022 roku do Instytutu Książki na bieżąco wpływały zwroty niewykorzystanych środków, odsetek bankowych oraz odsetek za nieterminowy zwrot.

W ostatnim kwartale zespół Instytutu Książki trwały również prace nad projektem Regulaminu programu na rok 2023.

Środki wypłacone beneficjentom w 2022 roku wyniosły 2 498 295 zł, z czego niecałe 4 tys. zostały zwrócone

Budżet	plan: 2 494 364,00	wykonanie: 2 494 363,09
--------	--------------------	-------------------------

5. „Certyfikat dla małych księgarń”

„Certyfikat dla małych księgarń” to program własny Instytutu Książki, którego celem jest wsparcie małych księgarń oraz wzmocnienie ich roli jako placówek aktywnie promujących czytelnictwo i promotorów kultury dla lokalnych społeczności. Cel ten realizuje się poprzez udzielanie wsparcia na promocję księgarń, dofinansowanie kosztów ich utrzymania i wyposażenia, konsulting, doradztwo oraz realizację działań proczytelniczych. To druga edycja programu po ubiegłorocznej pilotażowej.

Cele strategiczne programu:

1. zahamowanie obserwowanego od wielu lat spadku liczby małych księgarń
2. zwiększenie roli małych księgarń w realizacji działań promujących czytelnictwo
3. wsparcie małych księgarń jako instytucji promujących kulturę wśród lokalnych społeczności
4. zapewnienie małym księgarniom możliwości lepszej promocji oraz wsparcia ich bieżącej działalności
5. promocja twórczości polskich autorów
6. zapewnienie większej biblioróżnorodności oferty małych księgarń
7. pomoc wydawcom i autorom specjalizującym się w tematyce regionalnej.

O wsparcie finansowe mogą starać się podmioty określone w par. 6 ust. 1 regulaminu programu, prowadzące małe księgarnie, które rozumiane są jako sklepy stacjonarne zajmujące się sprzedażą detaliczną książek, w których co najmniej 50% przychodów pochodzi ze sprzedaży książek, działające poza krajowymi i międzynarodowymi sieciami handlowymi. Ich oferta kształtowana jest samodzielnie przez księgarza i obejmuje produkcję wydawniczą wielu oficyn. Liczba filii księgarń nie może być większa niż 2.

Wsparcie finansowe zadania wynosi do 40 000 zł, w podziale na dwa lata budżetowe (2022 – 60% wnioskowanej kwoty, 2023 – 40% wnioskowanej kwoty), a finansowy wkład własny w realizowanym zadaniu nie jest wymagany.

- styczeń–marzec 2022 – korespondencja Instytutu Książki z DMP MKiDN w sprawie kontynuacji programu oraz zasad obowiązujących, począwszy od 2022 roku
- 9 kwietnia 2022 – Dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski w piśmie skierowanym do Dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa MKiDN Mateusza Adamkowskiego przekazał propozycję składu zespołu sterującego w programie

- 11 kwietnia 2022 – Dyrektor Instytutu Książki w piśmie skierowanym do Dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa MKiDN wystąpił do Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dra hab. Piotra Glińskiego z prośbą o zatwierdzenie regulaminu programu „Certyfikat dla małych księgarń”
- 11 maja 2022 – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dr hab. Piotr Gliński zatwierdził zespół sterujący w programie „Certyfikat dla małych księgarń”
- 13 maja 2022 – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zatwierdził regulamin programu „Certyfikat dla małych księgarń”
- 31 maja 2022 – otwarcie naboru wniosków do programu. Informacja wraz z materiałami do pobrania (w tym z regulaminem) znajduje się na stronie Instytutu Książki w zakładce poświęconej programowi oraz w BIP-ie Instytutu Książki
- czerwiec 2022 – działania upowszechniające i informacyjne, szkolenia online dla zainteresowanych wnioskodawców (9, 10 i 23 czerwca) prowadzone przez pracownice DAiPS IK, współpraca z Polską Izbą Książki, Stowarzyszeniem Księgarzy Polskich i Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich w celu upowszechniania informacji o programie (m.in. mailing w ramach bazy OBK)
- 30 czerwca 2022 – zakończenie naboru wniosków w programie.

W ramach programu można było ubiegać się o wsparcie finansowe przeznaczone na zadanie obejmujące następujące kategorie wydatków:

1. koszty promocji księgarń
2. koszty konsultingu i doradztwa
3. koszty stałe utrzymania lokalu księgarń
4. koszty realizacji planu procytelniczego
5. zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia księgarń.

Wniosek może dotyczyć jednego lub więcej lokali księgarń.

W ramach programu wnioski można było składać za pośrednictwem elektronicznego generatora wniosków, przygotowanego i wdrożonego przez Dział IT Instytutu Książki.

Rozstrzygnięcie pierwszego naboru wniosków odbyło się 15 lipca 2022. Rozpatrzenie odwołań od wyników pierwszego naboru wniosków, a także ogłoszenie dodatkowego naboru w związku z niepełnym wykorzystaniem budżetu programu odbyło się 27 lipca. W trakcie dodatkowego naboru przeprowadzono szkolenia on-line dla zainteresowanych wnioskodawców oraz działania upowszechniające i informujące o programie. Dodatkowy nabór wniosków został rozstrzygnięty 27 września 2022. 14 października 2022 zostały rozpatrzone odwołania od wyników drugiego naboru wniosków (wpłynęło 14 odwołań, wszystkie poprawne formalnie, wszystkie też zostały rozpatrzone pozytywnie). Łącznie w obu naborach złożono 144 wnioski. Dofinansowanie otrzymało 100 beneficjentów.

Podpisano wszystkie umowy, wypłacono środki dla beneficjentów obu naborów (2 397 600 zł). Zakończył się pierwszy rok realizacji zadań dwuletnich. Beneficjenci zobowiązani byli do złożenia raportów częściowych za pierwszy rok realizacji zadań do 10 stycznia 2023.

Odbyło się 7 kontroli na miejscu oraz wizyta studyjna u jednego beneficjenta. Przeprowadzono także szkolenia on-line dla beneficjentów programu, w tym poświęcone zasadom rozliczenia zadań. Szkolenia były prowadzone przez pracownicę Instytutu Książki.

W 2022 roku rozliczono także raporty końcowe składane przez beneficjentów edycji pilotażowej z 2021 roku.

W ramach pierwszego naboru wniosków złożono 69 wniosków, w tym 57 wniosków poprawnych formalnie na łączną kwotę wsparcia finansowanego 2 278 000,00 zł oraz 12 wniosków błędnych formalnie. Spośród poprawnych formalnie wniosków dofinansowanie otrzymało 55 wniosków o liczbie punktów uzyskanych w procesie oceny przekraczających 70 (zgodnie z zapisami par. 8 ust. 16), w kolejności od 1. do 55. miejsca zajmowanego na liście rankingowej (od 95,60 do 73,20 uzyskanych punktów), na łączną kwotę wsparcia finansowego 2 198 000,00 zł.

W procedurze odwoławczej od wyników pierwszego naboru wniosków wpłynęły 2 odwołania, oba poprawne formalnie. Jedno ze złożonych odwołań zostało rozpatrzone pozytywnie.

Dwóch beneficjentów wspartych w pierwszym naborze zrezygnowało z otrzymanego wsparcia w trakcie drugiego naboru wniosków – uwolniło to środki z przeznaczeniem na wsparcie finansowe w wysokości 80 000 zł.

W ramach drugiego naboru wniosków złożono 75 wniosków, w tym 58 wniosków poprawnych formalnie na łączną kwotę wsparcia finansowanego 2 318 000,00 zł oraz 17 wniosków błędnych formalnie. Spośród poprawnych formalnie wniosków dofinansowanie otrzymały 32 wnioski o liczbie punktów uzyskanych w procesie oceny przekraczających 70 (zgodnie z zapisami par. 8 ust. 16), w kolejności od 1. do 32. miejsca zajmowanego na liście rankingowej (od 93,80 do 84,60 uzyskanych punktów), na łączną kwotę wsparcia finansowego 1 278 000,00 zł.

W procedurze odwoławczej od wyników drugiego naboru wpłynęło łącznie 14 odwołań, wszystkie poprawne formalnie. Wszystkie odwołania zostały rozpatrzone pozytywnie.

Łącznie (po uwzględnieniu rezygnacji z realizacji zadań) wsparcia finansowego udzielono 100 podmiotom na łączną kwotę 3 996 000 zł (lata 2022-2023), z tego 2 397 600 zł na rok 2022 i 1 598 400 zł na rok 2023 (zadania są realizowane w trybie dwuletnim).

Środki wypłacone beneficjentom w 2022 roku wyniosły 2 397 600 zł, z czego niecałe 40 tys. zostało zwrócone.

Budżet	plan: 2 357 966,00	wykonanie: 2 357 965,09
--------	--------------------	-------------------------

6. Obsługa Priorytetu 2 – Inwestycje w infrastrukturę bibliotek publicznych i przypisanego do niego kierunku interwencji 2.1 – Infrastruktura bibliotek 2021–2025 w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 oraz udzielanie dofinansowań (środki majątkowe) w ramach NPRCz 2.0, PR 2, K.I. 2.1. „Infrastruktura bibliotek 2021-2025”

W pierwszym kwartale 2022 roku trwało rozliczanie raportów częściowych z zadań realizowanych w roku poprzednim (27 zadań).

21 lutego 2022 zakończono ogłoszony w grudniu 2021 drugi nabór wniosków na zadania rozpoczynające się w 2022 roku. Nabór trwał do 21 lutego 2022. Informacja o dacie zakończenia naboru znalazła się na stronie Instytutu Książki w zakładce poświęconej programowi oraz w BIP-ie Instytutu Książki.

Podczas trwania naboru odbyło się 8 szkoleń on-line dla zainteresowanych wnioskodawców (przybliżających podstawowe zasady ubiegania się o dofinansowanie, w tym instruujących jak wypełniać wniosek). Zapisali się na nie 447 uczestników. W całym okresie sprawozdawczym odbyło się łącznie 15 szkoleń on-line, zarówno dla beneficjentów, jak i dla potencjalnych wnioskodawców.

W ramach środków na obsługę:

1. Wypłacono wynagrodzenia pracownikom obsługującym program / wspierającym obsługę programu. Do zakresu czynności pracowników obsługujących program należą m.in. :

- opracowywanie dokumentacji pomocniczej dla wnioskodawców, np.: wyjaśnień, instrukcji, wniosku wzorcowego, prowadzenie zakładki na stronie internetowej z najczęściej zadawanymi pytaniami wraz z odpowiedziami,
- prowadzenie szkoleń dla wnioskodawców, udzielanie informacji telefonicznych, pisemnych oraz mailowych; prowadzenie konsultacji w siedzibie Instytutu Książki,
- sporządzanie informacji do działu aktualności, w którym przedstawiane są bieżące wydarzenia związane z Programem.
- sprawdzanie poprawności formalnej nadesłanych wniosków, kontakt z wnioskodawcami, udzielanie informacji mailowych oraz telefonicznych o koniecznych poprawkach we wnioskach, przyjmowanie aktualizacji wniosków,
- wprowadzanie wniosków pobranych z elektronicznych generatorów wniosków i rejestrowanie ich w systemach umożliwiających dalsze prowadzenie spraw,
- prowadzenie zestawień, informacji i sprawozdawczości na temat składanych wniosków zawierających dane wnioskodawców, sporządzanie sprawozdań finansowych i merytorycznych,
- przeprowadzanie oceny wniosków (w tym oceny merytorycznej),
- przygotowanie listy rankingowej złożonych wniosków,
- prowadzenie dokumentacji w systemach elektronicznych.
- korespondencja z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- inne działania niezbędne do procedowania spraw związanych z programem, w tym współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi Instytutu

- analiza dokumentów poprzedzających sporządzenie umowy (w tym m.in. test pomocy publicznej, harmonogram rzeczowo-finansowy zadania w części finansowanej z dofinansowania),
- współpraca z beneficjentami, w tym m.in.: umowy, aneksy do umów, pisemne wyjaśnienia, wypłaty środków z dofinansowania, akceptacja aktualizacji wniosków;
- bieżące wsparcie techniczne, w tym rozwiązywanie problemów, utrzymanie i rozwój funkcjonalności elektronicznych generatorów wniosków.

2. Wypłacono wynagrodzenia zw. z umowami zlecenia dla osób zajmujących się wsparciem administracyjno-biurowym działań w ramach obsługi programu.

3. Zakupiono licencje na programy usprawniające pracę pracowników zatrudnionych przy obsłudze programu oraz zakupiono niezbędne materiały biurowe oraz sprzęt niezbędny do wykonywania pracy przy obsłudze programu.

4. Zorganizowano wyjazdy związane m.in. z wizją lokalną obiektów objętych zadaniami, konferencją prasową z udziałem ministra, uczestnictwem w konferencjach – wystąpienia na konferencjach w roli zaproszonych gości lub prelegentów, np.: 26 kwietnia 2022 podczas wizyty delegacji Instytutu Książki (w tym Dyrektorów Dariusza Jaworskiego i Roberta Kaźmierczaka) w Sokółce oraz w Dąbrowie Białostockiej; 10 maja 2022 podczas konferencji eksperckiej „Biblioteka w zmieniającym się świecie” w Grodzisku mazowieckim z udziałem przedstawicielki Instytutu Książki (prezentacja dotyczyła „Infrastruktury bibliotek”); w czerwcu 2022 wystąpienie w roli prelegentów przedstawicieli IK na konferencji poświęconej architekturze bibliotek zorganizowanej w czeskiej Ostrawie. Odbyły się także wyjazdy organizacyjne związane z przygotowaniem do konferencji eksperckiej i wyjazdy na tę konferencję (Piotrków Trybunalski, grudzień 2022), wyjazdy związane z uczestnictwem w spotkaniach grup roboczych i innych spotkaniach, w tym spotkaniach w siedzibie MKiDN.

5. Pracownicy obsługujący program wzięli udział w szkoleniach: „Pomoc publiczna. Modernizacja zasad udzielania pomocy publicznej w perspektywie 2021-2027”, „Efektywna obsługa klienta w sytuacjach trudnych i konfliktowych”, „Inwestycje budowlane w obiektach zabytkowych - zmiana przepisów”; „Dotacje ze środków publicznych – udzielanie, wykorzystanie i kontrola wykorzystania” oraz w podnoszącej ich kwalifikacje konferencji wraz z warsztatami „Badania w sektorze kultury 2022. Dostępność”.

6. Pracownicy obsługujący program przeprowadzili 15 szkoleń online dla wnioskodawców/beneficjentów programu. Zapisało się na nie łącznie 653 uczestników.

7. Przygotowano materiały filmowe o charakterze instruktażowo-informacyjnym, poświęcone „Infrastrukturze bibliotek” – 6 kilkuminutowych filmów, w których wypowiadają się przedstawiciele i przedstawicielki bibliotek-beneficjentów, a także społeczność lokalna – czytelnicy, użytkownicy, przedstawiciele władzy samorządowej.

8. Podpisano umowę z ekspertem zewnętrznym w ramach kosztów na usługi doradcze: eksperci, specjaliści i podmioty wpierające realizację założeń i wdrażanie Priorytetu; umowa zlecenie na przeprowadzenie kontroli na miejscu, przeprowadzono łącznie 6 kontroli na miejscu. Kontrole na miejscu przeprowadzono w:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Kłęcko, zadanie pn. Adaptacja i przebudowa pomieszczeń w budynku byłego gimnazjum przy ul. Gnieźnieńskiej 7a w Kłęcku na

potrzeby Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Kłęcko wraz z zagospodarowaniem terenu, umowa nr 10/1/2021/NPRCz/IB/IK

- Miejska Biblioteka Publiczna w Piotrkowie Trybunalskim, zadanie pn. Modernizacja budynku Mediateki 800-lecia, umowa nr 20/1/2021/NPRCz/IB/IK
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Kochanowskiego w Międzyzdrojach, zadanie pn. Międzyzdrojska Biblioteka dla Każdego, umowa nr 6/1/2021/NPRCz/IB/IK
- Miejska Biblioteka Publiczna w Czeladzi, zadanie pn. Modernizacja budynku Miejskiej Biblioteki Głównej im. Marii Nogajowej w Czeladzi wraz z montażem windy, umowa nr 24/1/2021/NPRCz/IB/IK
- Gminny Ośrodek Kultury w Barcianach, zadanie pn. Modernizacja, wyposażenie i rozwój Biblioteki Gminnej w Barcianach, umowa nr 26/1/2021/NPRCz/IB/IK
- Gminna Biblioteka Publiczna w Rzekuniu, zadanie pn. Budowa filii bibliotecznej w msc. Laskowiec gmina Rzekuń, umowa 61/2/2022/NPRCz/IB/IK.

Dodatkowo 9 beneficjentów zostało wytypowanych do przeprowadzenia kontroli finansowej przy okazji częściowego rozliczenia zadań.

9. Zorganizowano konferencję ekspercką pt. „Infrastruktura bibliotek: pomysły, realizacje, doświadczenia”. Dwudniowe wydarzenie odbyło się w obiekcie beneficjenta „Infrastruktury bibliotek 2021-2025”, czyli w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Adama Próchnika w Piotrkowie Trybunalskim (obiekt Mediateki 800-lecia). Konferencja zgromadziła ponad 100 zaproszonych gości, prelegentów, prowadzących warsztaty oraz uczestników (przedstawiciele bibliotek oraz samorządów). Wydarzenie podzielone było na część prelekcyjną 1. dnia (8.12.2022 r.) oraz część warsztatową 2. dnia (9.12.2022 r.). Pierwszy dzień wydarzenia zwieńczył koncert zespołu BAiKA. Wszystkim gościom, uczestnikom oraz pracownikom IK zaangażowanym w przygotowanie wydarzenia zapewniono nocleg oraz wyżywienie w trakcie konferencji. Poniesiono koszty podróży, w tym delegacji pracowników IK organizujących event. Zakupiono niezbędne ubezpieczenie NNW dla wszystkich uczestników. Wydarzenie można było śledzić także on-line. W trakcie części prelekcyjnej występowali m.in.: dyrektorzy i dyrektorki bibliotek-beneficjentów programu, przedstawiciele władzy samorządowej (z gmin, w których powstały biblioteki w ramach „Infrastruktury bibliotek”) czy eksperci, np. architekci. Drugiego dnia wydarzenia uczestnicy mogli wziąć udział w zwiedzaniu obiektu Mediateki 800-lecia oraz w warsztatach („Warsztat z dyrektorem biblioteki: wdrożone rozwiązania, dobre praktyki, wskazówki”; „Najważniejszy jest czytelnik – identyfikacja potrzeb cyfrowego społeczeństwa jako podstawa projektowania nowoczesnej biblioteki” oraz „Design thinking – planowanie inwestycji w bibliotece”).

10. W ramach prowadzonych działań informacyjnych i upowszechniających powstała publikacja o takim charakterze, o tytule „Dobre miejsca. Reporterska podróż po bibliotekach”. Zlecono napisanie tekstów oraz przygotowanie profesjonalnego materiału fotograficznego do publikacji. Napisanych zostało 7 tekstów poświęconych 7 różnym bibliotekom-beneficjentom. Wstępnie założono powstanie 8 tekstów, jednak wybrany do napisania jednego tekstu autor musiał zrezygnować z wykonania prac tuż przed podpisaniem umowy ze względu na czynniki od niego niezależne. Nie wpłynęło to na przekaz, założony cel publikacji ani jej formę. Zlecono i odebrano wykonanie prac redakcyjnych, składu wraz z łamaniem, opracowania graficznego publikacji. Wieloautorska publikacja powstała w formacie pdf. Odbiorcami publikacji są przede wszystkim potencjalni wnioskodawcy „Infrastruktury bibliotek”, także przedstawiciele samorządów, którzy do tej pory nie zdecydowali się na większe inwestycje w infrastrukturę

kultury. Materiał w formie pliku do pobrania będzie umieszczony w I kwartale 2023 r. na stronie internetowej Operatora, jak i na stronie NPRCz 2.0 – żeby docierać do jak największej liczby odbiorców w sposób stały i ciągły. Towarzyszyć temu będą stosowne działania informacyjne i upowszechniające publikację (np. w mediach społecznościowych IK). Publikacja będzie dodatkowo przekazana bezpośrednio beneficjentom drogą elektroniczną (via e-mail).

W ramach działań bezpośrednio związanych z udzielaniem dofinansowań:

- do 21 lutego 2022 zakończono procedurę naboru wniosków. W ramach drugiego naboru złożono 110 wniosków, w tym 103 poprawne formalnie, na łączną kwotę dofinansowania 148 791 641 zł, oraz 7 wniosków błędnych formalnie
- wyniki drugiego naboru ogłoszono 23 maja 2022. Informacja znalazła się na stronie internetowej Instytutu Książki oraz w BIP-ie. Spośród poprawnych formalnie wniosków dofinansowanie otrzymało 47 o najwyższej liczbie punktów uzyskanych w ocenie merytorycznej i strategicznej łącznie. Kwota dofinansowania wyniosła 78 711 051 zł. Zgodnie z zasadami regulaminu konkursu (par. 8 ust. 3) w przypadku osiągnięcia przez dwóch lub więcej wnioskodawców tej samej liczby punktów w ocenie merytorycznej i strategicznej łącznie o wyższym miejscu na liście rankingowej decydował niższy wskaźnik G dla gminy wnioskodawcy
- 23 maja 2022 w Milanówku odbyła się konferencja prasowa z udziałem Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dra hab. Piotra Glińskiego. Na konferencji poinformowano o rozstrzygnięciu naboru wniosków. Po ogłoszeniu wyników dokonano analizy dokumentów poprzedzających sporządzenie umowy (w tym m.in. test pomocy publicznej, harmonogram rzeczowo-finansowy zadania w części finansowanej z dofinansowania), sporządzono umowy dla beneficjentów, odesłano umowy obustronnie podpisane, poczyniono przygotowania do wypłaty środków dla beneficjentów, które następnie wypłacono, akceptowano aktualizację wniosków, aneksowano umowy, uzyskano zgodę na przesunięcia w preliminarzu kosztów i dokonano weryfikacji rozliczeń
- Zgodnie z regulaminem konkursu (par. 12) możliwe było złożenie odwołania od wyników naboru wniosków. Odwołanie należało przesyłać do 30 maja 2022 łącznie
- 22 lipca 2022 rozpatrzono odwołania od wyników drugiego naboru wniosków. Dofinansowanie w procedurze odwoławczej otrzymało 16 bibliotek.

Dodatkowo do września 2022 z realizacji zadań zrezygnowało łącznie 6 beneficjentów z drugiego naboru wniosków (5 z procedury konkursowej, 1 z procedury odwoławczej). Dzięki wdrożeniu zapisów (par. 4 ust. 8 regulaminu konkursu) i po akceptacji przez Ministra KiDN zaktualizowanych list rankingowych, po rezygnacjach ww. beneficjentów dofinansowanie otrzymało 7 dodatkowych bibliotek. Dodatkowo w IV kwartale 2022 z realizacji zadań zrezygnowały kolejne podmioty. Na 31 grudnia 2022 realizowane były 83 zadania obejmujące

dofinansowania udzielone w ramach pierwszego naboru (6) i drugiego naboru (12) łącznie w procedurach odwoławczych i konkursowych.

Rok 2022 przyniósł wiele trudności w płynnej realizacji zadań przez beneficjentów: znaczne opóźnienia w rozstrzygnięciu przetargów i trudności formalno-prawne. Znaczny wzrost cen na rynkach budowlanych czy energetycznym spowodował problemy w terminowej realizacji zamierzonych celów, konieczność przedłużania zadań, w końcu – konieczność rezygnacji z realizacji zadań.

Mając na uwadze dużą liczbę rezygnacji oraz informacji o niemożności uprawdopodobnienia wydatków z dofinansowania, co stanowi podstawę wypłaty transzy dofinansowania przez IK, w porozumieniu z DMP zgłoszono kwotę środków, które nie będą wykorzystane do końca 2022 roku. 23 grudnia 2022 IK otrzymał informację z DF MKiDN o blokadzie planowanych wydatków na rok 2022 w wysokości 7 290 317 zł.

Do 31 grudnia 2022 zakończyło się 7 zadań, część z nich złoży raporty końcowe w terminie do 30 stycznia 2023. Zewnętrzny ekspert przeprowadził kontrole na miejscu (łącznie 6). Na 30 grudnia 2022 liczba bibliotek publicznych objętych wsparciem, które w wyniku projektu dostosowano do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (wg zadań zakończonych) wynosi 5. Część zadań przewidzianych do zakończenia w 2022 roku zostało wydłużonych na prośbę beneficjentów (środki z dofinansowania wydatkowane wg planu).

Od maja 2023 zostaną poddane analizie dokumenty poprzedzające sporządzenie umowy (w tym m.in. test pomocy publicznej, harmonogram rzeczowo-finansowy zadania w części finansowanej z dofinansowania), sporządzone umowy dla beneficjentów, które, obustronnie podpisane zostaną odesłane. Środki do wypłaty dla beneficjentów zostaną przygotowane i wypłacone, nastąpi akceptacja aktualizacji wniosków, aneksowanie umów, udzielanie zgód na przesunięcia w preliminarzu kosztów weryfikacja rozliczeń.

W całym okresie sprawozdawczym trwają spotkania grup roboczych:

- grupy roboczej ds. promocji (on-line)
- grupy roboczej ds. monitoringu (on-line, spotkania w Warszawie 23 czerwca, 22 września oraz 1 grudnia 2022).

W 2022 roku beneficjentom przekazano 54 366 842 zł z dofinansowania (środki inwestycyjne). Zwroty natomiast wyniosły niewiele ponad 32 tys.

Budżet (środki inwestycyjne)	plan: 54 334 196,00	wykonanie: 54 334 195,48
Budżet (obsługa programu)	plan: 587 607,00	wykonanie: 587 606,64

7. Mała Książka – Wielki Człowiek

Na projekt „Mała książka – wielki człowiek” składają się następujące elementy:

- Wyprawki Czytelnicze dla dzieci w wieku 0–3 lat
- Wyprawki Czytelnicze dla dzieci w wieku 4–6 lat
- Wyprawki Czytelnicze dla dzieci w wieku 4–6 lat (wersja polsko-ukraińska)
- Wyprawki Czytelnicze dla dzieci w wieku 7–9 lat
- kampania społeczna.

7.1 Działania realizowane na rzecz czytelnictwa dzieci w wieku 0–3 lat i ich rodziców

Jak wielokrotnie pokazywały badania dotyczące poziomu czytelnictwa – dzisiejsi czytający dorośli to osoby, które od najmłodszych lat miały czynny kontakt z książką, a nawyk czytania wypracowali u nich czytający rodzice. Dlatego od stycznia 2022 roku Instytut Książki pod hasłem „Mała książka – wielki człowiek” kontynuował liczne działania promujące czytelnictwo międzypokoleniowe.

W ciągu 2022 roku na oddziałach położniczych w szpitalach na terenie całej Polski rodzice nowo narodzonych dzieci otrzymywali wyjątkowe Wyprawki Czytelnicze: książkę *Mama, tata i ja. Hop-la-la!*, zawierającą wiersze dla dzieci klasycznych polskich autorów (Ewy Szelburg-Zarembiny, Joanny Papuzińskiej, Doroty Gellner, Wandy Chotomskiej, Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Marii Konopnickiej, Józefa Czechowicza, Danuty Wawiłow) w opracowaniu graficznym znanej polskiej ilustratorki dziecięcej Elżbiety Wasiuczyńskiej, oraz broszurę *Książką połączeni, czyli czytam dziecku od narodzin*, która jest swego rodzaju przewodnikiem literackim po świecie literatury dziecięcej dla młodych rodziców.

Dystrybucja pakietów odbywała się za pośrednictwem firmy Pelargos, z którą 15 grudnia 2021 została podpisana umowa na dystrybucję Wyprawek Czytelniczych w szpitalach na cały 2022 rok. Firma Pelargos od ponad 20 lat z powodzeniem zajmuje się marketingiem bezpośrednim skierowanym do młodych rodzin i kobiet w ciąży. Pelargos dołączał pakiet do tzw. niebieskiego pudełka – zestawu bezpłatnych próbek artykułów przeznaczonych dla młodych mam, które otrzymują tuż po narodzinach dziecka. Firma Pelargos dociera do prawie 90 procent młodych matek i ich dzieci w około 330 szpitalach w całej Polsce. Liczba tych szpitali zmieniała się w ciągu roku z powodu trwającego zagrożenia epidemiologicznego.

W styczniu 2022 roku firma Pelargos rozdała na oddziałach położniczych w szpitalach w Polsce 23 591 zestawów, w lutym 21 896, w marcu 24 654, w kwietniu 22 163, w maju 15 711, w czerwcu 24 546, w lipcu 19 264, w sierpniu 23 578, we wrześniu 23 215, w październiku 22 708, w listopadzie 24 733, w grudniu 24 733. Łącznie od stycznia do końca grudnia 2022 roku przekazano nowo narodzonym dzieciom i ich rodzicom 270 792 Wyprawki Czytelnicze.

W marcu 2022 roku rozpoczęły się prace związane z wydrukowaniem nowego nakładu książki i broszury. W kwietniu został ogłoszony przetarg na druk 300 tys. egzemplarzy Wyprawek Czytelniczych. W postępowaniu przetargowym została wyłoniona drukarnia Druk-Intro z Inowrocławia, z którą 26 maja 2022 roku podpisano umowę na druk. Od lipca do grudnia 2022 drukarnia wydrukowała cały planowany nakład książki i broszury. W drugiej połowie grudnia 2022 zostało skierowane zapytanie ofertowe na dystrybucję Wyprawek Czytelniczych na 2023 rok do dwóch firm: Present Service i Pelargos dystrybuujących pakiety reklamowe przeznaczone dla młodych mam w szpitalach na oddziałach położniczych.

7. 2 Działania realizowane na rzecz czytelnictwa dzieci w wieku 4–6 lat i ich rodziców

Projekt dla dzieci w wieku przedszkolnym jest realizowany od 2019 roku we współpracy z bibliotekami publicznymi i ma charakter ogólnopolski. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie specjalną Wyprawkę Czytelniczą na dobry czytelniczy start, dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka i spełniającą najwyższe standardy w projektowaniu pięknych i mądrych książek dla najmłodszych, a także Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, dziecko otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie nagrodzone imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce coś dla siebie znajdą także rodzice – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypomni o nieocenionej roli czytania w rozwoju ich dziecka oraz o rozmaitych korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki.

W marcu 2022 ogłoszono przetarg na druk 230 tys. Wyprawek Czytelniczych (książka *Krasnal w Krzywej Czapce* Wojciecha Widłaka z ilustracjami Aleksandry Krzanowskiej oraz broszura *Książką połączeni, czyli Mały Czytelnik w bibliotece*), który wygrała drukarnia Legra z Krakowa.

Przeprowadzono ankietę (pytania ilościowe i jakościowe) podsumowującą zeszłoroczną edycję. Otrzymano odpowiedzi od wszystkich bibliotek głównych biorących udział w projekcie, które przesłały również dane dotyczące filii.

Według danych uzyskanych w ramach ankiety:

- 71% dzieci, które odebrały Wyprawki Czytelnicze, to nowi czytelnicy biblioteki (po raz pierwszy odwiedziły bibliotekę i założyły swoją kartę)
- 36% wszystkich dzieci, które otrzymały Wyprawkę, odebrało dyplom (tzn. odwiedziło bibliotekę co najmniej dziesięć razy). Są to dane z 6 miesięcy działania projektu – dzieci nadal mogą zbierać naklejki i odebrać dyplomy
- bibliotekarze zgodnie przyznają, że projekt znacznie poprawił relacje bibliotekarzy z czytelnikami, pomógł zbudować więź z przedszkolakami, oswoić bibliotekę i pokazać

ją jako miejsce przyjazne, w którym organizowanych jest wiele interesujących wydarzeń

- bibliotekarzom udało się także przekonać rodziców/dziadków, że współczesne biblioteki różnią się znacznie od tych, które oni pamiętają ze swojego dzieciństwa, jak również zainteresować ich ofertą biblioteczną skierowaną do dorosłych
- bibliotekarze wskazali też na ogromną radość dzieci wynikającą z prezentu – Wyprawki Czytelniczej, ale też z możliwości zbierania naklejek za wypożyczenia, czytanie nowych książek, otrzymanie dyplomu.

W pierwszym półroczu rozpoczęto rekrutację bibliotek do nowej edycji projektu. Do tegorocznej edycji projektu zgłosiły się 2 184 biblioteki główne, co wraz z filiami daje 6 654 bibliotek. Z bibliotekami, które przystąpiły do projektu po raz pierwszy, podpisano porozumienia o współpracy. W trzecim kwartale 37 bibliotek głównych zrezygnowało z udziału w akcji. Deklarowane przyczyny rezygnacji były różne, m.in. zmiana kierownictwa biblioteki na takie, które nie było zainteresowane dalszym udziałem w projekcie, czy braki kadrowe, które uniemożliwiały wydawanie książek. Wydaje nam się, że rosnący niż demograficzny również mógł się do tej sytuacji przyczynić – jeśli w gminie jest coraz mniej przedszkolaków, to niektóre biblioteki uznają, że nie ma sensu się angażować w projekt.

W pierwszym półroczu opracowano koncepcję materiałów promocyjnych i pomocniczych do projektu i zlecono ich wykonanie ilustratorce Aleksandrze Krzanowskiej (plakat, Karta Małego Czytelnika, naklejki, zakładka, dyplom, certyfikat).

Ponadto ogłoszono przetarg na dystrybucję Wyprawek Czytelniczych i materiałów pomocniczych do bibliotek. W ramach postępowania wyłoniono firmę Universal.

22 kwietnia koordynatorka projektu z IK Gabriela Dul przedstawiła prezentację dotyczącą biblioteczną odsłony projektu na międzynarodowym seminarium dla bibliotekarzy i edukatorów Wyspa Książka we Wrocławiu.

W trzecim kwartale ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na druk materiałów pomocniczych. Postępowanie nr 261-16/22 zostało rozstrzygnięte 24 sierpnia 2022. W zakresie części drugiej (druk plakatów, naklejek małych i dużych, zakładek i certyfikatów) najkorzystniejszą ofertę złożyła Drukarnia Częstochowskie Zakłady Graficzne. W zakresie części pierwszej postępowanie zostało unieważnione, ponieważ wpłynęła tylko jedna oferta, która została odrzucona ze względu na wadliwe złożenie. Postępowanie na części pierwszej zostało powtórzone, w wyniku czego wyłoniono firmę Qartis, która złożyła najkorzystniejszą ofertę na produkcję kart plastikowych.

W czwartym kwartale przeprowadzono dystrybucję Wyprawek Czytelniczych i materiałów pomocniczych do bibliotek, która zakończyła się 30 października. Wraz z otrzymaniem materiałów biblioteki rozpoczęły w swoich placówkach nową edycję projektu.

20 października zorganizowano webinarium „Mała książka – wielki człowiek – jak zrealizować projekt w twojej bibliotece?”, podczas którego przedstawiono bibliotekarzom najważniejsze założenia i zasady przeprowadzenia projektu. Webinarium miało 6 tys. wyświetleń.

Nowe Wyprawki Czytelnicze cieszyły się wielkim zainteresowaniem, o czym świadczyły liczne publikacje zdjęć dzieci odbierających pakiety oraz Dyplom Małego Czytelnika publikowane na stronach internetowych i w mediach społecznościowych bibliotek.

8 listopada ogłoszono konkurs zatytułowany „Przychodzi Mały Czytelnik do biblioteki... i co dalej?”. Celem konkursu było wyłonienie spośród bibliotek publicznych biorących udział w kampanii „Mała książka – wielki człowiek” (edycja 2022/23) dziesięciu instytucji, które zaprezentowały najciekawsze pomysły na powitanie przedszkolaków i sprawienie, by wizyta w bibliotece była dla nich niezapomnianym przeżyciem. Do konkursu zgłosiło się 50 bibliotek. 7 grudnia ogłoszono wyniki. Nagrodzone biblioteki to:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Kąkolewnicy (filia w Brzozowicy Dużej)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Zakopanem
- Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem
- Miejska Biblioteka Publiczna w Sopocie
- Biblioteka Samorządowa w Żukowie
- Centrum Kultury – Miejska Biblioteka w Śmiglu
- Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej Książnica Karkonoska
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku (filia Biblioteka Ratuszowa)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej (filia Barwna Multimedialna Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży)
- Biblioteka Publiczna w Opocznie

Do nagrodzonych bibliotek przesłano nagrody, czyli czytelnicze kufierki zawierające książki i materiały wspomagające animację czytelnictwa w bibliotece.

Przez cały rok z bibliotekarzami prowadzono korespondencję mailową dotyczącą realizacji projektu, przekazywano im także materiały prasowe i promocyjne.

7.3 Działania realizowane na rzecz czytelnictwa dzieci ukraińskich w wieku 4–6 lat i ich rodziców

W związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i napływem dużej liczby uchodźców z tego kraju Instytut Książki wystąpił do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z prośbą o zwiększenie dotacji na projekt i przygotowanie specjalnej polsko-ukraińskiej wersji Wyprawki dla przedszkolaków. Dzięki zgodzie Ministra z 28 kwietnia zespół IK przystąpił do przygotowanie dwujęzycznej wersji książki Wojciecha Widłaka *Krasnal w Krzywej*

Czapce. Podpisano stosowne licencje i zlecono przetłumaczenie książki tłumaczowi Ostapowi Sływyskiemu. W czerwcu ogłoszono przetarg na druk dwujęzycznych Wyprawek Czytelniczych, który został rozstrzygnięty w lipcu. W wyniku postępowania na zamówienie publiczne drukarnia Dimograf z Bielska-Białej wydrukowała w sierpniu 40 000 egzemplarzy książek *Krasnal w Krzywej Czapce* w ukraińsko-polskiej wersji językowej. Wyprawki w wersji dwujęzycznej zostały przekazane bibliotekom jesienią tego roku równocześnie z Wyprawkami w języku polskim. Opracowano także ukraińskojęzyczną wersję materiałów pomocniczych (plakat, Dyplom Małego Czytelnika, ulotka dla rodziców), które zostały przekazane bibliotekarzom (w formie plików do samodzielnego wydruku).

W ramach upowszechniania wśród polskich bibliotekarzy wiedzy o ukraińskiej literaturze dziecięcej 25 maja odbyło się webinarium „Biblioteki i książki dziecięce na Ukrainie” z Larysą Luhową, dyrektorką Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci.

W ramach promocji dwujęzycznej książki *Krasnal w Krzywej Czapce* i działań Instytutu Książki skierowanych w ramach kampanii „Mała książka – wielki człowiek” do ukraińskich dzieci i ich rodziców we wrześniu we współpracy z Grupą CzasDzieci.pl zrealizowano w Lublinie wystawę „Czytanie Relacji”. Zaprezentowano na niej ilustracje pochodzące z polskich i ukraińskich książek dla najmłodszych czytelników. Wydarzenie odbyło się w Centrum Spotkania Kultur i zostało zainaugurowane 29 września wernisażem, któremu towarzyszyły warsztaty dla dzieci z Fundacją im. Józefa Wilkononia oraz z ukraińską ilustratorką Khrystyną Łukaszczuk. Podczas całego wydarzenia promowano kampanię „Mała książka – wielki człowiek” oraz nową książkę skierowaną do ukraińskich dzieci.

7. 4 Działania realizowane na rzecz czytelnictwa dzieci w wieku 7–9 lat i ich rodziców

Ten etap projektu został przygotowany z myślą o dzieciach rozpoczynających edukację w szkole podstawowej i stawiających swoje pierwsze kroki w nauce czytania.

Zgodnie z koncepcją projektu jesienią 2022 roku każdy uczeń pierwszej klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzymał Wyprawkę Czytelniczą, w skład której weszła książka *Pierwsze abecadło*, dostosowana pod względem formy i treści dla tej grupy wiekowej, oraz broszura, zawierająca przykłady aktywności dla uczniów i część poradnikową dla rodziców dotyczącą nauki czytania. Książka, będąca częścią Wyprawki Czytelniczej, jest antologią zarówno współczesnych, jak i klasycznych tekstów literatury dla dzieci. Wśród jej autorów znaleźli się najlepsi polscy pisarze dziecięcy: Małgorzata Musierowicz, Anna Onichimowska, Joanna Olech, Rafał Kosik, Marcin Szczygielski, Dorota Terakowska, Małgorzata Strzałkowska, Katarzyna Ryrych, Eliza Piotrowska, Jan Twardowski oraz uznani polscy poeci: Aleksander Fredro, Tadeusz Kubiak, Danuta Wawiłow, Józef Czechowicz, Jerzy Ficowski. Oprawę graficzną do książki wykonała znana i doceniona nie tylko w Polsce, ale również na świecie graficzka Iwona Chmielewska.

W pierwszym półroczu zakupiono licencje do tekstów wchodzących w skład antologii. W marcu został również ogłoszony przetarg na druk książki w nakładzie 450 tys. egzemplarzy, w ramach którego została wyłoniona drukarnia Legra z Krakowa, z którą 16 maja 2022 roku

podpisano umowę. Od lipca do grudnia 2022 roku drukarnia wydrukowała cały zaplanowany nakład książki i broszury.

W czerwcu 2022 został ogłoszony przetarg na dystrybucję Wyprawek Czytelniczych do szkół, który został rozstrzygnięty w lipcu 2022. W ramach postępowania została wyłoniona firma 3MKonkret, która we wrześniu, zgodnie z harmonogramem projektu, rozpoczęła dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących projektu (wysyłka listu z informacją o akcji).

Od października do 15 grudnia firma 3MKonkret wysyłała do szkół podstawowych Wyprawki Czytelnicze, które zostały przekazane pierwszoklasistom. Na liście dystrybucyjnej pozyskanej od Ministerstwa Edukacji Narodowej znalazło się 13 396 szkół prowadzących oddziały klas pierwszych, do których zostały wysłane Wyprawki. W pierwszej połowie 2022 roku rozpoczęły się prace związane z przygotowaniem nowej książki przeznaczonej dla dzieci w wieku 7–9 lat. Autorką tekstu do nowej Wyprawki Czytelniczej została uznana i ceniona autorka literatury dziecięcej Justyna Bednarek. Zgodnie z zawartą umową do końca sierpnia powstał tekst książki. Do wykonania szaty graficznej nowej książki dla pierwszoklasistów zaproszono znaną i cenioną ilustratorkę Emilię Dziubak.

7. 5 Kampania społeczna promująca czytelnictwo

Instytut Książki w latach 2017–2021 przeprowadził pięć edycji kampanii społecznej, których celem strategicznym był każdorazowo wzrost czytelnictwa w Polsce i zachęcenie do czytania generacyjnego. Każda odsłona kampanii była związana również z kolejnymi etapami projektu bookstartowego IK i cieszyła się dużą popularnością, o czym szczegółowo informowaliśmy w sprawozdaniach.

Instytut Książki 30 maja 2022 roku ogłosił przetarg na usługę przygotowania i przeprowadzenia kompleksowej kampanii promującej czytelnictwo w Polsce wśród najmłodszych. W ramach zamówienia Wykonawca miał zapewnić przygotowanie:

- szczegółowej koncepcji strategicznej i kreatywnej kampanii
- planu mediów kampanii
- kontentu kampanii (stworzenie koncepcji i produkcja spotów telewizyjnych i radiowych oraz cyklu virali, przygotowanie spójnej identyfikacji wizualnej, zaangażowanie influencerów).

Ponadto Wykonawca miał zapewnić:

- zakup czasu antenowego
- płatną promocję w Internecie i w mediach społecznościowych
- działania w zakresie PR i media relations
- zamówienie materiałów telewizyjnych, radiowych i prasowych
- zakup i dystrybucję nagród dla bibliotek, które zwyciężyły w konkursie zorganizowanym przez IK.

W postępowaniu złożono 5 ofert, najwyżej ocenioną ofertę złożyło konsorcjum firm DSK sp. z o.o. oraz Sigma Bis S.A. Po podpisaniu umowy z konsorcjum ruszyły prace przygotowawcze – odbyły się spotkania konsultacyjne, które miały na celu przekazanie wykonawcy uwag do koncepcji strategicznej i kreatywnej kampanii przedstawionej na etapie składania ofert, ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji spotu telewizyjnego, a także określenie podziału budżetu, harmonogramu poszczególnych działań i planu mediów.

Oprócz wyżej wspomnianych opracowań wykonawca zgodnie z przyjętym harmonogramem przygotował m.in. koncepcję działań promocyjnych w Internecie i w mediach społecznościowych, projekty graficzne plakatu i gadżetów, scenopis i storyboard spotu telewizyjnego (w wersji 15/30 sek.), scenariusz spotu radiowego (w wersji 15/30 sek.) oraz scenariusze virali.

Ambasadorami kampanii – podobnie jak w ubiegłym roku – zostało małżeństwo: Emilia Komarnicka-Klynstra (aktorka teatralna i telewizyjna) oraz Redbad Klynstra-Komarnicki (aktor i reżyser). Ambasadorzy opublikowali łącznie ponad 30 wpisów na temat kampanii na prowadzonych przez siebie kontach w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram). Dzięki instagramowej akcji polegającej na czytaniu fragmentów książek dla najmłodszych dawali dobry przykład i wspierali wyrabianie nawyku czytania wspólnie z dzieckiem wśród swoich obserwatorów. Wpisy ambasadorów wygenerowały tysiące odsłon i wiele pozytywnych reakcji odbiorców.

Ambasadorzy wzięli także udział w październikowej konferencji prasowej inaugurującej kolejną edycję projektu oraz w wydarzeniu poświęconym 5-leciu kampanii. Wystąpili również w programach telewizyjnych i podcastach na temat kampanii, ich wypowiedzi były cytowane w wywiadach i w artykułach prasowych.

W ramach kampanii IK korzystał również z usług popularnych influencerów, którzy prywatnie są ojcami: Jana Dąbrowskiego (youtubera, prezentera radiowego i telewizyjnego posługującego się pseudonimem „JDabrowski”), Łukasza Trochonowicza (youtubera posługującego się pseudonimem „Luka”) oraz Mateusza Gamrota (zapaśnika, zawodnika MMA). Każdy z nich opublikował dwa wpisy na prowadzonych przez siebie kanałach w mediach społecznościowych.

W ramach udzielonego zamówienia wykonawca zakupił czas antenowy i zrealizował w dniach 24 października–30 listopada 2022 kampanię w stacjach telewizyjnych (na antenach ogólnopolskich z grupy B4 oraz w polskojęzycznych kanałach tematycznych) i radiowych (na antenach stacji Grupy RMF, Grupy Eurozet oraz Pakietu Niezależnych), osiągając założone w Opisie Przedmiotu Zamówienia oraz w ofercie parametry. W ramach kampanii TV osiągnięto 620,45 punktów GRP, zasięg 3+ 56,81 %. Reklama dotarła do niemal 20 mln osób z grupy docelowej. Kampania radiowa, realizowana w analogicznym okresie, osiągnęła łącznie 423 GRP, zasięg 3+ 40 %.

Instytut Książki dokonał również bezpośrednich zakupów czasu antenowego u nadawców telewizyjnych (Telewizja Polsat) i radiowych (Polskie Radio, Grupa RMF) na emisję spotów kampanii.

Konsorcjum zrealizowało również płatną promocję w Internecie i w mediach społecznościowych w oparciu o profile kampanii „Mała książka – wielki człowiek” w serwisach YouTube, Facebook, Instagram, platformy VOD, serwis TikTok, reklamę natywną oraz narzędzia reklamy Google, osiągając wynik dotarcia do grupy docelowej na poziomie ponad 18 mln UU (unikanych użytkowników). Do w/w działań reklamowych wykorzystano przygotowane materiały (m.in. spoty wideo, grafiki oraz teledysk piosenki *Mała książka – wielki człowiek* wyk. Mietek Szcześniak, animowane banery).

W ramach kampanii zostały przeprowadzone wywiady w programach telewizyjnych i radiowych, w których udział wzięli zarówno przedstawiciele Instytutu Książki, jak i ambasadorzy kampanii (*Nowy dzień* – Polsat/Polsat News, *Pytanie na Śniadanie* – TVP2, *Wstaje Dzień* – TVP Info). Powstały również dwa odcinki popularnego podcastu *Nauka. To Lubię* prowadzonego przez dra Tomasza Rożka poświęcone temu, co daje wspólne czytanie dzieci i rodziców oraz w jaki sposób czytanie wpływa na rozwój dziecka. W podcastach wzięli udział prof. Marek Kaczmarzyk oraz ambasadorka kampanii. Zostały również przygotowane we współpracy z Polskim Radiem dwa odcinki podcastu *Z ekspertami o książkach*, w których udział wzięli przedstawiciel IK, ambasadorka kampanii oraz ilustratorka Aleksandra Krzanowska. Wszystkie podcasty są dostępne w Internecie.

Ponadto w ramach kampanii zostało zamówione 3 artykuły i wywiady prasowe, opublikowane w weekendowym wydaniu ogólnopolskiego dziennika („Super Express”) i w dwóch wydaniach ogólnopolskiego tygodnika opinii („Gość Niedzielny”).

25 października w Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży nr XXXI w Warszawie odbyła się konferencja prasowa poświęcona nowej odsłonie kampanii „Mała książka – wielki człowiek”. Wzięli w niej udział wiceprezes Rady Ministrów i Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dr hab. Piotr Gliński, dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski, Wojciech Widłak – autor najnowszej książki wydanej w ramach kampanii, a także ambasadorzy kampanii.

W ramach umowy realizowanej przez konsorcjum odbyły się również działania ambientowe pod hasłem „Zaczytany autobus”, które były kontynuacją pomysłu z roku ubiegłego. W dniach 19 i 20 listopada zabytkowy pojazd z animatorami na pokładzie ponownie wyruszył w trasę ulicami Warszawy. Kursy „Zaczytanego autobusu” cieszyły się dużą popularnością wśród rodzin z dziećmi, na które czekały czytelnicze niespodzianki, i zwracały uwagę mieszkańców oraz turystów.

W ramach aneksu do umowy na usługę przygotowania i przeprowadzenia kampanii konsorcjum zrealizowało również dodatkową promocję spotów w popularnych serwisach VOD. Ich efektem była liczba emisji (obejrzeń) spotów na poziomie ponad 3 mln.

Roku 2022 zostały zaplanowane również działania eventowe polegające na kreatywnej promocji czytelnictwa dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Eventy dla dzieci w bibliotekach dla przedszkolaków odbyły się na przełomie listopada i grudnia w 15 lokalizacjach na terenie 8 województw (m.in. w Centrum Kultury w Lelisie, Miejskiej Bibliotece Publicznej w Dąbrowie Górniczej, Gminnej Bibliotece Publicznej w Kaliskach, Miejskiej Bibliotece Publicznej w Knurowie, Bibliotece Publicznej w Izbicku, Gminnej

Bibliotece Publicznej w Gdowie, Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu). Działania animacyjne były prowadzone przez znanego animatora i bajkopisarza Pana Poetę, a ich głównym bohaterem był Krasnal w Krzywej Czapce, czyli bohater najnowszej książki dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Eventy dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym odbyły się w drugiej połowie listopada w szkołach podstawowych w 15 lokalizacjach na terenie 8 województw (m.in. w Obornikach Śląskich, Sulechowie, Wałczu, Chełmnie, Iławie, Zambrowie, Kazimierzu Dolnym). Działania animacyjne były prowadzone przez znanego animatora Mateusza Świstaka, który w czasie eventów mówił o kampanii „Mała książka – wielki człowiek” i przekazywał uczestnikom i szkołom materiały promocyjne. Ponadto 10 czerwca podczas Jarmarku Książki w Warszawie odbył się zorganizowany przez Instytut Książki panel *Co można mieć za 3 miliony? 5 lat kampanii „Mała książka – wielki człowiek” i ponad 3 miliony książek podarowanych dzieciom*, w którym udział wzięły: Justyna Daniel-Korzyniewska (zastępczyni dyrektora Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Jarocin), Gabriela Dul (główna specjalistka ds. programowych w Dziale Krajowym Instytutu Książki), Iwona Pietrzak-Płachta (Biblioteka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pliszczynie) oraz Małgorzata Swędrowska (pedagożka, autorka książek dla dzieci i publikacji dla dorosłych).

Kampania „Mała książka – wielki człowiek” była również promowana w dniach 13–16 lipca na Międzynarodowym Festiwalu Literatury Dziecięcej Rabka Festival. W ramach wydarzenia zaprezentowano opracowaną przez Instytut Książki wystawę *Mała książka – wielka sztuka*. Ekspozycja prezentowała ilustracje stworzone przez polskich artystów (Elżbietę Wasiuczyńską, Aleksandrę Krzanowską i Iwonę Chmielewską) specjalnie na potrzeby Wyprawek Czytelniczych rozdawanych dzieciom w szpitalach, bibliotekach i szkołach w ramach kampanii „Mała książka – wielki człowiek”. Otwarcie wystawy towarzyszyły warsztaty *Jesteś jedyny, jesteś jedyna! – warsztaty z Krasnałem w Krzywej Czapce*, które poprowadzili Wojciech Widłak i Aleksandra Krzanowska. W ramach programu dla dorosłych odbył się wykład prof. Marka Kaczmarzyka *Biologia ewolucyjna rodziny. Dlaczego i jak warto czytać dzieciom*.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w dniach 16-17 lipca 2022 Instytut Książki we współpracy z Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy Jarocin zorganizował Strefę Dziecka podczas Festiwalu w Jarocinie. W Strefie Dziecka muzycy biorący udział w Jarocin Festiwal 2022 czytali dzieciom fragmenty książek wydanych przez Instytut Książki w ramach projektu oraz opowiadali o swoich doświadczeniach czytelniczych i ulubionych książkach z dzieciństwa. Spotkania z Michałem Wiraszko z zespołu Muchy, muzykami z zespołu Hańba, Sztywny Pal Azji, Hunter, Kobranocka oraz z Maciejem Balcarem z zespołu Dżem poprowadziła autorka książek dla dzieci Małgorzata Swędrowska.

Projekty bookstartowe i kampanię „Mała książka – wielki człowiek” promowano także w ramach Festiwalu Literackiego „Literatura buduje świat” na XXXI Forum Ekonomicznym w Karpaczu. 7 września odbyło się tam spotkanie z pisarzem Wojciechem Widłakiem i z ilustratorką Aleksandrą Krzanowską *Dlaczego warto czytać dzieciom piękne książki?*. Rozmowę poprowadziła Gabriela Dul.

29 października podczas Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie odbyły się warsztaty *Jesteś jedyny, jesteś jedyna!* – warsztaty z *Krasnalem w Krzywej Czapce* z Wojciechem Widłakiem i Aleksandra Krzanowską. Spotkanie z dziećmi promowało najnowszą książkę przygotowaną w ramach kampanii, czyli *Krasnala w Krzywej Czapce*.

IK prowadził stronę kampanii www.wielki-czlowiek.pl oraz kanały w mediach społecznościowych i grupę dyskusyjną (Facebook: 38 825 obserwujących, Instagram: 2 427 obserwujących, grupa 8 345 użytkowników).

7. 6 Obecność w ramach międzynarodowej sieci EUReads i Global Network for Early Years Bookgifting

Instytut Książki jest członkiem sieci EU Read i Global Network for Early Years Bookgifting. Przedstawicielki Instytutu Książki uczestniczyły w spotkaniach on-line, a także w dorocznym zjeździe generalnym w Brukseli, który odbył się w czerwcu.

7. 7 Badania ewaluacyjne projektów bookstartowych i kampanii „Mała książka – wielki człowiek”

W trzecim kwartale rozpoczęto prace nad badaniami ewaluacyjnymi mającymi sprawdzić skuteczność i rozpoznawalność działań prowadzonych w ramach kampanii „Mała książka – wielki człowiek”. Zdecydowano się podzielić badania na trzy części:

Cz. 1 – badania ilościowe dotyczące projektu bookstartowego kampanii promującej czytelnictwo wśród dzieci „Mała Książka – Wielki człowiek”, mające na celu zbadanie stopnia zadowolenia respondentów z otrzymanych książek dla dzieci oraz z broszur dla rodziców

Cz. 2 – badanie jakościowe dotyczące kampanii promującej czytelnictwo wśród dzieci „Mała książka – wielki człowiek”, mające na celu weryfikację dopasowania akcji do potrzeb odbiorców, diagnoza potrzeby korekty działań i odkrycie potencjalnych kierunków, w których akcja może się rozwijać.

Cz. 3 – badania ilościowe dotyczące rozpoznawalności marki kampanii w odniesieniu do grupy związanej z targetem akcji.

Przeprowadzono zapytanie ofertowe, w którym zawarto niezbędne wymogi. Zapytanie zostało skierowane do 9 firm. Wyłoniono trzy, które sporządziły najkorzystniejsze oferty. Podpisano umowy:

Dla cz. 1 z firmą ABR Sesta, dla cz. 2 z firmą Czas Dzieci i dla cz. 3 z firmą Ibris. Z wyłoniętymi w postępowaniu firmami odbyły się spotkania mające na celu ustalenie harmonogramu działań. We wrześniu rozpoczęto badania, które zakończyły się w październiku (każda z firm przedstawiła raport końcowy z badań). Wyniki zostały także zaprezentowane na konferencji zorganizowanej z okazji 5-lecia kampanii „Mała książka – wielki człowiek” przez Gabrielę Dul i Katarzynę Humeniuk.

Z przeprowadzonych badań jednoznacznie wynika, że kampania „Mała książka – wielki człowiek” ma pozytywny odbiór społeczny i zachęca rodziców do regularnego czytania dzieciom już od pierwszych miesięcy życia.

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań:

- książkę znajdującą się w wyprawce dla noworodka czytała zdecydowana większość badanych rodziców (94%)
- dzieci najczęściej zapoznawały się z otrzymaną lekturą w ciągu pierwszego roku życia (89%). W tym samym okresie dzieciom zwykle czytane były również inne książki (92%)
- otrzymana w wyprawce książka została oceniona pozytywnie w każdym badanym aspekcie: jakość wykonania była satysfakcjonująca (95%), oprawa graficzna i treść książki podobała się rodzicom (95% i 93%) oraz książka spotkała się z zainteresowaniem dzieci (92%). Ponadto ponad połowa badanych pamiętała teksty z własnego dzieciństwa
- w każdym badanym aspekcie większość badanych stwierdziła pozytywny wpływ broszury dla rodziców dołączonej do książki – uzupełniła ona wiedzę na temat wartości wiążących się z czytaniem (85%), zachęciła do zakupu kolejnych książek (85%), zachęciła do korzystania z biblioteki (76%). Ponadto 2/3 badanych uznało, że treść broszury zmieniła ich podejście do roli czytania książek w życiu dziecka
- zdaniem większości badanych broszura informacyjna wpłynęła na zwiększenie liczby wypożyczanych (76%) i kupowanych książek (70%)
- zdaniem badanych kampania ma pozytywny wpływ na czytelnictwo. Wśród osób, które otrzymały Wyprawki Czytelnicze zanotowano wyższe odsetki osób, które deklarują, że dzięki akcji częściej czytają dzieciom bądź wnukom oraz że postrzegają czytanie jako atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu.

7. 8 Konferencja z okazji 5-lecia kampanii „Mała książka – wielki człowiek”

W trzecim kwartale rozpoczęto przygotowania do organizacji konferencji z okazji 5-lecia kampanii „Mała książka – wielki człowiek”. Wydarzenie zaplanowano na 15 i 16 listopada. Po wizycie w kilku instytucjach kultury w Warszawie zdecydowano, że wydarzenie odbędzie się w Bibliotece Narodowej. Firma Perfect Image, która odpowiadała za organizację wydarzenia, została wyłoniona w ramach postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – prawo zamówień publicznych.

W trzecim kwartale ogłoszono również postępowanie o zamówienie publiczne na usługę zapewnienia miejsc noclegowych dla uczestników konferencji.

Opracowano program konferencji oraz towarzyszących jej wydarzeń kulturalnych (wystawa *Czytanie Relacji* i koncert Piwnicy św. Norberta), skontaktowano się z prelegentami i

artystami w celu ustalenia szczegółów wystąpień. Nawiązano współpracę z Natalią Noszczyńską, która zaprojektowała identyfikację wizualną wydarzenia. Rozpoczęto także rekrutację uczestników konferencji (bibliotekarzy z bibliotek publicznych, szkolnych i edukatorów), która trwała do 10 października.

W czwartym kwartale podpisano umowę z firmą Sun & More, która została wyłoniona w ramach postępowania o zamówienie publiczne na świadczenie usług hotelarskich dla uczestników konferencji.

Do udziału w konferencji zgłosiło się 713 bibliotekarzy szkolnych, bibliotekarzy z bibliotek publicznych, a także edukatorów, spośród których wyłoniono 150 uczestników. Zainteresowani udziałem, którzy nie dostali się na listę uczestników, mieli możliwość dołączenia do wydarzenia on-line (transmisja na żywo za pośrednictwem kanałów Youtube i Facebook IK).

Ponadto do udziału w konferencji zaproszono przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, instytucji państwowych, twórców i animatorów zaangażowanych w projekt „Mała książka – wielki człowiek”, a także specjalistów zajmujących się promocją czytelnictwa wśród najmłodszych. Za komunikację z uczestnikami konferencji odpowiadała firma Perfect Image, która otworzyła w tym celu biuro konferencji.

Kontynuowano współpracę z Natalią Noszczyńską, która zaprojektowała zaproszenia, nadruki na torby konferencyjne, notesy, teczki, roll-up, plakat oraz stworzyła ilustracje do animacji. Według projektów graficzki firma Perfect Image wyprodukowała pakiety konferencyjne, program wydarzenia, a także elementy identyfikacji wizualnej.

Spośród prac przygotowawczych do wydarzenia należy wymienić także: nawiązanie współpracy z firmą Lidex, która zapewniła tłumaczenie symultaniczne spotkań w czasie konferencji, konieczne ze względu na udział gości zagranicznych, a także nawiązanie współpracy z firmą Multiscena Michał Bystrzycki, która zapewniła oświetlenie koncertu zespołu Piwnica św. Norberta.

Konferencja rozpoczęła się 15 listopada wystąpieniami przedstawiciela Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Dyrektora Instytutu Książki Dariusza Jaworskiego, Dyrektora Biblioteki Narodowej dra Tomasza Makowskiego oraz ambasadorów akcji „Mała książka – wielki człowiek” – Emilii Komarnickiej-Klynstra i Redbada Klynstra-Komarnickiego, które poprzedziły wykład inauguracyjny wygłoszony przez prof. Beatę Obsulewicz-Niewińską.

W ciągu dwóch dni konferencji odbyło się 18 spotkań – wykładów, warsztatów, prezentacji – poprowadzonych przez specjalistów i animatorów zajmujących się promocją czytelnictwa wśród najmłodszych, w których uczestniczyli bibliotekarze i edukatorzy realizujący projekt „Mała książka – wielki człowiek” w swoich bibliotekach i szkołach oraz goście zaproszeni przez IK.

W roli prelegentek wystąpiły m.in. Małgorzata Swędrowska, dr Wanda Matras-Mastalerz i Lidia Iwanowska-Szymańska. Ważnymi punktami programu były panel dyskusyjny z udziałem przedstawicieli zagranicznych instytucji realizujących programy bookstartowe w

Belgii, Wielkiej Brytanii, Litwie i Hiszpanii, jak również prezentacja wyników badań dotyczących kampanii „Mała książka – wielki człowiek”, które zostały przeprowadzone w 2022 roku. Spotkaniom konferencyjnym towarzyszyła także wystawa polsko-ukraińska *Czytanie relacji*, przedstawiająca ilustracje z książek dla dzieci. Pierwszego dnia konferencji zorganizowano także koncert zespołu Piwnica św. Norberta. Wszystkie spotkania konferencyjne były transmitowane na żywo w mediach społecznościowych Instytutu Książki. Zapisy wideo ze spotkań zostały opublikowane na kanale Youtube IK.

Konferencja spotkała się z pozytywnym odbiorem uczestników, którzy w ankietach wyrazili pochlebne opinie dotyczące merytorycznego przygotowania wydarzenia, jak i jego organizacji.

Budżet	plan: 14 871 258,00	wykonanie: 14 871 257,46
--------	---------------------	--------------------------

8. Administrowanie i utrzymanie na serwerach ogólnopolskiej bazy księgarń

Przedmiotem działań w ramach umowy podpisanej pomiędzy Instytutem Książki a Polską Izbą Książki jest administrowanie i utrzymanie na serwerach ogólnopolskiej bazy księgarń (OBK), w tym:

1. administrowanie i utrzymanie na serwerach OBK zgodnie z zakresem, wymaganiami i funkcjami określonymi w umowie
2. promowanie OBK wśród księgarń w celu dalszego rozszerzania bazy o nowe profile, utrzymywania zarejestrowanych księgarń w bazie oraz motywacji do kompleksowego wypełniania ankiety OBK
3. prowadzenie systematycznej weryfikacji OBK pod względem aktualności danych zarejestrowanych księgarń
4. promowanie aktywnych, nowocześnie działających księgarń OBK na stronie tytułowej bazy, w Aktualnościach jak i w artykułach okolicznościowych o OBK w innych mediach
5. promowanie księgarń nagradzanych na stronie tytułowej bazy, w tym w szczególności beneficjentów programu własnego IK „Certyfikat dla małych księgarń”
6. umieszczania w Aktualnościach OBK minimum 1 postu w tygodniu, zawierającego informacje z branży wydawniczo-księgarskiej, w tym informacji od księgarzy o ich procytelniczych aktywnościach
7. stały kontakt z księgarzami poprzez e-mailingi – informowanie o ważnych wydarzeniach i szkoleniach
8. systematyczne tworzenie nowych statystyk oraz analiz rynku książki na bazie pozyskanych wpisów od księgarzy

- bieżące comiesięczne raporty według ustalonego schematu. Stworzenie raportu końcowego na 15 grudnia 2022 oraz zagwarantowanie bieżącej dostępności do zaktualizowanego kodu źródłowego w udostępnionym repozytorium kodu wraz z pełną dokumentacją zrealizowanych modyfikacji w raporcie końcowym.

19 marca 2022 zawarto umowę pomiędzy IK a PIK, której przedmiotem jest administrowanie i utrzymanie na serwerach ogólnopolskiej bazy księgarń (OBK). Bazę OBK administrowano i utrzymywano na serwerze zgodnie z umową i z wymogami przepisów RODO. Aktualność danych w OBK jest na wysokim poziomie dzięki systematycznym automatycznym przypomnieniom systemu, a także indywidualnym rozmowom telefonicznym prowadzonym przez zespół OBK.

W kwietniu 2022 odnotowano duży wzrost aktywności księgarzy OBK (liczba odsłon witryny i aktywnych użytkowników witryny), związany z ważnymi wydarzeniami branżowymi, a największe podbicie oglądalności wynikało z cytowania danych OBK w kwietniu przez granice.pl oraz przez inne media.

Łącznie opublikowano 83 informacje (posty i wykresy, w tym liczne niezwykle ważne dla księgarzy, o czym świadczy osiągnięcie wyższych niż planowane wskaźników odnoszących się do liczby odsłon witryny OBK czy liczby aktywnych użytkowników witryny OBK.

W 2022 roku w OBK na pierwszej stronie uruchomiono prezentację nagrodzonych księgarń. Obecnie trwa proces uzupełniania przez księgarzy wpisów o swoich nagrodach odznaczeniach. Aby przyspieszyć wypełnienie danych – nie wszyscy księgarze reagują na mailing, wskazują też na brak czasu, umiejętności itp. – administratorzy wpisują dane laureatom „Certyfikatu dla małych księgarń” oraz konkursu „Ulubiona Księgarnia Warszawy”.

Księgarze doceniają Bazę i troszczą się o aktualność swoich wpisów oraz o atrakcyjność swoich wizytówek. Informacje zostały uzupełnione o możliwość wpisania dodatkowych danych dotyczących nagród, odznaczeń, uzyskanych grantów.

Podobnie jak w ubiegłym roku utrzymuje się trend zamykania księgarń. W 2022 odnotowano 70 wyrejestrowanych księgarń z bazy, niemniej 69 księgarń zostało zarejestrowanych do bazy.

Projekt będzie kontynuowany w roku 2023.

Budżet	plan: 36 000,00	wykonanie: 36 000,00
--------	-----------------	----------------------

9. Sfinansowanie kosztów obsługi programów rządowych z zakresu kultury i ochrony dziedzicowa narodowego

9.1 Programy Ministra 2019, 2020, 2021

Do 30 kwietnia 2022 roku rozliczono zadania wieloletnie w ramach programu Literatura, Czasopisma i Promocja czytelnictwa z 2019 i 2020 roku oraz zadania jednoroczne z programów Literatura, Promocja czytelnictwa, Partnerstwo dla książki i Czasopisma z 2021

roku. Realizowano wypłaty zobowiązań wynikających z umów zawartych w 2019 i 2020 roku. W terminie do 30 kwietnia 2022 wszystkie raporty rozliczeniowe zostały zweryfikowane.

9. 2 Partnerstwo dla książki 2021

8 umów zostało poddanych analizie prawidłowości wydatkowania środków na etapie rozliczenia zadania na podstawie dodatkowej dokumentacji przesyłanej przez beneficjenta, co stanowi 6 % umów zawartych w roku 2021 w programie.

9. 3 Promocja czytelnictwa 2021

9 umów zostało poddanych analizie prawidłowości wydatkowania środków na etapie rozliczenia zadania na podstawie dodatkowej dokumentacji przesyłanej przez beneficjenta, co stanowi 8,33 % umów zawartych w roku 2021 w programie.

9. 4 Literatura 2021

10 umów zostało poddanych analizie prawidłowości wydatkowania środków na etapie rozliczenia zadania na podstawie dodatkowej dokumentacji przesyłanej przez beneficjenta, co stanowi 6,76 % umów zawartych w roku 2021 w programie.

9. 5 Czasopisma 2021

6 umów zostało poddanych analizie prawidłowości wydatkowania środków na etapie rozliczenia zadania na podstawie dodatkowej dokumentacji przesyłanej przez beneficjenta, co stanowi 5 % umów zawartych w roku 2021 w programie.

Programy rządowe z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dla których instytucją zarządzającą jest Instytut Książki w 2022 roku to Promocja czytelnictwa, Partnerstwo dla książki, Czasopisma i Literatura.

Budżet na sfinansowanie kosztów obsługi tych programów w roku 2022 to 238 200 zł.

9.6 Promocja czytelnictwa 2022

Budżet programu wyniósł 6 050 000,00 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2022 to 4 328 190 zł.

Celem programu jest wspieranie wartościowych form promowania czytelnictwa w Polsce, utrwalenie tożsamości kulturowej i narodowej poprzez odniesienie się do kontekstu rocznic, jubileuszy czy wydarzeń historycznych ważnych dla polskiej kultury. Kluczowe dla realizacji celów programu będą projekty promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży oraz wśród grup społecznych nie będących aktywnymi uczestnikami życia literackiego w Polsce.

Z uwagi na konieczność realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.) w roku 2022 w celu zwiększenia możliwości prowadzenia działań w dobie

pandemii, procedury programu znacząco ograniczyły wymagania odnośnie do wkładu własnego wnioskodawców. Rozszerzyły się za to koszty kwalifikowane oraz włączyły do zakresu programu możliwości realizacji zadań w formie on-line.

W ramach naboru do 30 listopada 2021 zostały złożone 576 wnioski, z czego 543 poprawnych formalnie i 33 błędne formalnie.

Decyzją Ministra w trybie konkursowym dotacje otrzymały 139 zadania na łączną kwotę 4 727 580 zł, w tym: na rok 2022 – 4 328 190 zł; na rok 2023 – 269 390 zł; na rok 2024 – 130 000 zł.

W trybie odwoławczym dotacje otrzymały 29 zadania na łączną kwotę: na rok 2022 – 1 152 750 zł, na rok 2023 – 0 zł, na rok 2024 – 0 zł.

W sumie w ramach naboru dotacje otrzymało 168 zadań na łączną kwotę 5 880 330 zł, w tym na rok 2022 – 5 480 940 zł; na rok 2023 – 269 390 zł; na rok 2024 – 130 000 zł.

Do 31 grudnia 2022 przeprowadzono 6 kontroli (wizyt studyjnych) realizacji zakresu merytorycznego zadań dofinansowanych w ramach programu Promocja czytelnictwa. Kontrole te były zrealizowane zgodnie z zaleceniem BAIK MKiDN.

Do 31 grudnia 2022 zatwierdzono rozliczenia 43 umów, co stanowi 26 % wszystkich zawartych umów z programu.

9. 7 Partnerstwo dla książki 2022

Budżet programu wynosił 4 875 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2022 to 4 143 750 zł. Strategiczne cele programu to zarówno poprawa dostępu do książki w jej wszystkich formatach, jak i wzmocnienie kulturotwórczej roli księgarń i bibliotek:

- uzyskanie przez bibliotekarzy nowych umiejętności poprzez szkolenia, a przez to podniesienie standardów usług oferowanych użytkownikom bibliotek
- rozszerzenie zakresu usług bibliotek i dostosowanie ich do potrzeb czytelników, zwłaszcza młodych
- wzmocnienie funkcji bibliotek jako ośrodków animujących kulturę i aktywizujących społeczności lokalne
- wsparcie działalności księgarń stacjonarnych
- wsparcie profesjonalnego kształcenia księgarzy
- pomoc we wdrożeniu księgarń stacjonarnych do nowoczesnych standardów pracy
- wzmocnienie funkcji księgarń stacjonarnych jako ośrodków animujących życie literackie

Z uwagi na konieczność realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz.

1845 z późn. zm.) w roku 2022 w celu zwiększenia możliwości prowadzenia działań w dobie pandemii, procedury programu znacząco ograniczyły wymagania odnośnie do wkładu własnego wnioskodawców. Rozszerzyły się za to koszty kwalifikowane oraz włączyły do zakresu programu możliwość realizacji zadań w formule on-line.

W ramach naboru do 30 listopada 2021 zostało złożonych 728 wniosków, z czego 698 poprawnych formalnie i 30 błędnych formalnie. Decyzją Ministra, w trybie konkursowym dotacje otrzymało 221 zadań na łączną kwotę na rok 2022 – 4 143 000 zł. W trybie odwoławczym dotacje otrzymały 23 zadania na łączną kwotę na rok 2022 – 461 800 zł. W sumie w ramach naboru dotacje otrzymały 244 zadania na łączną kwotę na rok 2022 – 4 604 800 zł.

Do 31 grudnia 2022 roku przeprowadzono 2 kontrole (wizyty studyjne) realizacji zakresu merytorycznego zadań dofinansowanych w ramach programu „Partnerstwo dla książki”. Kontrole te były zrealizowane zgodnie z zaleceniem BAIK MKiDN.

Do 31 grudnia 2022 roku zatwierdzono rozliczenia 61 umów co stanowi 26 % wszystkich zawartych umów z programu.

9. 8 Czasopisma 2022

Budżet programu wynosił 5 175 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2022 to 2 439 735 zł.

Celem programu jest wspieranie najbardziej znaczących ogólnopolskich czasopism kulturalnych i naukowych (w zakresie nauk humanistycznych). Podstawowe znaczenie dla realizacji tego celu ma wsparcie tytułów o profilu artystycznym, literackim i naukowym, prezentujących różne dziedziny twórczości oraz rozwijających wokół nich dyskurs krytyczny.

Z uwagi na konieczność realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.) w roku 2022 w celu zwiększenia możliwości prowadzenia działań w dobie pandemii procedury programu znacząco ograniczyły wymagania odnośnie do wkładu własnego wnioskodawców oraz rozszerzyły koszty kwalifikowane.

W ramach naboru do 30 listopada 2021 zostało złożonych 145 wniosków, z czego 141 poprawnych formalnie i 4 błędne formalnie. Decyzją Ministra, w trybie konkursowym dotacje otrzymało 45 zadań na łączną kwotę 2 554 368 zł, w tym na rok 2022 – 2 439 735 zł; na rok 2023 – 61 230 zł; na rok 2024 – 53 403 zł. W trybie odwoławczym dotacje otrzymały 24 zadania na łączną kwotę 940 000 zł, w tym na rok 2022 – 940 000 zł, na rok 2023 – 0 zł, na rok 2024 – 0 zł. W sumie w ramach naboru dotacje otrzymało 69 zadań na łączną kwotę 3 494 368 zł, w tym na rok 2022 – 3 379 735 zł; na rok 2023 – 61 230 zł; na rok 2024 – 53 403 zł.

9.9 Literatura 2022

Budżet programu wynosił 4 025 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2022 to 3 144 065 zł.

Strategicznym celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości literackiej i uzupełnienie rynku wydawniczego poprzez dofinansowywanie wartościowych, niekomercyjnych publikacji literatury polskiej i światowej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieł mierzących się z zadaniem utrwalenia tożsamości kulturowej i narodowej poprzez odniesienie się do ważnych dla polskiej kultury rocznic, jubileuszy czy wydarzeń historycznych. W programie szczególnie uwzględnia się debiuty pisarskie, czyli pierwsze publikacje w formie książkowej (drukowanej lub w formie e-booka) autorów piszących w języku polskim, oraz twórczość adresowaną do dzieci i młodzieży.

Istotnym celem programu jest zwiększenie dostępności do efektów realizowanych zadań osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), w szczególności poprzez dofinansowanie publikacji dla osób niewidomych i słabowidzących.

Z uwagi na konieczność realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 z późn. zm.) w roku 2022 w celu zwiększenia możliwości prowadzenia działań w dobie pandemii, procedury programu znacząco ograniczają wymagania odnośnie do wkładu własnego wnioskodawców.

W ramach naboru do 30 listopada 2021 zostało złożonych 395 wniosków, z czego 371 poprawnych formalnie i 24 błędne formalnie. Decyzją Ministra w trybie konkursowym dotacje otrzymało 150 zadań na łączną kwotę 3 356 236 zł, w tym: na rok 2022 – 3 144 065 zł; na rok 2023 – 212 171 zł. W trybie odwoławczym dotacje otrzymało 29 zadań na łączną kwotę 594 390 zł, w tym na rok 2022 – 594 390 zł, na rok 2023 – 0 zł. W sumie w ramach naboru dotacje otrzymało 179 zadań na łączną kwotę: 3 950 626 zł, w tym na rok 2022 – 3 738 455 zł; na rok 2023 – 212 171 zł.

Do 31 grudnia 2022 roku zatwierdzono rozliczenia 11 umów, co stanowi 7 % wszystkich zawartych umów z programu.

9. 10 Szkolenia pracowników Działu Grantów w 2022 roku:

1. Udzielanie, wykorzystanie, rozliczenia i kontrola wykorzystania dotacji ze środków publicznych
2. Oszustwa księgowo i rachunkowość kreatywna a kontrola finansowa
3. Kodeks Postępowania Administracyjnego dla początkujących. Kompendium obowiązujących przepisów od podstaw.

9. 11 Programy rządowe z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego 2023

29 czerwca 2022 w MKiDN w Warszawie odbyło się robocze spotkanie przedstawicieli instytucji zarządzających programami rządowymi MKiDN na rok 2023. W spotkaniu brała udział kierownik Działu Grantów IK Anna Tusiewicz. Spotkanie dotyczyło zmian trybu i formy przeprowadzania naborów, co wiązało się ze zmianą systemu zarządzania programami Ministra – ze Szpon i EBOI na SOP. W kolejnych miesiącach będą trwały prace nad projektami specyfikacji programów i nowymi formularzami wniosków. Przewidziano także szkolenie pracowników w zakresie obsługi nowego systemu.

W lipcu 2022 roku MKiDN poinformowało, że wprowadzenie i dostosowanie nowego systemu SOP wymaga więcej czasu niż pierwotnie zakładano i podjęto decyzję, że nabór do programów KiDN na rok 2023 zostanie przeprowadzony na dotychczasowych zasadach. We wrześniu 2023 rozpoczęły się testy formularzy do programów na 2023.

27 października 2022 zostały ogłoszone przez Ministra KiDN Programy rządowe z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na rok 2023.

Instytut Książki stał się instytucją zarządzającą dla programów „Promocja czytelnictwa”, „Czasopisma”, „Partnerstwo dla książki”, „Literatura”. Budżet na sfinansowanie kosztów obsługi tych programów w roku 2023 to 255 000 zł.

Nabór do programów trwał do 30 listopada 2022.

9.12 Promocja czytelnictwa 2023

Budżet programu wynosił 6 050 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2023 to 4 733 110 zł.

Celem programu jest wspieranie wartościowych form promowania czytelnictwa w Polsce, utrwalenie tożsamości kulturowej i narodowej poprzez odniesienie do kontekstu rocznic, jubileuszy czy wydarzeń historycznych ważnych dla polskiej kultury. Kluczowe dla realizacji celów programu będą projekty promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży oraz grup społecznych nie będących aktywnymi uczestnikami życia literackiego w Polsce.

Bazując na doświadczeniach z lat ubiegłych związanych z koniecznością realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657), w roku 2023 procedury programu nadal ograniczają wymagania odnośnie wkładu własnego wnioskodawców, rozszerzają koszty kwalifikowane oraz włączają do zakresu programu możliwość realizacji zadań w formule on-line.

W ramach naboru do 30 listopada 2022 zostało złożonych 660 wniosków, z czego 627 poprawnych formalnie i 33 błędne formalnie. Wszystkie poprawne wnioski zostały

przekazane do oceny merytorycznej ekspertom powołanym przez Ministra KiDN oraz do oceny strategicznej pracownikom Instytutu Książki wyznaczonym przez dyrektora Instytutu.

9.13 Partnerstwo dla książki 2023

Budżet programu wynosił 4 875 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2022 to 4 143 750 zł.

Strategiczne cele programu to zarówno poprawa dostępu do książki w jej wszystkich formatach, jak i wzmocnienie kulturotwórczej roli księgarń i bibliotek:

- nabycie przez bibliotekarzy nowych umiejętności dzięki szkoleniom, a przez to podniesienie standardów usług oferowanych użytkownikom bibliotek
- rozszerzenie zakresu usług bibliotek i dostosowanie ich do potrzeb czytelników, zwłaszcza czytelników młodych
- wzmocnienie funkcji bibliotek jako ośrodków animujących kulturę i aktywizujących społeczności lokalne
- wsparcie działalności księgarń stacjonarnych
- wsparcie profesjonalnego kształcenia księgarzy
- pomoc we wdrożeniu księgarń stacjonarnych do nowoczesnych standardów pracy
- wzmocnienie funkcji księgarń stacjonarnych jako ośrodków animujących życie literackie

Bazując na doświadczeniach z lat ubiegłych związanych z koniecznością realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657) w roku 2023 procedury programu nadal będą ograniczały wymagania odnośnie wkładu własnego wnioskodawców, rozszerzają koszty kwalifikowane oraz włączają do zakresu programu możliwość realizacji zadań w formule on-line.

W ramach naboru do 30 listopada 2022 zostało złożonych 788 wniosków, z czego 753 poprawnych formalnie i 35 błędnych formalnie. Wszystkie poprawne wnioski zostały przekazane do oceny merytorycznej ekspertom powołanym przez Ministra KiDN oraz do oceny strategicznej pracownikom Instytutu Książki wyznaczonym przez dyrektora Instytutu.

9.14 Czasopisma 2023

Budżet programu wynosi 5 675 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2023 to 3 341 172 zł.

Celem programu jest wspieranie najbardziej znaczących ogólnopolskich czasopism kulturalnych i naukowych (w zakresie nauk humanistycznych). Podstawowe znaczenie dla

realizacji tego celu ma wsparcie dla tytułów o profilu artystycznym, literackim i naukowych, prezentujących różne dziedziny twórczości oraz rozwijających wokół nich dyskurs krytyczny.

Bazując na doświadczeniach z lat ubiegłych związanych z koniecznością realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657), w roku 2023 procedury programu nadal będą ograniczały wymagania odnośnie do wkładu własnego wnioskodawców oraz rozszerzyły koszty kwalifikowane, a także włączały do zakresu programu możliwość realizacji zadań w formie on-line.

W ramach naboru do 30 listopada 2022 zostało złożonych 165 wniosków, z czego 160 poprawnych formalnie i 5 błędne formalnie. Wszystkie poprawne wnioski zostały przekazane do oceny merytorycznej ekspertom powołanym przez Ministra KiDN oraz do oceny strategicznej pracownikom Instytutu Książki wyznaczonym przez dyrektora Instytutu.

9. 15 Literatura 2023

Budżet programu wynosi 4 025 000 zł (wraz z budżetem na odwołania), z czego budżet do wykorzystania w trybie konkursowym na rok 2022 to 3 185 029 zł.

Strategicznym celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości literackiej i uzupełnienie rynku wydawniczego poprzez dofinansowywanie wartościowych, niekomercyjnych publikacji literatury polskiej i światowej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieł mierzących się z zadaniem utrwalenia tożsamości kulturowej i narodowej poprzez odniesienie do ważnych dla polskiej kultury rocznic, jubileuszy czy wydarzeń historycznych. W programie szczególnie uwzględnia się debiuty pisarskie, czyli pierwsze publikacje w formie książkowej (drukowanej lub w formie e-booka) autorów piszących w języku polskim, oraz twórczość adresowaną do dzieci i młodzieży.

Istotnym celem programu jest zwiększenie dostępności do efektów realizowanych zadań osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z 19 lipca 2019 o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), w szczególności poprzez dofinansowanie publikacji dla osób niewidomych i słabowidzących.

Bazując na doświadczeniach z lat ubiegłych związanych z koniecznością realizacji zadań z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z ograniczeniami, zakazami i nakazami, o których mowa w art. 46 ust. 4 ustawy z 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657), w roku 2023 procedury programu nadal będą ograniczały wymagania odnośnie do wkładu własnego wnioskodawców oraz rozszerzały koszty kwalifikowane, a także włączały do zakresu programu możliwość realizacji zadań w formie on-line.

W ramach naboru do 30 listopada 2022 zostało złożonych 380 wniosków, z czego 356 poprawnych formalnie i 24 błędnych formalnie. Wszystkie poprawne wnioski zostały

przekazane do oceny merytorycznej ekspertom powołanym przez Ministra KiDN oraz do oceny strategicznej pracownikom Instytutu Książki wyznaczonym przez dyrektora Instytutu.

Budżet	plan: 231 056,00	wykonanie: 231 055,51
--------	------------------	-----------------------

10. Analiza funkcjonowania bibliotek

Przedmiotem umowy jest realizacja (kontynuacja z 2021 roku) projektu „Analiza funkcjonowania bibliotek”. Celem projektu (w skrócie AFB) jest systematyczna ocena funkcjonowania bibliotek publicznych, naukowych i pedagogicznych, oparta na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności. Wskaźniki obliczane w AFB pozwalają na analizę zasobów, procesów i wyników działalności bibliotek oraz ich wzajemnych relacji, dając głębszy obraz funkcjonowania instytucji niż badania oparte tylko na danych statystycznych. Zbierane i przechowywane w systemie komputerowym informacje dotyczące pojedynczych bibliotek pozwalają analizować dane i sporządzać raporty dostosowane do potrzeb różnych odbiorców. Publikowane w serwisie AFB analizy na poziomie krajowym umożliwiają globalną ocenę działalności bibliotek i zmiany zachodzące w ich funkcjonowaniu.

28 marca 2022 podpisano umowę pomiędzy Instytutem Książki a Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich. Przedmiotem umowy jest realizacja projektu „Analiza funkcjonowania bibliotek”.

Zakończenie pierwszego etapu realizacji projektu nastąpiło 10 maja 2022. Okres trwania tego etapu obejmował prace polegające na gromadzeniu danych statystycznych za rok 2021. Prace przebiegały pod opieką wojewódzkich administratorów merytorycznych, którzy ściśle współdziałali z przedstawicielami zespołu ds. badania efektywności bibliotek. Monitorowano zgodność zapisów zawartych w materiałach instruktażowych, mających na celu zapewnienie prawidłowego przebiegu procesu gromadzenia danych. Ta grupa działań realizowana była w okresie poprzedzającym podpisanie umowy pomiędzy SBP a Instytutem Książki.

Dokonano aktualizacji materiałów instruktażowych, zrealizowano szkolenie on-line dla wojewódzkich administratorów merytorycznych, w trakcie którego omawiano organizację badań. Zweryfikowano dane zgromadzone w formularzach. Na potrzeby analityczne opracowano i udostępniono na stronie projektu narzędzia do graficznej prezentacji danych.

W etapie drugim realizacji zadania (od 10 maja do 12 września 2022) przeprowadzono badania efektywności bibliotek publicznych, zgromadzono i zweryfikowano zebrane dane; kontynuowano rozpoczęty w lutym proces zbierania danych statystycznych za rok 2021. Prace koordynowane były przez 20 wojewódzkich administratorów merytorycznych, wspieranych przez członków Zespołu ds. Badania Efektywności Bibliotek. W lipcu i sierpniu 2022 trwały prace nad analizą danych zebranych z 2508 bibliotek, prowadzone przez grupę roboczą ds. bibliotek publicznych. Wyniki analiz danych za 2021 rok zgrupowane w tabelach dostępne są w serwisie internetowym projektu.

Opublikowane wyniki badań będą uzupełniane analizą zmian zachodzących w bibliotekach publicznych w wybranych obszarach ich działalności. Analizie zostaną poddane wskaźniki z grupy „Zasoby, dostęp, infrastruktura” z ostatnich pięciu lat (2017–2021), co pozwoli na przeprowadzenie badań porównawczych. Analizy prowadzono przy pomocy aplikacji opracowanej na potrzeby projektu AFB, utrzymywanej na serwerach Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Bezpieczeństwo danych i sprawne funkcjonowanie oprogramowania zapewnione było przez współpracujących z SBP informatyków.

Przeprowadzono badanie społecznego wpływu bibliotek publicznych: w okresie sprawozdawczym odbyło się 11 spotkań on-line zespołu pracującego nad tym zagadnieniem. Głównym celem działań prowadzonych przez zespół była kontynuacja prac nad kwestionariuszem ankiety – weryfikacja treści, poprawność zapisów, precyzowanie pojęć. Starano się, aby był on dostosowany do możliwości użytkowników w różnym wieku, o różnym wykształceniu i korzystających z bibliotek w różnorodny sposób. Sprawdzone również jak zaproponowany schemat badawczy sprawdza się w różnych bibliotekach.

Odwiedzono 18 bibliotek publicznych w czterech województwach (dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim i pomorskim), realizując jakościową część pilotażu (tzw. mały pilotaż). Zebrane w badaniu odpowiedzi użytkowników oraz notatki z obserwacji badaczy zostały poddane analizie. Na podstawie wyników analiz dokonywano zmian sformułowania niektórych pytań, tak, aby były lepiej zrozumiane. Ulepszono również skalę odpowiedzi, aby kwestionariusz był łatwiejszy do wypełniania.

Przeprowadzono działania szkoleniowe i promocyjne, a efekty prac nad badaniem społecznego i ekonomicznego wpływu bibliotek publicznych przedstawiła na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Społeczny Potencjał Bibliotek” zorganizowanej w dniu 8 czerwca przez Państwową Uczelnię Zawodową we Włocławku dr Magdalena Paul. Opracowano program i 27 czerwca zrealizowano webinarium adresowane do bibliotekarzy z bibliotek publicznych, zatytułowane „Analiza Funkcjonowania Bibliotek – narzędzia, które ułatwią Ci pracę”. Na stronie projektu zamieszczono sprawozdanie z tego webinarium oraz prezentację i nagranie, które obejrzało ok. 400 osób. Opracowano program i zrealizowano seminarium „Jak wykorzystać potencjał danych AFB – badanie funkcjonalności i wpływu bibliotek”, adresowane do kadry zarządzającej i bibliotekarzy ze wszystkich typów bibliotek. Seminarium odbyło się 12 września.

W trzecim etapie zadania (do 5 grudnia 2022) prowadzono działania dotyczące kształtowanie zasobów i usług bibliotek publicznych oraz zmian zachowań użytkowników i ich potrzeb (na podstawie danych i wskaźników AFB z grupy „Zasoby, dostęp, infrastruktura” oraz „Potencjał i rozwój”). Opracowano i opublikowano na stronie projektu materiał stanowiący uzupełnienie wyników badań o analizę zmian zachodzących w bibliotekach publicznych w wybranych obszarach ich działalności. Analizie poddano wskaźniki z grupy „Zasoby, dostęp, infrastruktura” oraz „Potencjał i rozwój”. Przeprowadzono badanie społecznego i ekonomicznego wpływu bibliotek publicznych oraz pilotaż średniego zasięgu, w tym m.in. realizację badania ankietowego. Zebrane dane poddano analizom statystycznym w celu wyeliminowania błędnych i mających marginalne znaczenie zmiennych. Sprawdzone także czy nie występują niepożądane efekty rozkładu zmiennych (np. efekt pierwszeństwa),

wskazanie przez aktywne w projekcie biblioteki modułu dodatkowego i na tej podstawie przygotowano dedykowane kwestionariusze dla bibliotek, zawierające nazwę konkretnej biblioteki i wybrany moduł. Łącznie zebrano 9208 ankiet.

22 listopada 2022 zorganizowano webinarium „Badanie wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek publicznych – doświadczenia z pilotażu”, podczas którego przedstawiono wstępne wyniki badań pilotażowych realizowanych w 2022 roku oraz plany na kolejny rok trwania projektu. Zorganizowano szkolenie dla wojewódzkich administratorów merytorycznych oraz spotkanie Zespołu ds. Badania Efektywności Bibliotek.

W badaniu funkcjonalności bibliotek publicznych realizowanym w 2022 roku (dane za 2021 rok) uczestniczyło 2508 placówek – 98,9%. W badaniach wzięły również udział 34 biblioteki pedagogiczne, w tym 26 bibliotek pedagogicznych samodzielnych, które prowadzą 106 filii, oraz 5 bibliotek funkcjonujących w strukturze ośrodków doskonalenia, które prowadzą 13 filii, a także 71 bibliotek akademickich.

Zorganizowano szkolenie dla wojewódzkich administratorów merytorycznych oraz spotkanie Zespołu ds. Badania Efektywności Bibliotek. Założono projektowi AFB profil w mediach społecznościowych. Odbyły się spotkania zespołu badawczego (on-line).

Tak jak w poprzednich latach, do badań wykorzystywano aplikację opracowaną na potrzeby projektu AFB, utrzymywaną na serwerach Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Nad bezpieczeństwem danych i stabilnym funkcjonowaniem oprogramowania czuwali informatycy współpracujący ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich.

Nad merytorycznym przebiegiem prac czuwała przewodnicząca Zespołu ds. Badania Efektywności Bibliotek. Koordynacją prac zajmował się dyrektor Biura ZG SBP. Obsługę organizacyjno-finansową projektu prowadziło Biuro ZG SBP.

O działaniach prowadzonych w trakcie realizacji projektu informowana na jego stronie, na stronie ogólnopolskiego portalu SBP i w mediach społecznościowych.

Podstawowe wskaźniki realizacji zadania wg stanu na 31 grudnia 2022:

- liczba uczestników badań – 2508 bibliotek
- liczba przeszkolonych bibliotekarzy – 620 osób
- liczba użytkowników serwisu – 8081

W roku 2022 realizacja projektu AFB przebiegała zgodnie z zasadami określonymi w umowie pomiędzy IK a Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich i przyjętym harmonogramem. Wszystkie działania określone w umowie i założone w harmonogramie zadania zostały zrealizowane.

Budżet	plan: 100 000,00	wykonanie: 100 000,00
--------	------------------	-----------------------

11. Organizacja kolektywnych stoisk, promujących niszowe wydawnictwa podczas Targów Książki w Warszawie i Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie

Kolektywne stoisko promujące niszowe wydawnictwa podczas Targów Książki w Warszawie

Instytut Książki we współpracy z Polską Izbą Książki zorganizował kolektywne stoisko „Komitywa Niszowych Wydawców” podczas Targów Książki w Warszawie, które odbyły się w dniach 26–29 czerwca na Placu Defilad oraz w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Podstawowym celem organizacji stoiska kolektywnego była promocja biblioróżnorodności, prezentacja niskonakładowych, wysokojakościowych publikacji małych oficyn wydawniczych o niskich budżetach promocyjnych. Istnienie tych podmiotów na rynku zapewnia różnorodność oferty wydawniczej oraz dostępność wysokojakościowych, ambitnych publikacji, które często nie są znane szerszemu gronu odbiorców. To istotne działanie w obliczu aktualnych wyzwań na rynku książki i trudności ekonomicznych, wzmocnionych pandemią SARS-CoV-2.

Zaproszenie do udziału w kolektywnym stoisku zostało skierowane do wydawnictw, których roczne obroty nie przekraczają jednego miliona złotych, a oferowane publikacje obejmują dziedziny literatury pięknej, faktu, popularno-naukowej i naukowej oraz spełniają standardy jakościowe. Ostateczny wybór podyktowany był zarówno kolejnością otrzymanych zgłoszeń, wielkością obrotu, jak i bogactwem oferty.

Z kierownictwem Fundacji Historia i Kultura – organizatorem Targów Książki w Warszawie – wynegocjowano korzystne usytuowanie dla kolektywnego stoiska o powierzchni 20 m kwadratowych. W Sali im. J. Korczaka w PKiN została zaprezentowana oferta piętnastu niszowych oficyn, w tym: Biblioteki Słów, Biblioteki Analiz Sp. z o.o., Fundacji Sąsiedzi, JanKi, Wydawnictwa Akademickiego SEDNO Sp. z o.o., Wydawnictwa Buffi, Wydawnictwa Eperons Ostrogi, Wydawnictwa Fame Art Sp. z o. o., Wydawnictwa Niespiesznego, Wydawnictwa Nisza, Wydawnictwa Omnibus, Wydawnictwa zielonego, Wydawnictwa A-ti Sp. z o.o. i Wydawnictwa Nieoczywistego.

Zorganizowano również wydarzenia i spotkania autorskie. W ramach promocji nagrano spot zapraszający na stoisko niszowych wydawców w Warszawie, który był rozpowszechniany w internecie, mediach branżowych oraz przez wydawców Komitywy. Przygotowano także katalog wydawców wspólnego stoiska i wszystkich tytułów na nim prezentowanych.

Kolektywne stoisko promujące niszowe wydawnictwa podczas Targów Książki w Krakowie

Kontynuując projekt promocji biblioróżnorodności i prezentacji niskonakładowych, jakościowych publikacji małych wydawnictw Instytut podjął się, we współpracy z Polską Izbą Książki, organizacji wspólnego stoiska niszowych Wydawców na Międzynarodowych

Targach Książki w Krakowie. W ramach tej części zadania w Międzynarodowym Centrum Targowo-Kongresowym EXPO zostało zorganizowane stoisko B50, zlokalizowane w hali Dunaj, co stanowiło kontynuację projektu promocji interesujących publikacji małych oficyn wydawniczych o niewielkich funduszach na promocję. Z organizatorem MTK w Krakowie – firmą Targi w Krakowie sp. z o.o. wynegocjowano korzystny rabat za wynajem 54 m kwadratowych. Mottem stoiska krakowskiego było hasło: „Ile książek tyle światów – bogaci różnorodnością”. Do stoiska Komitywy Niszowych Wydawców w Krakowie przystąpiło 16 wydawców: A-TI – zielone wydawnictwo, Biblioteka Słów (imprint Biblioteki Analiz) – literatura bałkańska i „małych języków”, Fundacja Sąsiedzi, Oficyna Naukowa Ewa Pajestka-Kojder, Wydawnictwo Jagoda, Wydawnictwo JanKa, Wydawnictwo Marpress, Wydawnictwo Nieoczywiste, Wydawnictwo Akademickie Sedno, Wydawnictwo Buffi, Wydawnictwo Ha!art, Wydawnictwo Nieśpieszne, Wydawnictwo, Wydawnictwo Omnibus, Wydawnictwo Ostrogi, Wydawnictwo Papierowy Motyl.

W ramach działań promocyjnych zamieszczono informację o stoisku Komitywy Niszowych Wydawców i spotkaniach na stoisku w katalogu targowym online, zamieszczono reklamę stoiska w krakowskim dodatku do Gazety Wyborczej „Gazeta na Targi Książki”, który ukazał się 24 października oraz był rozdawany bezpłatnie podczas targów, reklama była zamieszczona też na internetowej stronie Gazety Wyborczej, zamieszczono na portalu Rynek Książki pl. baner promujący stoisko, zamieszczono na portalu Rynek książki.pl wywiady z wydawcami oraz zaproszenia na stoisko, informacje o stoisku znalazły się na stronach: Ogólnopolskiej Bazy Księgarń, Polskiej Izby Książki, mediów branżowych, reklama stoiska przez cztery targowe dni widniała na podświetlonym pylonie dwustronnym w hallu targowym.

Budżet	plan: 100 000,00	wykonanie: 99 999,73
--------	------------------	----------------------

12. Sfinansowanie kosztów obsługi programu własnego „Certyfikat dla małych księgarń”

W ramach umowy celowej na sfinansowanie kosztów obsługi programu własnego „Certyfikat dla małych księgarń” udało się w roku 2022 podjąć działania, które umożliwiły rzetelną i sprawną obsługę oraz wdrażanie programu, a także dały możliwość zrealizowania zadań o charakterze promocyjnym, upowszechniającym, ale i monitoringowym oraz ewaluacyjnym, co przyczyniło się do budowania rozpoznawalności programu oraz do bieżącego badania jego kształtu, odbioru zasad przez beneficjentów i monitorowania jego przebiegu. W ramach umowy sfinansowano wydatki dotyczące wynagrodzeń dla osób zajmujących się obsługą i przygotowaniem programu. Zadania pracowników to m.in.:

- opracowywanie dokumentacji związanej z programem
- opracowywanie dokumentacji pomocniczej dla wnioskodawców, np. wyjaśnień do regulaminu, odpowiedzi na zadawane pytania umieszczanych na stronie internetowej

- prowadzenie szkoleń dla wnioskodawców, udzielanie informacji telefonicznych, pisemnych oraz mailowych
- ogłaszanie naboru wniosków oraz sporządzanie informacji do działu aktualności, w którym przedstawiane są bieżące wydarzenia związane z Programem
- sprawdzanie poprawności formalnej nadesłanych wniosków, kontakt z wnioskodawcami, udzielanie informacji mailowych oraz telefonicznych o koniecznych poprawkach we wnioskach, przyjmowanie aktualizacji wniosków
- ewidencjonowanie poczty przychodzącej związanej z programem
- prowadzenie zestawień, informacji i sprawozdawczości na temat składanych wniosków zawierających dane wnioskodawców
- przygotowanie do procesu oceny wniosków, kontakt z ekspertami dokonującymi oceny merytorycznej
- korespondencja z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Beneficjentami
- współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi Instytutu i inne działania związane z wdrażaniem i realizacją programu.

Ponadto działania w ramach obsługi programu obejmowały:

- upowszechnianie i informowanie, szkolenia on-line dla zainteresowanych wnioskodawców oraz dla beneficjentów (łącznie 11 szkoleń poświęconych m.in. zasadom składania wniosków, regulaminowi programu, rozliczeniom zadań, wypłatom wsparcia finansowego, oznaczeniom materiałów promocyjnych), prowadzone przez pracownice DAiPS IK. W celu upowszechniania informacji o programie (m.in. mailing w ramach bazy OBK) podjęto współpracę z Polską Izbą Książki, Stowarzyszeniem Księgarzy Polskich i Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich oraz z największymi sieciami sprzedaży hurtowej książek
- wypłacenie wynagrodzenia ekspertom oceniającym wnioski w programie (dwa nabory)
- przeprowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych upowszechniających informacje o programie, w tym w radiu i w prasie (publikacje zamówionych materiałów prasowych, udział w audycjach radiowych, realizacja spotów radiowych)
- wypłacenie wynagrodzeń bezosobowych za wykonanie prac administracyjno-biurowych związanych z obsługą bieżącą programu „Certyfikat dla małych księgarni” oraz z dokumentacją składaną przez wnioskodawców i beneficjentów programu „Certyfikat dla małych księgarni”. Zakupiono także materiały biurowe na potrzeby realizacji programu
- zlecenie korekty pliku produkcyjnego naklejki z logotypem (dla beneficjentów) i druku naklejek – są one rozsyłane do beneficjentów wraz z umowami

- zebranie rekomendacji odnośnie do zasad programu pozyskanych w drodze anonimowych ankiet od ekspertów oceniających wnioski
- przeprowadzenie dyskusji panelowej podczas Targów Książki w Krakowie, poświęconej programowi (27 października 2022), która miała na celu promocję programu i upowszechnianie informacji o nim. Panel dyskusyjny zatytułowano *Wsparcie i rola niezależnych księgarń, czyli czym jest „Certyfikat dla małych księgarń”*. Uczestniczyli w nim prof. Grzegorz Nieć, Paweł Danel (beneficjent pierwszej edycji programu) oraz Ewa Gąsior (specjalistka ds. programów MKiDN). Rozmowę prowadził Jakub Kukła. Przeprowadzono kontrole na miejscu (7) oraz wizytę studyjną
- kontrole u beneficjentów: 22 listopada w Warszawie („Książka dla każdego” Waldemar Kowalczyk Waldemar Szatanek; Maciej Barski Antykwariat Warszawa; Antykwariat Zakładka Marcin Gałązka); 23 listopada w Białymstoku (TD-Mapy Tomasz Darmochwał; Antykwariat Pąsowa Sowa Wojciech Strójkowski). 6 grudnia 2022 odbyła się wizyta studyjna w Antykwariacie RARA AVIS podczas spotkania autorskiego pani Aliny Dudy. W grudniu 2022 przeprowadzono kontrole u beneficjentów: 9 grudnia w Piotrkowie Trybunalskim (Oświata s.c. Edyta Rosińska, Marek Rosiński) i 23 grudnia w Busku-Zdroju (Artur & Tomasz Zugaj s.c.)
- konferencję prasową informującą o wynikach naboru i podsumowującą założenia programu w 2022 roku (wrzesień 2022). Zlecono firmie ABR SESTA przeprowadzenie badań ilościowych poświęconych programowi „Certyfikat dla małych księgarń” – badania wykonano, sporządzono raport przekazany do IK. Materiały o charakterze informacyjnym, działania o charakterze marketingu bezpośredniego, budowa baz danych w celach promocyjno-informacyjnych oraz szkolenia dla beneficjentów udało się przeprowadzić oraz przygotować bez ponoszenia dodatkowych kosztów, w ramach zadań zleconych osobom wspierającym działania administracyjno-biurowe (wynagrodzenia bezosobowe) i pracownikom IK. Dodatkowo zakupiono sprzęt niezbędny do pracy oraz materiały biurowe niezbędne do prowadzenia działań związanych z obsługą programu.

Budżet	plan: 194 822,00	wykonanie: 194 821,84
--------	------------------	-----------------------

13. Druk ukraińskich książeczek dla dzieci do bezpłatnej dystrybucji wśród uchodźców z Ukrainy

Inwazja Rosji na Ukrainę rozpoczęta 24 lutego 2022 spowodowała masowy napływ uchodźców do Polski. Według danych Straży Granicznej ich liczba przekroczyła 3 mln. Wśród nich jest wiele dzieci. Ministerstwo Edukacji i Nauki podało, że do przedszkoli zapisanych zostało ok. 22–23 000 ukraińskich dzieci. Instytut Książki włączył się w proces pomocy ukraińskim uchodźcom i rozpoczął rozmowy z Ukraińskim Instytutem Książki, dotyczące bezpłatnego udostępnienia praw do wybranych tytułów książek ukraińskich, które mogłyby zostać wydrukowane w kraju i rozdysponowane wśród ukraińskich dzieci przebywających na

naszym terytorium. Po ich pozytywnym zakończeniu Instytut Książki wystąpił do MKiDN o przyznanie dotacji celowej m.in. na druk i dystrybucję ukraińskich książek dla dzieci w wieku przedszkolnym. Dotacja została przyznana na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 27 kwietnia 2022 znak: DF-I.311.47.2022.

Dzięki książkom mali czytelnicy będą mogli utrwaląć przywiązanie do swojego ojczystego języka, a także – co ma szczególne znaczenie w przypadku najmłodszych – książki te mogą stanowić istotne wsparcie dla opiekunów w procesie przepracowania z dziećmi traumy związanej z wojną i ucieczką z kraju. Pośrednimi beneficjentami tego działania będą również biblioteki publiczne, które dzięki niemu wzbogacą swoją ofertę kulturalną dla uchodźców z Ukrainy.

Lista tytułów:

1. *Sroka dyktowała, jeź napisał*
2. *Wesołe aniołki*
3. *Trzy motyle*
4. *Cudodrzemek*
5. *Mam na imię Lada*
6. *Zajaczek i jego mama*
7. *Taki duży mały słoń*
8. *Moja-przemoja mamusia*
9. *Limeryki*
10. *Samczykowski jeź*
11. *Raka taka*
12. *Zajaczek podróżuje*
13. *Najlepszy tatuś*
14. *Zaprzyjaźnimy się?*
15. *Mój superdziadek*
16. *Babunia*”

Każdy z tytułów został wydrukowany w nakładzie 5000 egz. Wydrukowane egzemplarze zostały dostarczone do następujących bibliotek publicznych, które zajęły się ich dalszą dystrybucją wśród potrzebujących:

- Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 14A, 15-097 Białystok – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr Witolda Bełzy w Bydgoszczy, ul. Długa 39, 85-034 Bydgoszcz – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w

Gdańsku, ul. Targ Rakowy 5/6, 80-806 Gdańsk – po 350 egz. każdej z ww. książek

- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim ul. Sikorskiego 107 66-400 Gorzów Wlkp. – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Biblioteka Śląska w Katowicach, Plac Rady Europy 1, 40-021 Katowice – po 500 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach, ul. ks. P. Ściegiennego 13, 25-033 Kielce – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, ul. Rajska 1, 31-124 Kraków – po 450 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, ul. Narutowicza 4, 20-950 Lublin – po 250 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, ul. Gdańska 100/102 , 90-508 Łódź – po 350 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie, ul. 1 Maja 5, 10-117 Olsztyn – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki w Opolu, ul. Piastowska 18-19-20, 45-081 Opole – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, ul. Bolesława Prusa 3, 60-819 Poznań – po 500 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie, ul. Sokoła 13, 35-010 Rzeszów – po 150 egz. każdej z ww. książek
- Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie, ul. Podgórna 15/16, 70-205 Szczecin – po 200 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, ul. Słowackiego 8, 87-100 Toruń – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego, ul. Koszykowa 26/28, 00-950 Warszawa – po 900 egz. każdej z ww. książek
- Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu, Rynek 58, 50-116 Wrocław – po 450 egz. każdej z ww. książek
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze, al. Wojska Polskiego 9, 65-077 Zielona Góra – po 100 egz. każdej z ww. książek
- Instytut Książki, ul. Wróblewskiego 6, 31-148 Kraków – po 50 egz. każdej z ww. książek

- Dział Wydawnictw Instytutu Książki, ul. Parandowskiego 19, 01-699 Warszawa – po 50 egz. każdej z ww. książek

W czerwcu rozpisany został przetarg na realizację opisanego powyżej zadania. W postępowaniu został wyłoniony wykonawca, który zajął się drukiem i dystrybucją wspomnianych książek. Druk został zakończony we wrześniu 2022, dystrybucja została przeprowadzona na początku października.

Patronat nad akcją objęły Pierwsze Damy Polski i Ukrainy – Agata Kornhauser-Duda i Ołena Zeleńska.

Budżet	plan: 188 445,00	wykonanie: 188 444,10
--------	------------------	-----------------------

14. „Upoluj swoją książkę”

W 2022 roku po raz szósty zorganizowano akcję popularyzującą czytelnictwo „Upoluj swoją książkę”. W pierwszych trzech kwartałach 2022 przeprowadzono przede wszystkim prace koncepcyjne z partnerami projektu nad nową kreacją i strategią promocyjną, wyborem tytułów do akcji, a także dotyczące sposobów aktywizacji uczniów do promocji czytelnictwa w ich środowiskach lokalnych.

We wrześniu zawarto umowę z firmą Woblink – wieloletnim partnerem akcji – na zapewnienie obsługi technologicznej (aplikacja mobilna) projektu i udostępnienie treści jej uczestnikom (ebooki, audiobooki). W ramach tej współpracy wybrano 18 tytułów książek, które w listopadzie uczniowie mogli pobrać za darmo (w formacie e-booków i audiobooków) z plakatów i koszulek z QR-kodami.

- *Kirke* – Madeline Miller
- *Samosiejki* – Dominika Słowik
- *Apartament* – Izabela Janiszewska
- *Mortalista* – Max Czornyj
- *Chęśba* – Katarzyna Puzyńska
- *Demonomachia* – Marek Krajewski
- *The Spanish Love Deception* – Elena Armas
- *Wrony* – Petra Dvorakova
- *Liczby nie kłamią* – Vaclav Smil
- *Plac Senacki 6 PM* – Vincent V. Severski
- *Wiek paradoksów* – Natalia Hatałska

- *Gra w rasy* – Przemysław Wielgosz
- *Cały ten czas* – Hania Czaban
- *Stan splątania* – Roksana Jędrzejewska-Wróbel
- *Lore* – Alexandra Bracken
- *Siostra gwiazd* – Marah Woolf
- *Szklane ptaki* – Katarzyna Zyskowska
- *Jak to wyjaśnić?* – Kacper Pitala

W trzecim kwartale trwały intensywne prace nad stworzeniem koncepcji kreatywnej projektu. Realizację tej części zadania zlecono agencji kreatywnej – Agencja Nie Do Ogarnięcia (ANDO), z którą zawarto umowę. W ramach tej współpracy opracowano *key visual* akcji, hasło przewodnie, koncepcję działań promocyjnych (m.in. w social mediach), ideę konkursu dla uczniów, przygotowano plakat akcji z 18 książkami, stronę rekrutacyjną dla szkół oraz dla ambassadorów (uczniów), nawiązano współpracę z Michałem Lobą, który odpowiadał za opracowanie graficzne (projekt T-shirtów dla ambassadorów akcji, grafiki do mediów społecznościowych, plakaty niestandardowe akcji, spot-animacja).

We wrześniu przeprowadzono rekrutację szkół średnich i szkolnych koordynatorów do projektu (wysłano zaproszenia drogą mailową, a także informowano o rekrutacji za pośrednictwem social mediów). W wyniku rekrutacji, która trwała do 12 września, do akcji zgłosiło się 930 szkół.

W czwartym kwartale, od 3 do 17 października, przeprowadzona została rekrutacja ambassadorów wśród uczniów i uczennic szkół średnich, w wyniku której do akcji przystąpiło 700 osób (wysłano zaproszenia drogą mailową do uczniów biorących udział w poprzednich edycjach, a także informowano o naborze za pośrednictwem social mediów). W drugiej połowie października firma Woblink opracowała nowe wersje aplikacji mobilnych na platformy Android oraz iOS oraz całą architekturę księgarni na potrzeby akcji (prace programistyczne).

W tym samym czasie w social mediach prowadzona była komunikacja (posty informujące o zbliżającym się rozpoczęciu akcji). We współpracy z agencją kreatywną opracowano również treści na stronę www akcji (m.in. przygotowanie infografik, treści komunikatów, instrukcji dla ambassadorów). W ramach działań promocyjnych ANDO przygotowała animację na podstawie ilustracji Michała Loby, która stała się głównym materiałem zasięgowym w czasie trwania akcji.

W terminie od 10 do 17 października zostały wydrukowane ulotki informacyjne oraz plakaty (za druk odpowiadała Drukarnia Trójka) i koszulki z kodami QR (wyprodukowane przez firmę Raster Druk – Jerzy Kurek). Następnie od 18 do 31 października przeprowadzono dystrybucję materiałów do zgłoszonych szkół (plakaty i ulotki) oraz do uczniów (koszulki) – za konfekcjonowanie i wysyłkę materiałów odpowiadała firma 3 M Konkret.

W dniu 2 listopada oficjalnie rozpoczęła się akcja „Upoluj swoją książkę”. Uczestnicy uzyskali darmowy dostęp do 18 tytułów (18 ebooków i 12 audiobooków) na okres całego listopada za pośrednictwem aplikacji Woblink. Przez cały okres trwania akcji firma Woblink zapewniała obsługę techniczną i serwisowanie aplikacji.

W listopadzie zintensyfikowano działania promocyjne w social mediach. W ramach kampanii mediowej zrealizowano płatne działania na Facebooku, Instagramie i TikToku. Ponadto nawiązano współpracę z 8 znanymi influencerami: Kacprem Pitałą, Przemkiem Staroniem, 622 pomysły na lekcje języka polskiego, Kamila Kalińczak, Marianną Gierwszewską, Miss Turnusu, Karolem Paciorkiem oraz Krótką Historią Jednego Zdjęcia.

Kolejnym działaniem mającym na celu zaangażowanie uczniów szkół średnich w akcję był ogłoszony na Facebooku konkurs „Jest treść? Jest konkurs!”. Za opracowanie koncepcji konkursu, jego regulaminu, a także koordynację, promocję w social mediach i kontakt z laureatami odpowiadała agencja kreatywna (ANDO). Konkurs został ogłoszony na Facebooku 22 listopada i spotkał się z dużym zainteresowaniem (158 komentarzy pod konkursowym postem i 26 udostępnień). Wyłoniono 10 laureatów – przyznano 3 nagrody główne oraz 7 wyróżnień. Nagrodami w konkursie były zakupione przez IK słuchawki bezprzewodowe, czytniki ebook, kubki, skarpety i worki gimnastyczne – przyznane odpowiednio do uzyskanego rodzaju wyróżnienia zgodnie z regulaminem.

Po zakończeniu akcji 31 listopada przeprowadzono ewaluację projektu. Na podstawie danych zgromadzonych przez firmę Woblink ustalono, że od 2 do 31 listopada książki udostępnione w ramach akcji „Upoluj swoją książkę” zostały wypożyczone przez 60 tysięcy czytelników, którzy łącznie wypożyczyli ponad 150 tysięcy publikacji spośród 18 tytułów.

Budżet	plan: 197 316,00	wykonanie: 197 315,65
--------	------------------	-----------------------

15. Realizacja i emisja w Programie 3 Polskiego Radia słuchowiska „Mickiewicz w pałacu w Śmielowie”

Instytut Książki był inicjatorem powstania sztuki dramatycznej „Adam Mickiewicz w pałacu w Śmielowie”. O jej napisanie poproszony został uznany dramaturg i reżyser teatralny Tomasz Man. Nagranie słuchowiska według sztuki obejmowało dwie części: realizowaną w dużej obsadzie część historyczną w studiu radiowym w Warszawie oraz część współczesną, realizowaną w pałacu w Śmielowie. Słuchowisko zostało wyemitowane na antenie Programu 3 Polskiego Radia 13 listopada (cz. 1) oraz 27 listopada (cz. 2) i stanowiło jeden z elementów obchodów Roku Romantyzmu Polskiego.

Pierwsza część słuchowiska została zrealizowana w studiu Teatru Polskiego Radia. Jej akcja toczy się w 1831 roku, kiedy Adam Mickiewicz, przebywający na emigracji, próbował przedostać się do kraju, aby przyłączyć się do powstania listopadowego. W drodze do Królestwa Polskiego (zabór rosyjski) zatrzymywał się w różnych wielkopolskich dworach, najwięcej czasu spędzając właśnie w posiadłości Gorzeńskich, czyli w pałacu w Śmielowie.

Ten pobyt w istotny sposób zaważył na dalszych losach poety, również na jego twórczości. W obsadzie tej części znaleźli się: Jędrzej Hycnar, Karolina Gorczyca, Andrzej Mastalerz, Marcin Przybylski, Katarzyna Strączek, Adam Cywka, Krzysztof Stelmaszyk i Mateusz Kmieciak.

Akcja drugiej części słuchowiska toczy się już po wojnie, w 1947 roku, i jest rozpisana na 3 głosy: przedwojennej właścicielki pałacu – Marii Chełkowskiej (Maria Pakulnis), jej garderobianej (Małgorzata Roźniatowska) oraz mężczyzny (Andrzej Mastalerz), którego Chełkowska spotyka w swoim zdewastowanym przez powojenną władzę pałacu. Główna bohaterka tej części, Maria Chełkowska, na przełomie XIX i XX wieku prowadziła w Śmiełowie dom otwarty, który stanowił przeciwwagę dla antypolskich działań władz pruskich. Pielęgnowała także pamięć o związkach Śmiełowa z Adamem Mickiewiczem oraz zbierała dokumenty i pamiątki po wieszczu.

Druga część słuchowiska została zrealizowana 11 listopada w samym pałacu w Śmiełowie oraz w przypałacowym parku. Poszczególne sceny nagrywane były pod parkowym dębem oraz w reprezentacyjnej sali balowej pałacu. Podczas nagrywania drugiej części słuchowiska dodatkowo zrealizowano specjalną audycję zza kulis, którą wyemitowano w Programie 3 Polskiego Radia 20 listopada.

Nagranie słuchowiska w parku przypałacowym oraz w samym pałacu Gorzeńskich towarzyszyło spotkanie w salonie, w którym przy owalnym stole zgromadzili się współtwórcy oraz współproducenci Trójkowej premiery: aktorzy Małgorzata Roźniatowska i Andrzej Mastalerz, autor i reżyser Tomasz Man, dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski, jego zastępca Robert Kazimierzak, dyrektor Programu 3 PR Marcin Wąsiewicz i reżyser dźwięku Andrzej Brzoska, a także kierujący Muzeum Mickiewicza Emilian Prałat. Nagranie dyskusji zgromadzonych umożliwiło powstanie audycji „Jak romantyczny poeta mógł spędzić święta Bożego Narodzenia?” – emisja w radiowej Trójce w wigilię Bożego Narodzenia 24 grudnia 2022.

Budżet	plan: 111 844,00	wykonanie: 111 843,54
--------	------------------	-----------------------

16. Warsztaty poświęcone Rankingowi Bibliotek

Kontynuacja działań związanych z prowadzeniem Rankingu Bibliotek jest dla Instytutu Książki niezwykle istotnym zadaniem. Jednocześnie – po przeprowadzeniu rozmów środowiskowych i spływających do nas uwagach ze strony bibliotek na temat dotychczasowej formuły – widzimy uzasadnioną potrzebę przeprowadzenia zmian w jego dotychczasowej formie i charakterze. Dlatego zdecydowano się na przeprowadzenie warsztatów z przedstawicielami środowiska bibliotekarskiego, których celem ma być dopracowanie dotychczasowej formuły Rankingu, uzupełnienie go o dodatkowe elementy, udoskonalenie

procesu weryfikacji i oceny danych. Działania te pozwolą na dalsze prace i konsultacje umożliwiające wypracowanie ostatecznej, nowej odsłony Rankingu.

W dniach 30–31 sierpnia 2022 w krakowskiej siedzibie Instytutu Książki odbyły się warsztaty poświęcone Rankingowi Bibliotek. Zaproszeni uczestnicy starali się odpowiedzieć na ważne pytania dotyczące tego, w jaki sposób dotychczas funkcjonował Ranking Bibliotek: co warto w nim zmienić, co ulepszyć w jego formule? Jakie działania i inicjatywy można włączyć w to przedsięwzięcie? O jakie obszary warto pytać więcej, a ze zbierania jakich danych można zrezygnować?

Zmiany te docelowo będą oznaczać rozwój dotychczasowej formuły rankingu – dane nadal będą stanowiły kluczową część ankiety, jednocześnie informacje (stawiane pytania, pożądane odpowiedzi) będą doprecyzowane, częściowo przeformułowane i przede wszystkim weryfikowalne oraz czytelne. IK chce, by zmieniony ranking był nie tylko narzędziem zbierania danych, ale także realizował cele takie jak upowszechnianie inicjatyw promujących czytelnictwo czy tworzenie instrumentów umożliwiających bibliotekom publicznym wzajemne inspirowanie się, czemu ma służyć druga, nowa część rankingu.

Celem warsztatów – w których wzięli udział przedstawiciele środowiska bibliotekarskiego – było wypracowanie rekomendacji i podsumowania, na których mogą oprzeć się dalsze konsultacje środowiskowe, a docelowo – nowe zasady konkursu, który zastąpi dotychczasowy Ranking Bibliotek i miałby obowiązywać od 2023 r. Celem nowej ankiety ma być: przejrzystość, weryfikowalność, porównywalność, ale i wprowadzenie komponentu, który będzie odpowiedzią na wyzwania współczesności, będzie pomagał – przez ranking, konkurs - kreować pożądaną zmianę, służyć środowisku, do którego jest skierowany i pozwalać na dzielenie się inspiracjami i dobrymi praktykami.

W listopadzie 2022 r. udało się wypracować pierwsze, pełne brzmienie ankiety (wraz z propozycją nowej części rankingu, konkursowej) po zmianach zaproponowanych przez zespół pracujący w czasie sierpniowych warsztatów. Ankieta jest w opracowaniu redakcyjnym przez zespół IK i będzie poddawana dalszym konsultacjom wewnętrznym i zewnętrznym.

Budżet	plan: 13 800,00	wykonanie: 13 800,00
--------	-----------------	----------------------

B. PROGRAM ZAGRANICZNY

1. Program Translatorski ©Poland (w tym Sample Translations i Program Promocji Literatury Polskiej BooksfromPoland.pl)

1.1 Program Translatorski ©Poland

Od 1 lutego do 31 marca 2022 trwał nabór ofert do Programu. Nadesłano 270 ofert, 264 z nich zostały przekazane do oceny. Nabór rozstrzygnięto 25 lipca. Przyznano dotacje 141 wydawcom na łączną kwotę 465 514 euro, tj. 2,8 mln złotych. Lista ofert, które otrzymały grant, znajduje się w załączniku nr 1: „Program Translatorski Copyright Poland Nabór 1/2022 Przyznane granty”. Do końca 2022 podpisano 128 umów, z tego 24 zostały już zrealizowane i wypłacone. 5 wniosków zostało zrealizowanych, wypłaconych i rozliczonych.

W sumie w roku 2022 wydano przy dofinansowaniu Programu Translatorskiego ©Poland 96 przekładów polskiej literatury na języki obce i wypłacono granty na kwotę 346 731,48 euro, tj. ok. 1 665 000 zł. Lista grantów zrealizowanych znajduje się w załączniku nr 1 „Program Translatorski © Poland_wnioski wypłacone w roku 2022”.

1.2 Sample Translations ©POLAND

Do końca 2022 roku do programu Sample Translations ©POLAND wpłynęło 60 wniosków od tłumaczy, z czego 51 uzyskało wsparcie w ramach programu na łączną kwotę ok. 107 000 złotych, a 9 zostało odrzuconych.

Lista wniosków znajduje się w załączniku nr 2 „Sample_sprawozdanie_rok 2022_4 kwartały”.

1.3 Program Promocji Literatury Polskiej BooksfromPoland.pl

Program obejmuje działania promocyjne ukierunkowane na poszerzenie międzynarodowej rozpoznawalności polskich autorów i utworów literackich. Działania te są kierowane – w zależności od potrzeb – do szerokich grup odbiorców lub do sprofilowanych grup docelowych za pomocą dostosowanych do nich narzędzi. Obejmują one zarówno działania prowadzone za granicą, jak i te realizowane w ramach kooperacji z zagranicznymi partnerami na terenie Polski.

W okresie sprawozdawczym IK sfinansował przyjazd i zakwaterowanie grupy ukraińskich wydawców przybyłych na Targi Książki w Warszawie w dniach 26–29 maja 2022 oraz pracę ukraińskich tłumaczy na wydarzeniach literackich w trakcie imprezy. Dzięki tej inicjatywie ukraińscy wydawcy mogli zapoznać się z aktualną ofertą polskich wydawców i nawiązać kontakty owocujące zakupem licencji do tłumaczenia na język ukraiński książek polskich autorów.

W ramach programu przedstawicielka Instytutu Książki wzięła udział w odbywającym się 25 czerwca w Stratford upon Avon festiwalu „ShakesPEERS. Celebrating Jan Kochanowski and Poetry”, w czasie którego odsłonięto pomnik polskiego poety na terenach przynależących do

dworku Anne Hathaway. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Instytut Kultury Polskiej w Londynie w partnerstwie z Shakespeare Birthplace Trust. W czasie roboczych spotkań omówiono plany przyszłych wspólnych projektów IKP Londyn i IK związanych z festiwałem w Stratford.

1.4 Program Publishing Proposals

Program Publishing Proposals, uruchomiony w 2020 roku, adresowany jest do agentów literackich oraz do polskich wydawców pośredniczących w sprzedaży praw do utworów polskich pisarzy za granicą. W jego ramach możliwe jest sfinansowanie przez IK maksymalnie 15 stron prezentacji wydawniczej dotyczącej konkretnego tytułu – tzw. propozalu. W jego skład wchodzi próbne tłumaczenie fragmentu książki oraz materiały informacyjne na jej temat. Prezentacja ta będzie wykorzystywana m.in. w kontaktach z zagranicznymi wydawcami podczas Międzynarodowych Targów we Frankfurcie.

Program ma na celu m.in. stałe zwiększanie liczby i jakości prezentacji wydawniczych w językach obcych, skuteczniejsze i bardziej profesjonalne zabieganie o zagranicznych wydawców dla polskich autorów, zachęcanie wydawców i agentów do aktywniejszego promowania swoich autorów za granicą, pośrednio również wsparcie dla tłumaczy wykonujących przekłady oraz autorów, których książki – dzięki Programowi – mają szansę zostać przetłumaczone, przyczyniając się do rozprzestrzeniania się polskiej literatury na świecie. Edycja 2022 została uruchomiona w lipcu. Do końca roku powstały prezentacje następujących książek (wszystkie w języku angielskim):

Autor	Tytuł	Wydawnictwo/Agencja
Wojciech Chamier-Gliszczyński	<i>Dawki Fantomowe</i>	Wydawnictwo GWFoksal
Zyta Rudzka	<i>Ślicznotka dra Josefa</i>	Wydawnictwo GWFoksal
Małgorzata Roman-Zakrzewska	<i>Lusia. Opowieści o przygodach dzielnych urwisów</i>	Wydawnictwo Literówka
Marta Szloser	<i>Smakowita zielenina. Nietypowa książka kucharska dla dzieci</i>	Wydawnictwo Literówka

Autor	Tytuł	Wydawnictwo/Agencja
Weronika Szelegiewicz	<i>Koniberki</i>	Wydawnictwo Literówka
Iwona Słabuszewska-Krauze	<i>Lalka z Lizbony</i>	Wydawnictwo LIRA
Jakub Bobrowski, Mateusz Wrona	<i>Mitologia słowiańska</i>	Wydawnictwo BOSZ

Budżet:		
Program Translatorski © Poland w tym:	plan: 1 975 633,00	wykonanie: 1 975 632,68
- Program Sample Translations	plan: 115 860,00	wykonanie: 115 859,56
- Promocja literatury polskiej Booksfrom Poland	plan: 26 181,00	wykonanie: 26 180,12

2. Kolegium Tłumaczy (warsztaty i pobyty studyjne)

Zgłoszenia na pobyty rezydencyjne w Kolegium Tłumaczy w roku 2022 Instytut Książki przyjmował do 30 września 2021. Do programu zgłosiło się 27 tłumaczy. Zgodnie z decyzją Rady Programu do odbycia w 2022 roku rezydencji twórczych wybranych zostało 14 tłumaczy, z czego 5 znalazło się na liście oczekujących w związku z niewystarczającym finansowaniem Programu. Dodatkowo w ramach pomocy tłumaczom z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym toczącym się na terytorium tego państwa zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Instytutu Książki nr 6/2022 z 17 marca 2022 do Regulaminu Kolegium Tłumaczy, przedłużono pobyt Natalii Sydiaczenko o kolejne dwa miesiące (przy czym wypłata diet i kieszonkowego odbyła się dwukrotnie). Jednocześnie poza trybem naboru (w okresie od 16 maja do 16 czerwca) przyjęto Stanisława Shevchenkę, tłumacza literatury polskiej na język ukraiński. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 w Kolegium gościło łącznie 11 tłumaczy:

Filip Dimevski	Macedonia	1 miesiąc (marzec/kwiecień) Warszawa
Natalia Sydiaczenko	Ukraina	3 miesiące (marzec-maj) Kraków
Margot Carlier	Francja	1 miesiąc (kwiecień/maj) Warszawa
Aein Ghobadi	Iran	1 miesiąc (kwiecień/maj) Kraków
Stanislav Shevchenko	Ukraina	1 miesiąc (maj/czerwiec) Kraków
Włodzimierz Szymaniak	Wyspy Zielonego Przylądka	1 miesiąc (10 czerwca–8 lipca) Kraków
Charles Kraszewski	USA	1 miesiąc (1 lipca–30 lipca)
Anat Zajdman	Izrael	1 miesiąc (15 września– 6 października) Kraków
Marzena Borejczuk	Włochy	1 miesiąc (3 października–2 listopada) Warszawa
Ayano Shibata	Japonia	1 miesiąc (3 listopada–2 grudnia) Kraków
Pravda Spasova	Bułgaria	1 miesiąc (4 listopada–2 grudnia) Warszawa

Tłumacze byli zakwaterowani w pokojach pracy twórczej przy siedzibie Instytutu Książki w Krakowie lub przy ul. Górskiego 1/68 w Warszawie.

W 2022 roku Instytut Książki wraz z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz z Literarisches Colloquium w Berlinie kontynuował program Stypendium im. Albrechta Lemppa. Tegorocznymi laureatami zostali Anna Cieplak z Polski oraz Leon Engler z Niemiec. Pobyt niemieckiego pisarza w Kolegium Tłumaczy w Krakowie odbył się w dniach 2 września do 2 października 2022.

VII Nagroda Conrada została przyznana Elżbiecie Łapczyńskiej. Zgodnie z porozumieniem pomiędzy IK a organizatorami festiwalu, częścią nagrody jest pobyt laureata w jednym z domów pracy twórczej Instytutu Książki. Laureatka zrealizowała pobyt w okresie od 2 grudnia do 31 grudnia 2022 w Warszawie, pracując nad kolejną powieścią.

W ramach działań ukierunkowanych na wzbogacanie wiedzy tłumaczy literatury polskiej o nowościach i trendach na polskim rynku książki w pierwszym półroczu 2022 IK kontynuował przygotowywanie cyklicznego newslettera „Nowe książki z Polski”. Newsletter ma formę pliku pdf, jest przygotowywany w cyklu kwartalnym i wysyłany drogą mailową do ponad tysiąca tłumaczy polskiej literatury na świecie. Na newsletter składa się wybór polecanych przez IK nowości wydawniczych – do każdej prezentowanej w biuletynie książki dołączona jest nota krytyczna oraz podstawowe informacje o publikacji. Instytut Książki chce tym samym zainteresować tłumaczy najnowszą literaturą polską oraz ułatwić kontakt zainteresowanych daną książką tłumaczy z jej polskim wydawcą, który następnie przesyła książkę – w postaci ebooka bądź wersji papierowej – tłumaczowi.

W okresie sprawozdawczym stworzono cztery biuletyny:

1. Newsletter nr 9 – wysłany w marcu 2022 (obejmował nowości wydawnicze z okresu grudzień 2021–luty 2022) – prezentował następujące pozycje: *W stronę Seretu* Wiesława Helaka, *Białe noce* Urszuli Honek, *Akuszerki* Sabiny Jakubowskiej, *Trzeba być cicho* Agnieszki Jelonek, *Car życia* Jerzego Kędzierskiego, *Bowie w Warszawie* Doroty Masłowskiej, *Braterstwo poezji* Czesława Miłosza i Tadeusza Różewicza, *Lechoń. Rycerz i Faun* Wojciecha Wencła, *Był dwór, nie ma dworu. Reforma rolna w Polsce* Anny Wylegały
2. Newsletter nr 10 – wysłany w lipcu 2022 (obejmował nowości wydawnicze z okresu marzec–maj 2022) – prezentował następujące pozycje: *Miniatury rzymskie* Juliusza Gałkowskiego, *Chmielnicki. Burzliwe losy Kozaków* Sławomira Leśniewskiego, *Proza wybrana* Leo Lipskiego, *Szuga. Krajobraz po imperium* Jędrzeja Morawieckiego, *Dom ojców* Andrzeja Muszyńskiego, *W środku jesteśmy baśnią. Mowy, rozmowy* Wiesława Myślińskiego, *Nie ma i nie będzie* Magdaleny Okraski, *Chodź ze mną* Łukasza Orbitowskiego, *Agla* Radka Raka, *Bella, ciao* Piotra Siemiona, *Kartel* Mariusza Staniszewskiego, *Miejsce* Piotra Szewca, *Szczelinami* Wita Szostaka, *Empuzjon* Olgi Tokarczuk, *Zapisz zmiany* Katarzyny Zawodnik
3. Newsletter nr 11 – wysłany w październiku 2022 (obejmował nowości wydawnicze z okresu czerwiec–sierpień 2022) – prezentował następujące pozycje: *Skrawki dla Iriny* Waldemara Bawołka, *Przechodząc przez próg, zagwiżdżę* Wiktorii Biezuńskiej, *Nic się nie działo* Tomasza M. Markiewki, *Książę przygody* Przemysława Sowińskiego,

Bezmiłość Sylwii Winnik, *Klątwę* Mai Wolny, *Szklane ptaki* Katarzyny Zyskowskiej oraz pracę zbiorową pt. *Chcieliśmy być wolni. Powstanie Warszawskie 1944*

4. Newsletter nr 12 – wysłany w grudniu 2022 (obejmował nowości wydawnicze z okresu wrzesień–listopad 2022) – prezentował następujące pozycje: *Jeśli przecięto cię na pół* Łukasza Barysa, *Ucieczka niedźwiedzicy* Joanny Bator, *Nigdzie* Małgorzaty Boryczki, *Moi ważni. Portrety prywatne* Barbary Gruszki-Zych, *Skowycik* Charlesa S. Kraszewskiego, *To przez ten wiatr* Jakuba Nowaka, *Furtianie* Anny Piwkowskiej, *Ten się śmieje, kto ma zęby* Zyty Rudzkiej, *Wymyślone miasto Lwów* Ziemowita Szczerka.

Budżet	plan: 71 911,00	wykonanie: 71 910,87
--------	-----------------	----------------------

3. Nagroda Transatlantyk

Ta prestiżowa nagroda przyznawana jest corocznie najwybitniejszym ambasadorom polskiej literatury i kultury za granicą. Laureatami nagrody mogą być tłumacze, wydawcy, krytycy, badacze literatury, animatorzy życia kulturalnego. Mogą kandydować do niej wyłącznie obywatele innych państw (także Polacy z obcym paszportem), a kandydatury mogą zgłaszać polskie i zagraniczne instytucje zajmujące się upowszechnianiem kultury, polskie placówki dyplomatyczne, ośrodki naukowe, wydawnictwa, stowarzyszenia twórcze, osoby prywatne. W 2022 roku Kapituła Nagrody przyznała ją po raz osiemnasty, a uhonorowany został Silvano de Fanti, autor m.in. włoskiego przekładu *Pana Tadeusza*, niezwykle zasłużony popularyzator polskiej kultury we Włoszech. Na nagrodę składa się kwota 10 000 euro oraz statuetka autorstwa Łukasza Kieferlinga, która została wręczona laureatowi podczas uroczystej Gali w ramach Światowego Kongresu Tłumaczy Literatury Polskiej (*vide* punkt 5). Uhonorowani zostali wówczas także laureaci edycji 2020 i 2021 (odpowiednio prof. Ewa Thompson i prof. Tokimasa Sekiguchi), którzy z uwagi na pandemię SARS-CoV-2 nie mogli osobiście odebrać statuetek w latach wcześniejszych.

Budżet	plan: 66 800,00	wykonanie: 66 799,76
--------	-----------------	----------------------

4. Nagroda Found in Translation

Found in Translation Award to wspólna nagroda Instytutu Książki, Instytutu Kultury Polskiej w Londynie i Instytutu Kultury Polskiej w Nowym Jorku, przyznawana corocznie autorowi/autorom najlepszego w minionym roku kalendarzowym przekładu literatury polskiej na język angielski, który ukazał się w formie książkowej. W 2022 roku laureatką nagrody została Jennifer Croft za przekład *Ksiąg Jakubowych* (*The Books of Jacob*) Olgi Tokarczuk.

Nagrodę stanowi miesięczna rezydencja w Krakowie (w tym honorarium w wysokości 2 000 zł.) ufundowana przez Instytut Książki oraz nagroda pieniężna wynosząca 16 000 zł., ufundowana w równych częściach przez wszystkich trzech organizatorów. Laureata wybiera kapituła, w skład której wchodzi dyrektorzy Instytutów oraz laureaci dwóch poprzednich edycji nagrody – w tegorocznej edycji były to: Anna Zaranko, Ewa Małachowska-Pasek i Megan Thomas. Pobyt Megan Thomas w Kolegium Tłumaczy odbył się między 15 czerwca 2022 a 15 lipca 2022, natomiast Ewy Małachowskiej-Pasek między 09 maja 2022 a 05 czerwca 2022.

Spis książek kandydujących do Nagrody za rok 2021:

 tłumacz	 tytuł publikacji	 wydawca	 autor	 tytuł oryginału
Urszula Błaszak (USA), Mickiewicz Stanisław and Rushton Steve (UK)	<i>The Life of Cyprian Norwid (1821-1883)</i>	Literary Waves	Józef Franciszek Fert	<i>Życie Cypriana Norwida. Pamiątka dwusetnej rocznicy urodzin Poety</i>
Peter Butki	<i>Dialogues</i>	MIT Press	Stanisław Lem	<i>Dialogi</i>
Sean Bye	<i>Foucault in Warsaw</i>	Open Letter Books	Remigiusz Ryziński	<i>Foucault w Warszawie</i>
Sean Bye	<i>Pani Stefa and the Orphans: Out of the Shadow of Korczak</i>	Vallentine Mitchell	M. Kicińska	<i>Pani Stefa</i>
Jennifer Croft	<i>The Books of Jacob</i>	Fitzcarraldo Editions	Olga Tokarczuk	<i>Księgi Jakubowe</i>
Marta Dziurosz	<i>Things I didn't Throw Out</i>	Daunt Books	Marcin Wicha	<i>Rzeczy, których nie wyrzuciłem</i>
Piotr Florczyk	<i>Invisible: Selected</i>	ARC Publications	Jacek Gutorow	<i>Wybór wierszy</i>

	<i>poems</i>			
Piotr Florczyk	<i>Defence Mechanism</i>	Textshop Editions	Krzysztof Siwczyk	<i>Mechanizm obronny (z tomu Jasnopis)</i>
Scotia Gilroy	<i>The Touch of an Angel</i>	Indiana University Press	Henryk Schönker	<i>Dotknięcie anioła</i>
Scotia Gilroy	<i>Doctor Bianco and Other Stories</i>	Terra Librorum	Maciek Bielawski	<i>Doktor Bianco i inne opowiadania</i>
Jennifer Grotz, Piotr Sommer	<i>Everything I Don't Know</i>	World Poetry Books	Jerzy Ficowski	<i>Wszystko to czego nie wiem</i>
Bill Johnston	<i>Fog</i>	Text Publishing	Kaja Malanowska	<i>Mgła</i>
Barry Keane	<i>One Body with Two Souls Entwined: An Epic Tale o – Orphan Girl: The Olesnicki Episode – The Other Voice in Early Modern Europe: The Toronto Series</i>	Iter Press	Anna Stanisławska	<i>Transakcja albo opisanie całego życia jednej sieroty</i>
Zosia Krasodomsk a-Jones, Antonia Lloyd-Jones	<i>Mud sweeter than honey</i>	MacLehose Press	Małgorzata Rejmer	<i>Błoto słodsze niż miód</i>
Charles Kraszewski	<i>Voices</i>	Glagoslav Publications	Jan Polkowski	<i>Głosy</i>

Charles Kraszewski	<i>Dramatic Works</i>	Glagoslav Publications	Cyprian Kamil Norwid	<i>Dramaty</i>
Antonia Lloyd-Jones	<i>The Lost Soul</i>	Seven Stories Press	Olga Tokarczuk, Joanna Concejo	<i>Zgubiona dusza</i>
Antonia Lloyd-Jones	<i>Karolina and the Torn Curtain</i>	Harper Collins	Maryla Szymiczkowa	<i>Rozdarta Zasłona</i>
Antonia Lloyd-Jones	<i>The Truth and Other Stories</i>	MIT Press	Stanisław Lem	wybór 12 opowiadań Lema
Antonia Lloyd-Jones, Kate Webster	<i>I, Nina</i>	Uncivilized Books	Daniel Chmielewski	<i>Ja, Nina Szubur</i>
Eliza Marciniak	<i>I Saw a Beautiful Woodpecker</i>	Prestel Junior	Michał Skibiński	<i>Widziałem pięknego dzięcioła</i>
Filip Mazurczak	<i>Love and Social Justice: Reflections on Society</i>	Arouca Press	Stefan Wyszyński	<i>Miłość i sprawiedliwość społeczna</i>
Mark Ordon	<i>Ganbare!: Workshops on Dying</i>	Open Letter Books	Katarzyna Boni	<i>Ganbare! Warsztaty umierania</i>
Wiesiek Powaga	<i>Palestine for the Third Time (Jews of Poland)</i>	Academic Studies Press	Ksawery Pruszyński	<i>Palestyna po raz trzeci</i>
Marek Sobieralski	<i>The Katyn Diaries</i>	wydanie niezależne	-	-

Danuta Stok	<i>The Institute</i>	Legend Press	Jakub Żulczyk	<i>Instytut</i>
Tardi Mark	<i>Squatters' Gift</i>	Dalkey Archive Press.	Robert Rybicki	<i>Dar meneli</i>
Mark Tardi	<i>Faith in Strangers</i>	Toad Press/Veliz Books	Katarzyna Szaulińska	<i>wybór wierszy</i>
Frank Vigoda	<i>Riding History to Death</i>	Rowman & Littlefield Publishers	Karol Modzelewski	<i>Zajeżdżimy kobyłę historii. Wyznania poobijanego jeźdźca</i>
Maya Zakrzewska-Pim	<i>The Widow Queen</i>	Forge Books Publication	Elżbieta Cherezińska	<i>Harda</i>

Budżet	plan: 35 802,00	wykonanie: 35 801,08
--------	-----------------	----------------------

5. Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej (dotacja celowa)

Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej to wydarzenie organizowane w rytmie czteroletnim, lecz z uwagi na pandemię SARS-CoV-2 edycja przewidziana na rok 2021 została przesunięta na kolejny rok. Wydarzenie odbyło się w Centrum ICE Kraków w dniach 2–4 czerwca 2022 roku.

Celem Kongresu jest wzmacnianie i integrowanie środowisk tłumaczy literatury polskiej w świecie poprzez umożliwienie wymiany doświadczeń, zapoznania się z aktualnymi zjawiskami i trendami w literaturze oraz w języku, budowanie sieci kontaktów między tłumaczami w różnych krajach i pomiędzy nimi a autorami, wydawcami, krytykami i literaturoznawcami z Polski. Wydarzenie ma inspirować i zachęcać do pracy nad przekładem nowych dzieł oraz do promocji polskiej literatury na zagranicznych rynkach.

Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem tłumaczy literatury polskiej oraz zagranicznych i krajowych wydawców, a także mediów i stanowi doskonałą okazję do promocji polskiej książki na świecie. Po raz pierwszy kilkudziesięciu tłumaczy z całego świata aktywnie uczestniczyło w pracach Kongresu on-line dzięki zapewnionej przez IK transmisji wszystkich wydarzeń w Internecie. W obecnej edycji wzięły udział 472 osoby, w tym tłumacze w formie stacjonarnej (245 osób) i zdalnie 55 (zdalnie).

Kongres rozpoczął się uroczystą sesją plenarną, podczas której przedstawiciel Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaczył dwóch tłumaczy: prof. Constantina Geambasu i prof. Lajosa Palfalvi brązowym medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Wykład inauguracyjny poświęcony polskiej literaturze wygłosił prof. Włodzimierz Bolecki.

W trakcie Kongresu odbyły się 44 sesje panelowe, wykłady i warsztaty, w których wzięło udział 75 autorów, wykładowców, krytyków i innych osobistości życia literackiego. Zorganizowano także wydarzenia towarzyszące Kongresowi: prezentację najnowszej oferty wydawców podczas minitargów przy stoiskach w przestrzeni kongresowej i wystawę ilustracji do książek dla dzieci, na którą złożyły się prace wybitnych polskich artystów.

Ważnym punktem programu Kongresu była **Gala wręczenia Nagrody Transatlantyk** – wyróżnienia corocznie przyznawanego przez Instytut Książki wybitnemu ambasadorowi polskiej literatury za granicą. Kapituła nagrody wyróżniła w tym roku Silvano de Fanti. Jednocześnie uhonorowano laureatów nagrody z lat 2020–2021, to jest prof. Ewę Thompson oraz prof. Tokimase Sekiguchiego, którzy ze względu na pandemię SARS-CoV-2 nie mogli osobiście odebrać statuetek zaprojektowanych przez Łukasza Kieferlinga w latach poprzednich. Uroczystość wraz z towarzyszącą jej częścią artystyczną osnuta była na odwołaniach do Roku Romantyzmu Polskiego. Wieczór uświetnił koncert kwartetu Pianohooligan (Piotra Orzechowskiego) z udziałem DJ Igora Boxxa, którzy przełożyli na język muzyki trzecią część *Dziadów* Adama Mickiewicza. Całość wydarzenia była także dostępna na żywo w streamingu. Galę Transatlantyk wyemitowało TVP Kultura 26 czerwca o godz. 20. Zarejestrowany materiał video jest dostępny na platformie TVP VOD

(<https://vod.tvp.pl/video/wydarzenia,gala-wreczenia-nagrod-literackich-transatlantyk,60904007>) Zapisy wideo wszystkich paneli, wykładów i sesji roboczych tegorocznej edycji Światowego Kongresu Tłumaczy Literatury Polskiej zostały udostępnione na platformie kongresowej i w mediach społecznościowych Instytutu Książki. V Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej był relacjonowany w mediach ogólnopolskich i regionalnych (m.in. w Polskim Radiu, Telewizji Polskiej i Polskiej Agencji Prasowej). W ramach zadania został zrealizowany także specjalny reportaż, który został wyemitowany na antenach Telewizji Polskiej.

5.1 Program V Światowego Kongresu Tłumaczy Literatury Polskiej

Dzień pierwszy – 2 czerwca, czwartek

	<i>Rejestracja</i>
9:30-11:00	<ul style="list-style-type: none"> • Powitanie: Dariusz Jaworski, Dyrektor Instytutu Książki • Wystąpienie przedstawiciela Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego • Wykład inauguracyjny: Włodzimierz Bolecki • Wstęp i prowadzenie: Mateusz Adamski, Kierownik Działu zagranicznego Instytutu Książki
11:00-11:20	<i>Przerwa kawowa</i>
BLOK I 11:20-12:35	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poeta i jego tłumacze: Jan Polkowski, moderacja: Ireneusz Staroń. Z udziałem tłumaczy: Amelii Serraller Calvo, Constantina Geambaşu, Charlesa S. Kraszewskiego 2. Wykład: Literatura dla dzieci – Grzegorz Leszczyński 3. Kraków – bohater czy tło? 100 pytań do Wita Szostaka i Elżbiety Łapczyńskiej, moderacja: Katarzyna Wójcik 4. Panel „Warsztat tłumacza: Jak skutecznie szukać wydawcy i jak dobrze promować książkę już wydaną?”, moderacja: Krzysztof Cieślik, z udziałem tłumaczy: Karoliny Jaszeckiej, Karola Lesmana, Lisy Palmes 5. Pisarki wobec innej rzeczywistości: 100 pytań do Dominiki Słowik i Marty Kwaśnickiej, moderacja: Piotr Gociek 6. Autor i jego tłumacze: Antoni Libera moderacja: M. Mazurek. Z udziałem tłumaczy: Lajosa Pálfalviego, Anata Zajdmana.
12:35-13:35	<i>Obiad</i>

<p><i>BLOK II</i> 13:35-14:50</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarz i jego tłumacze: Martyna Bunda, moderacja: Mariusz Cieślik. Z udziałem tłumaczy: Barbory Kolouchovej, Caroline Raszki-Dewez, Dany Pinczewskiej 2. Piękno mikrokosmosu: 100 pytań do Macieja Płazy i Andrzeja Muszyńskiego, moderacja: Bogusława Bodzioch-Bryła 3. Wykład: literatura faktu i esej – Piotr Gociek 4. Wykład: co nowego w polszczyźnie – Małgorzata Ciunović 5. Kobiety o kobietach – biografie nieoczywiste: 100 pytań do Ewy Czaczkowskiej i Anny Kamińskiej, moderacja: Anna Czartoryska-Sziler 6. Na tropach historii: 100 pytań do Bogdana Musiała i Filipa Gańczaka, moderacja: Piotr Legutko
<p>14.50-15.10</p>	<p><i>Przerwa kawowa</i></p>
<p><i>BLOK III</i> 15:10-17:10</p>	<p>Minitargi – spotkanie z wydawcami</p>

Dzień drugi – piątek 3 czerwca

<p><i>BLOK I</i> 9.30 – 10.45</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Autor i jego tłumacze: Adam Mickiewicz, moderacja: Andrzej Waśko z udziałem tłumaczy: Nguyễn Văn Thái, Tokimasy Sekiguchiego, Andreja Chadanowicza, Michaela J. Mikosa 2. Wobec dramatu codzienności: 100 pytań do Jarosława Jakubowskiego i Tomasza Mana, moderacja: Katarzyna Flader-Rzeszowska 3. Komiks – paradoksy fenomenu: 100 pytań do Daniela Odiji i Bartosza Szybora, moderacja: Paweł Timofiejuk 4. Wykład: poezja – Krzysztof Kuczkowski 5. Wykład: kryminał – Mariusz Cieślik 6. Panel „Warsztat tłumacza: strategie translatorskie wobec wielojęzyczności w prozie polskich autorów”, moderacja: Małgorzata Kafel, z udziałem tłumaczy: Miriam Borenstein, Pravdy Spasovej, Olafa Kühla, Benjamin Paloffa
<p>10:45-11.05</p>	<p><i>Przerwa kawowa</i></p>

<p><i>BLOK II</i> <i>11:05-12.20</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarz i jego tłumacze: Bronisław Wildstein, moderacja: Barbara Schabowska, z udziałem tłumaczy: Herberta Ulricha, Lucie Szymanowskiej, Magdaleny Mitrevy 2. Tajemnicze pogranicza: 100 pytań do Tomasza Grzywaczewskiego i Zbigniewa Rokity, moderacja: Marcin Kube 3. Wykład: dramaty – Katarzyna Flader-Rzeszowska 4. Nawigując światłem: 100 pytań do Przemysława Dakowicza i Wojciecha Kassa, moderacja: Krzysztof Kuczkowski 5. Wykład: debiuty – Ireneusz Staroń 6. Niepokoje współczesnej duszy a proza kryminalna: 100 pytań do Anny Kańtoch i Wojciecha Chmielarza, moderacja: Bernadetta Darska
<p><i>12:20 – 13:20</i></p>	<p><i>Obiad</i></p>
<p><i>BLOK III</i> <i>13:20 – 14:35</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Autor i jego tłumacze: Witold Szablowski, moderacja: Jakub Moroz, z udziałem tłumaczy: Leonarda Masiego, Abela Murcii, Andrija Bondara 2. Książka jak film: 100 pytań do Wacława Holewińskiego i Wiesława Helaka, moderacja: Maciej Urbanowski 3. Opowiedzieć zwykłego człowieka: 100 pytań do Marty Kwaśnickiej i Rafała Wojasińskiego, moderacja: Krzysztof Cieślik 4. Wykład: fantasy; science fiction – Michał Cetnarowski 5. Wykład: literatura dla młodzieży – Agnieszka Karp-Szymańska 6. Pułapki (współczesnego) katolicyzmu: 100 pytań do Pawła Lisickiego i Bartosza Jastrzębskiego, moderacja Grzegorz Górny
<p><i>14:35-14:55</i></p>	<p><i>Przerwa kawowa</i></p>
<p><i>BLOK IV</i> <i>14:55 – 16:15</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poeta i jego tłumacze: Marzanna Bogumiła Kielar, moderacja: Krzysztof Koehler, z udziałem tłumaczy: Elżbiety Wójcik-Leese, Biserki Rajčić, Renaty Putzlacher-Buchtowej 2. Wspólnota czy wspólnoty? O polityce, solidarności i indywidualizmie w naszych czasach – 100 pytań do Andrzeja Nowaka i Zbigniewa Stawrowskiego, moderacja: Dariusz Jaworski 3. Poza gatunkami, poza realizmem: 100 pytań do Jacka Dukaja i Rafała Kosika, moderacja: Michał Cetnarowski 4. Jak pisać dla dzieci dzisiaj? 100 pytań do Katarzyny Ryrych i

	<p>Wojciecha Widlaka, moderacja: Agnieszka Karp-Szymańska</p> <p>5. Wykład: Jarosław Marek Rymkiewicz <i>in memoriam</i> – Andrzej Waśko</p> <p>6. Wykład: reportaż – Marcin Kube</p>
--	--

Dzień trzeci – sobota, 4 czerwca

<p><i>BLOK I</i></p> <p>9:30-10:45</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pisarz i jego tłumacze: Justyna Bednarek, moderacja <i>Barbara Gawryluk</i>, z udziałem tłumaczy: Bożeny Antoniak, Karoliny Jaszeckiej, Anastasii Chatziannidi 2. Język zmysłów i zmysłowości: 100 pytań do Barbary Gruszki-Zych i Adriany Szymańskiej, moderacja: Jakub Pacześniak 3. Literackie topografie i pisanie miejsc: 100 pytań do Wojciecha Chmielewskiego i Wojciecha Kudyby, moderacja: Jakub Kukła 4. Wykład: perły literatury dawnej – <i>Krzysztof Koehler</i> 5. Wykład: opowiadania – <i>Maciej Urbanowski</i> 6. Wykład: powieść – Artur Grabowski
<p>10:45- 11:05</p>	<p><i>Przerwa kawowa</i></p>
<p><i>BLOK II</i></p> <p>11:05-12:20</p>	<p><i>Wspólnie</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Panel „Warsztat tłumacza: współpraca wydawcy z tłumaczem oczami redaktora”, moderacja: <i>Agnieszka Urbanowska</i>. Uczestnicy: Hendrik Lindepou, Artur Bogdanowicz, Anna Ciesielska-Ribard
<p>12:20-13:35</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład: Stypendia, dofinansowania, rezydencje dla tłumaczy Uczestnicy: Mateusz Adamski (Instytut Książki), Przedstawiciel Willi Decjusza, Przedstawiciel Krakowskiego Biura Festiwalowego, Przedstawiciel Instytutu Literatury <p><i>Dyskusja z udziałem uczestników spotkania</i></p> <p>Pożegnanie uczestników</p>
<p>13.35-14.35</p>	<p><i>Obiad</i></p>

Budżet	plan: 2 544 752,00	wykonanie: 2 544 751,01
--------	--------------------	-------------------------

6. Program literacki za granicą

W roku 2022 w ramach programu zrealizowano następujące projekty:

1. Instytut Książki nawiązał współpracę z zagranicznym partnerem Norwegian Literature Abroad (NORLA), w ramach której 29 maja 2022 w czasie Targów Książki w Warszawie odbyła się debata *Literatura europejska dzisiaj*. W spotkaniu udział wzięły dwie autorki: z ramienia norweskiego partnera Kjersti Anfinnsen oraz Martyna Bunda, zaproszona przez IK. Wydarzenie było okazją dla norweskich tłumaczy do zapoznania się zarówno z twórczością polskiej autorki, jak i z ofertą prezentowaną w anglojęzycznych katalogach wydawanych przez IK.
2. We współpracy z niemieckim wydawnictwem Seccession Verlag für Literatur oraz z Instytutem Polskim w Düsseldorfie zorganizowano trzy spotkania autorskie z Jakubem Małeckim, które miały na celu promocję niemieckiego przekładu książki *Saturnin*. Wydarzenia odbywały się w dniach 1–3 czerwca 2022 w Berlinie (1 czerwca w księgarni Buchkönig), w Düsseldorfie (2 czerwca w Literaturbüro NRW) oraz w Bad Rappenau (3 czerwca w księgarni Passepartout Buchhandlung). Moderatorem wszystkich spotkań był wydawca – Christian Ruzicska. Instytut Książki współfinansował wydarzenie w zakresie honorarium dla autora, kosztów podróży oraz noclegów.
3. Instytut Książki w partnerstwie z Apulijskim Stowarzyszeniem Polsko-Włoskim w Bari zorganizował i współfinansował dwa włoskie spotkania z Anną Kańtoch w dniach 28–29 czerwca. Pierwszego dnia odbyła się debata na temat literatury kryminalnej *Il giallo, il tempo, la Storia*. Do dyskusji poza polską pisarką zaproszona została także włoska autorka kryminałów Chicca Maralfa. Drugiego dnia odbyły się warsztaty literackie z udziałem Anny Kańtoch. Oba spotkania zorganizowano w celu promocji włoskiego tłumaczenia książki *Czarne*.
4. Z okazji Międzynarodowego Dnia Tłumacza 29 września 2022 w Wilnie tamtejszy Instytut Polski zorganizował spotkanie tłumaczy z języka polskiego na język litewski, któremu towarzyszyła wystawa fotograficzna *Wychodząc z cienia*, poświęcona ich pracy i życiu. W wydarzeniu wziął udział dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski. Dzięki zaangażowaniu Instytutu Książki uroczystość została uświetniona wręczeniem odznaczeń Zasłużony Kulturze Gloria Artis trojgu wybitnym przedstawicielom sztuki translatorskiej – byli to Vytautas Dekšnys, Regina Koženiauskienė i Vytyrys Jarutis. Medale wręczyła Ambasador Urszula Doroszevska. Instytut Książki przekazał również wszystkim zaproszonym na obchody święta tłumaczom drobne upominki. Partnerami organizowanego przez Instytut Polski w Wilnie wydarzenia byli: Ambasada RP w Wilnie, Instytut Książki, Związek Litewskich Tłumaczy Literackich, Związek Pisarzy Litwy, Litewski Instytut Literatury i Folkloru, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego.

5. Instytut Książki sfinansował honorarium dwóch polskich artystek komiksowych, Katarzyny „Zavki” Zawadki i Marzeny Sowy, które wzięły udział w Międzynarodowym Festiwalu Komiksu La Fête de la BD, odbywającym się w Brukseli 9–11 września. Z inicjatywy IP w Brukseli wydarzeniu towarzyszyła wystawa prezentująca polską sztukę komiksu w wykonaniu 30 polskich rysowników (zarówno współczesnych, jak i tworzących w czasach przedwojennych i komunistycznych). Katarzyna Zawadka i Marzena Sowa uczestniczyły w dyskusji z kuratorem wystawy oraz poprowadziły warsztaty dla dzieci.

6. W dniach 19–20 września odbyła się międzynarodowa konferencja włoskich polonistów *Z ziemi polskiej do włoskiej. Literatura polska we Włoszech (1991–2021)*, którą zorganizował Instytut Polski w Rzymie oraz Wydział Języków, Literatur i Kultur Współczesnych Uniwersytetu Bolońskiego w dwusetną rocznicę śmierci Józefa Wybickiego. W konferencji wzięli udział przedstawiciele Instytutu Książki, dyrektor Dariusz Jaworski i zastępca dyrektora ds. programowych prof. Krzysztof Koehler, którzy przedstawili programy promocji polskiej literatury za granicą. Międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona była przekładom i obecności literatury polskiej we Włoszech w latach 1991–2021 i stanowiła aktualizację kompendium przygotowanego przez polonistę prof. Pietro Marchesaniego w 1994 roku, które obejmowało sytuację do 1990 roku. Do wygłoszenia referatu zaproszeni zostali badacze literatury polskiej z Polski i Włoch. Wśród prelegentów znaleźli się m.in. dr Leonardo Masi, dr Francesco Cabras, prof. Andrea De Carlo, prof. Alessandro Amenta, dr hab. Dario Prola, dr Nadzieja Bąkowska i dr Lorenzo Costantino. W referatach i prezentacjach, opracowanych w oparciu o wyczerpujące studia bibliograficzne, przedstawione zostały najciekawsze aspekty włoskiej recepcji poszczególnych zjawisk i gatunków literatury polskiej (poezja, twórczość Wisławy Szymborskiej, proza, fikcja literacka, reportaż, dramaturgia, literatura dla dzieci, itd.) w perspektywie translatorskiej, socjologicznej i komparatystycznej. Konferencja została zorganizowana w roku Józefa Wybickiego. Józef Wybicki został wybrany przez Sejm RP na jednego z patronów 2022 roku. Na rok 2022 przypada dwusetna rocznica jego śmierci i 225 rocznica powstania tekstu „Mazurka Dąbrowskiego”.

Budżet	plan: 22 599,00	wykonanie: 22 598,74
--------	-----------------	----------------------

7. Międzynarodowe Targi Książki

Rok 2022, mimo poprawy sytuacji epidemicznej i złagodzenia związanych z nią obostrzeń w Polsce oraz w większości krajów europejskich, wciąż był niestabilny. Wpływ na to miała zarówno wojna na Ukrainie, jak i poważne podejście do pandemii SARS-Cov-2 w krajach azjatyckich, a także długofalowe skutki pandemii, takie jak kłopoty finansowo-logistyczne organizatorów międzynarodowych targów i utrata znaczenia części z nich, zmiany na rynku

połączeń lotniczych, inflacja, wyzwania wpływające z realizacji wydarzeń przesuniętych przez pandemię.

Z zaplanowanych imprez targowych, na których IK miał wystąpić w roli wystawcy lub współorganizatora programu literackiego, jedną przesunięto w sposób, który nie różnił się szczególnie od jej odwołania (MTK w Pekinie), dwie miały okrojony format (MTK Lipsk i MTK Tajpej), a dwie nie odbyły się z uwagi na rosyjską agresję na Ukrainę (MTK Kijów i MTK Lwów). Z udziału w jednym (MTK Bratysława) Instytut zrezygnował po analizie zysków i strat.

7.1 Międzynarodowe Targi Książki dla Dzieci w Bolonii (21–24 kwietnia 2022)

Po przerwie spowodowanej pandemią, Instytut Książki zorganizował ponownie stoisko wystawiennicze na najbardziej rozpoznawalnych targach książki dziecięcej odwiedzanych co roku przez 1400 wystawców i ok. 30000 profesjonalistów. Stoisko polskie zostało przygotowane na powierzchni ponad 100 m kwadratowych dla 30 wystawców:

- Gryf Direct
- Muchomor
- Widnokrąg
- Nasza Księgarnia
- Druganoga
- Poławiacze Pereł
- Albus
- Wydmy
- Wytwórnia
- Akapit Press
- Dwie Siostry
- Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe ADAMADA
- Zielona Sowa
- Znak
- EZOP
- Agora
- DTagency Mariusz Dyszczyński
- Edgard Mariusz Jachimczuk
- Ozgraf
- Literówka
- Wydawnictwo Sto Stron
- NCK
- GEREON
- Studio Blok
- Opolgraf
- Literatura
- Poradnia K
- Dzika Małpa
- Marpress

- Białostockie Zakłady Graficzne S.A.

Podczas targów wydawnictwo Wytwórnia została nominowana do nagrody Premio BOP – dla najlepszego wydawcy książki dziecięcej. W związku z tym stoisko Wytwórni zostało oznaczone w specjalny sposób, by wyeksponować sukcesy polskiego wydawcy.

Na stoisku polskim znalazły się także oznaczenia wsparcia dla Ukrainy w postaci widocznego z daleka baneru *We stand with Ukraine*. Dodatkowo IK przygotował na targi katalog *Polish Books for Children & Young Adults 2022* prezentujący wydane w ostatnim czasie najciekawsze polskie książki dla dzieci. W katalogu znalazło się 28 tytułów podzielonych na pięć kategorii wiekowych odbiorców (0+, 3+, 6+, 9+, 12+).

Lista książek zaprezentowanych w katalogu:

Autor	Tytuł
Bartosz Szybor Łukasz Gołędzinowski	<i>Pion i poziom</i>
Monika Rejkowska	<i>Gdzie kotek ma?</i>
Aleksandra Mizielińska Daniel Mizieliński	<i>Którędy do Yellowstone?</i>
Albert Kwiatkowski Katarzyna Adamek-Chase	<i>BAH BAH. Iran dla dociekliwych</i>
Monika Utnik-Strugała Piotr Socha	<i>Brud. Cuchnąca historia higieny</i>
Dominika Czerniak-Chojnacka	<i>Orkiestra</i>
Katarzyna Jackowska-Enemuo Marianna Sztyma	<i>Tkaczka chmur</i>
Marta Lipczyńska-Gil Nika Jaworowska-Duchlińska	<i>Charcie harce</i>
Mikołaj Pasiński Gosia Herba	<i>Van Dog</i>
Wojciech Widłak Agnieszka Żelewska	<i>Wesoły Ryjek i odkrycia</i>
Nikola Kucharska	<i>Jak to działa? Książki</i>

Katarzyna Piętka Joanna Kończak	
Nikola Kucharska	<i>Rok na zamku</i>
Justyna Bednarek Marianna Oklejak	<i>Maryjki</i>
Tomasz Samojlik Elżbieta Wasiuczyńska	<i>Bercia i Orson</i>
Boguś Janiszewski Max Skorwider	<i>O, Choroba</i>
Anna Paszkiewicz Katarzyna Walentynowicz	<i>Wczoraj i jutro</i>
Anna Paszkiewicz Katarzyna Walentynowicz	<i>Coś i nic</i>
Katarzyna Kozłowska Agnieszka Żelewska	<i>O kuku, który chciał zostać papugą</i>
Krzysztof Kochański Zofia Dzierżawska	<i>Selfie ze stolemem</i>
Katarzyna Ryrych	<i>Chuligania</i>
Marta H. Milewska Agata Królak	<i>Agentka Lola i tajemnica znikających obrazów</i>
Joanna Rzyska Agata Dudek Małgorzata Nowak	<i>Wszyscy świętują</i>
Agata Loth-Ignaciuk Bartłomiej Ignaciuk	<i>Marek Kamiński. Jak zdobyć bieguny Ziemi... w rok</i>
Zofia Stanecka Marianna Sztyma	<i>Lotta, czyli jak wychować ludzkie stado</i>
Emilia Kiereś Katarzyna Bajerowicz	<i>Lapis</i>

Ola Woldańska-Płocińska	<i>Smakologia</i>
Justyna Bednarek Anna Sędziwy	<i>Dom numer pięć</i>
Roksana Jędrzejewska-Wróbel	<i>Stan splątania</i>
Barbara Gawryluk Paweł Skawiński Adam Pękalski	<i>Tatry. Przewodnik dla dużych i małych</i>

W roku 2022 targi bolońskie rozszerzyły swój format o moduł Bologna Book Plus obejmujący prezentację oferty wydawniczej przeznaczonej także dla dorosłych czytelników. Instytut Książki pilotażowo uczestniczył w tym nowym projekcie targowym. W ramach prezentacji zorganizowano stoisko o wielkości 6 m kwadratowych, na którym promowano programy własne IK wspierające tłumaczenia polskiej literatury oraz prezentowano książki dofinansowane w ramach Programu Translatorskiego ©Poland.

Ponadto Instytut Książki został zaproszony przez organizatorów targów Bologna Book Plus do wytypowania trzech polskich książek, które wzięły udział w Jackets off! – konkursie na najlepiej zaprojektowaną okładkę książki dla dorosłych. Instytut Książki zachęcił polskich wydawców do nadsyłania zgłoszeń do konkursu. Spośród przesłanych 43 okładek książek, kierując się opinią ekspertów, IK nominował następujące tytuły:

1. *Kierunek zwiedzania* Marcina Wichy, wyd. Karakter, projekt okładki: Przemek Dębowski
2. *Raster Lichtensteina* Agnieszki Wolny-Hamkało, wyd. Warstwy, projekt okładki Joanna Jopkiewicz
3. *Jadłonomia po polsku* Marty Dymek; wyd. Marginesy, projekt okładki: Ola Niepsuj

Wszystkie nominowane okładki zostały zaprezentowane na oficjalnej wystawie targów Bologna Book Plus. Laureatem międzynarodowego konkursu Jackets off! na najpiękniejszą okładkę publikacji dla dorosłych została polska książka *Raster Lichtensteina*.

Budżet	plan: 378 566,00	wykonanie: 378 565,31
--------	------------------	-----------------------

7.2 Międzynarodowe Targi Książki w Londynie (5–7 kwietnia 2022)

Po dwuletniej przerwie Instytut Książki zorganizował polskie stoisko kolektywne na londyńskich targach książki. Na stoisku o powierzchni 90 m kwadratowych swoją ofertę wydawniczą zaprezentowało się 18 polskich wystawców:

- Adamada
- BZGraf
- Dwie Siostry
- Edgard
- Glossa
- InkBook
- Literacka
- Marpress
- Muchomor
- Narodowe Centrum Kultury
- Opolgraf
- OZGraf
- Rebis
- WAM
- Wydawnictwo Literackie
- Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Wydmy
- Znak

Instytut Książki promował wśród zagranicznych wydawców najnowszą literaturę polską poprzez prezentację książek zawartych w katalogach *New Books from Poland 2021* oraz *Polish Books for Children and Young Adults 2022*. Promowano także programy własne IK wspierające tłumaczenia polskiej literatury oraz prezentowano książki dofinansowane w ramach Programu Translatorskiego ©Poland.

Ważnym elementem polskiego stoiska była wystawa polskich książek przełożonych na język ukraiński oraz specjalnie zaprojektowany plakat *We stand with Ukraine*, pokazujący polskie wsparcie wobec zaatakowanej przez Rosję Ukrainy.

Ponadto Instytut Książki we współpracy z katalońskim Institut Ramon Llull, który tworzył na londyńskich targach książki program Spotlight, zorganizował panel dyskusyjny *Across Language and Time: Translating Classics*. W dyskusji prowadzonej przez Rosie Goldsmith, dyrektor European Literature Network, wzięli udział: Ka Bradley – redaktorka Penguin Classics, Peter Bush – tłumacz literatury katalońskiej na język angielski, Charles Kraszewski – tłumacz literatury polskiej na język angielski. Wydarzenie zgromadziło liczną publiczność w Olympia Theatre. W czasie spotkania odbywała się również transmisja on-line.

W ramach działań utrwalających polską obecność na Międzynarodowych Targach Książki w Londynie 2022 Instytut Książki został zaproszony przez Instytut Kultury Polskiej w Londynie oraz Ognisko Polskie do współpracy przy organizacji wydarzenia artystycznego, w czasie

którego miała miejsce premiera pełnego angielskiego przekładu *Ballad i romansów* w tłumaczeniu Charlesa Kraszewskiego. Wydarzenie odbyło się 28 listopada o godzinie 19 w Ognisku Polskim w Londynie. Rozpoczęło się wykładem autora przekładu w czasie którego przedstawiono napotkane podczas pracy translatorskiej trudności. Następnie wiersze ze zbioru *Ballady i romanse* przeczytał Joseph Alford, dyrektor artystyczny londyńskiego teatru theatre O. Odczytaniu poezji towarzyszyła taneczna interpretacja autorstwa Ilony Gumowskiej, tancerki i choreografki związanej z Instytutem Choreografii i Techniki Tańca na Akademii Muzycznej w Łodzi, oraz muzyka Damsel Elysium.

Budżet	plan: 416 763,00	wykonanie: 416 762,12
--------	------------------	-----------------------

7.3 Międzynarodowe Targi Książki we Frankfurcie / Frankfurter Buchmesse (19–23 października 2022)

Jak co roku Instytut Książki był organizatorem polskiego stoiska kolektywnego we Frankfurcie nad Menem. Na stoisko o powierzchni 200 m kwadratowych swoją ofertę przedstawiło 38 wystawców z Polski:

- Adamada
- Agora
- Bernardinum
- BOSZ
- BZ Graf
- Dressler – Wydawnictwo Olesiejuk
- DrugaNoga
- Druga Strona Poznania
- DT Agency
- Dwie siostry
- Fundacja Historia i Kultura – Warszawskie Targi Książki
- Glossa – Polski Krok po kroku
- GW Foksal
- InkBook
- Instytut Marka Kamińskiego – Makami
- Mamy dla mamy
- Marpress
- Media Rodzina
- Muchomor
- Nasza Księgarnia
- NCK
- OpolGraf
- OzGraf
- Poradnia K

- Pozkał
- Publicat
- Rebis
- Rosikon Press
- Tatarak
- Wydawnictwo Kobiectwo
- Wydawnictwo Literackie
- Wydawnictwo Naukowe UAM
- Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego
- Wydawnictwo Poznańskie
- Zielona Sowa
- SIW Znak

Instytut Książki w ostatni dzień targów branżowych, tj. 21 października, zorganizował na polskim stoisku wydarzenie dla wydawców z Ukrainy i państw sąsiednich biorących udział w warsztatach *Special Programme for publishers from Ukraine and neighbouring countries*. W ramach wydarzenia zaplanowano prezentację programów IK wspierających wydania polskiej literatury za granicą oraz przedstawienie oferty polskich wydawców obecnych na targach książki we Frankfurcie. Ponadto uczestnicy otrzymają od IK zestaw materiałów ułatwiających dostęp do informacji na temat polskiego rynku książki.

W czasie targów 21 października Instytut Książki został wyróżniony przez Pierwszą Damę Ukrainy Ołenę Zeleńską za cały szereg działań na rzecz Ukrainy i wsparcia ukraińskiej literatury od początku napaści rosyjskiej. Wśród docenionych przedsięwzięć znalazły się m.in. przekazanie bibliotekom książek przetłumaczonych w ramach Programu Translatorskiego ©Poland, zakup książek dla dzieci i młodzieży w ramach projektu „Podaruj książkę ukraińskim dzieciom”, bezpośrednią pomoc ukraińskim twórcom i wydawnictwom, wsparcie wydarzeń festiwalowych związanych z tematem Ukrainy oraz druk książek w języku ukraińskim.

Na targach dystrybuowano specjalnie przygotowany katalog *New Books from Poland 2022* w języku angielskim, jak co roku prezentujący wybór najważniejszych i najciekawszych publikacji z Polski, które ukazały się na rynku w ciągu minionych dwunastu miesięcy. Znalazły się w nim następujące książki:

- Jakub Małecki, *Święto ognia*
- Łukasz Orbitowski, *Chodź ze mną*
- Wiesław Helak, *W stronę Seretu*
- Daniel Odiya, *Pusty przelot*
- Łukasz Barys, *Kości, które nosisz w kieszeni*

- Rafał Wojasiński, *Tefil*
- Orłowski Kazimierz, *Powrót*
- Urszula Honek, *Białe noce*
- Bronisław Wildstein, *Lew i komedianci*
- Antonina Grzegorzewska, *Ifigenia i inne dramaty*
- Radek Rak, *Agla. Alef*
- Mariusz Staniszewski, *Kartel*
- Paweł Rzewuski, *Syn bagien*
- Adriana Szymańska, *Zielone rolety*
- Ernest Bryll, *Ma się ku wieczorowi. Wiersze niepublikowane z lat 2014–2020*
- Dariusz Sośnicki *Po domu*
- Marek Cichoński, *Początek końca historii*
- Bartosz Jastrzębski, *Dies irae. Szkice nienowoczesne*
- Andrzej Nowak, *Polska i Rosja. Sąsiedztwo wolności i despotyzmu X-XXI w.*
- Andrzej Muszyński, *Dom ojców*
- Witold Szablowski, *Rosja od kuchni. Jak zbudować imperium nożem, chochlą i widelcem*
- Adam Robiński, *Pałace na wodzie. Tropem polskich bobrów*
- Wojciech Wencel, *Lechoń. Rycerz i faun*
- Agnieszka Gajewska, *Stanisław Lem. Wypędzony z Wysokiego Zamku*
- Benjamin Czapla, *Antoni Patek. Zegarmistrz królów*
- Tobiasz Piątkowski, Marek Oleksicki, *Ekspozytura "Rygor, tom I: Goście hotelu Arago*
- Józef Mackiewicz, *Sprawa pułkownika Miasojedowa*
- Józef Mackiewicz, *Bunt rojstów*
- Józef Mackiewicz, *Droga donikąd*

Katalog jest również dostępny w wersji pdf na stronie: https://instytutksiazki.pl/pl/literatura,8,booksfrompoland,34.html?fbclid=IwAR2Uec_GypEG0R_M3TcaSVkR4eSPxw-aJ6Ak-r2UcJuckaosaPJFMJJAquE

Instytut Książki podjął dodatkowe działanie na rzecz rozpowszechniania katalogu, zamieszczając materiał promocyjny na jego temat w specjalnym targowym wydaniu branżowego magazynu „Publishing Perspectives”.

Na imprezę przygotowano również kolejną edycję folderu informacyjnego *The Polish Book Market*, prezentującą dane statystyczne dotyczące polskiego rynku książki w 2021 roku. Jest ona dostępna w wersji pdf na stronie:

<https://instytutksiazki.pl/en/polish-book-market,7,reports,18.html>

Budżet	plan: 837 565,00	wykonanie: 837 564,36
--------	------------------	-----------------------

7.4 Międzynarodowe Targi Książki w Abu Zabi (23–29 maja 2022)

Po spowodowanej przez pandemię SARS-Cov-2 dwuletniej przerwie Instytut Książki zorganizował polskie stoisko na najważniejszych w Zatoce Perskiej i kluczowych dla rynków arabskich targach książki w Abu Zabi. Na stoisko o powierzchni 12 m kwadratowych zaprezentowane zostały nowości książkowe z Polski, ostatnie przekłady na język arabski, aktualne katalogi promocyjne IK oraz jego programy zagraniczne.

Budżet	plan: 53 889,00	wykonanie: 53 888,01
--------	-----------------	----------------------

7.5 Międzynarodowe Targi i Festiwal „Książkowy Arsenal” w Kijowie

W związku z rosyjską inwazją na Ukrainę impreza została odwołana przez organizatorów.

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

7.6 Międzynarodowe Targi Książki i Festiwal Literacki „Svet knihy” w Pradze (9-12 czerwca 2022)

Tak jak w poprzednich latach, Instytut Książki we współpracy z Instytutem Polskim w Pradze przygotował program obejmujący prezentację książek na polskim stoisku narodowym oraz udział zaproszonych z Polski gości w szeregu spotkań autorskich i dyskusji panelowych. Na spotkaniach autorskich z Klarą Svobodovą i Terezą Semotamovą Mira Marcinów

zaprezentowała swój debiut prozatorski *Bezmatek (Osirelec)*; przeł. Lucie Zakopalová). Pisarz Jacek Pomorski spotkał się z czytelnikami na polskim stoisku, promując powieść *Praskie święta radości (Pražské svátky radosti: aneb Zásada dona Giovanniho)*; przeł. Anna Šašková Plasová). W związku z Rokiem Romantyzmu Polskiego odbyła się debata historyków i literaturoznawców z Polski i Czech, w której udział wzięli profesorowie: Joanna Goszczyńska, Olaf Kryszowski i Blanka Činátlová. Politolog Josef Mlejnek, historycy Petr Blažek i Paweł Ukielski, współautor książki *1989. Jesień Narodów (1989 – Podzim národů)*; przeł. Silvia Mítlenerová), przybliżyli środkowoeuropejskie konteksty upadku komunizmu. Z kolei Piotr Skwieciński i Tomáš Glanc dyskutowali na temat wojny w Ukrainie i sytuacji w dzisiejszej Rosji. Wreszcie Jakub Pacześniak z Instytutu Książki przedstawił polskie doświadczenia i praktykę w niesieniu pomocy ukraińskim wydawcom, pisarzom i tłumaczom.

W wydarzeniu wzięło udział 54 tys. odwiedzających. Tegorocznym gościem honorowym targów i festiwalu były Włochy.

W ramach działań utrwalających obecność polskiej książki na czeskim rynku wydawniczym w dniach 20–21 września odbyły się w Pradze dwa spotkania czeskich czytelników z Jackiem Dukajem. Pretekstem było czeskie tłumaczenie jednej z najważniejszych powieści autora – *Lodu*. Oba wydarzenia spotkały się z dużym zainteresowaniem publiczności.

Pierwsze spotkanie, które odbyło się w praskiej Klubokawiarni Božská Lahvice, poprowadził czeski pisarz Přemysl Krejčík. Uczestniczyła w nim tłumaczka *Lodu* na język czeski – Michala Benešová. Przekład powieści, który przygotowała w duecie z Michaelem Alexą, nie tylko spotkał się w Czechach z życzliwym przyjęciem czytelników, ale także w kwietniu otrzymał najbardziej prestiżową nagrodę literacką w Czechach – Magnesia Litera.

W środę 21 września odbyło się spotkanie z cyklu „Noc literatury”, podczas którego *Lód* w przekładzie na język czeski czytał aktor Michal Lurie. Wydarzenie odbyło się w siedzibie Zakonu Kawalerów Maltańskich w Pradze.

Podczas całego pobytu w stolicy Czech Jacek Dukaj spotkał się z dużym zainteresowaniem czeskich mediów. Wywiady z pisarzem przeprowadzili dziennikarze z dziennika „Deník N”, tygodnika „Respekt”, czeskiego Radia Wave i Radia Vltava, serwisu Seznam Zprávy, dwutygodnika kulturalnego „a2”, a także portalu poświęconego książkom iLiteratura.cz.

Budżet	plan: 22 647,00	wykonanie: 22 646,27
--------	-----------------	----------------------

7.7 Międzynarodowe Targi Książki w Lipsku (17–20 marca 2022)

Pomimo odwołania targów z powodu obostrzeń sanitarnych, Instytut Książki we współpracy z Instytutem Polskim w Berlinie i jego filią w Lipsku w pierwotnie planowanym terminie imprezy zorganizował w tym ostatnim mieście, a także w stolicy Niemiec, cykl 4 spotkań

autorskich z Dominiką Słowik wokół wydanego w Niemczech przekładu jej powieści *Zimowla*.

Budżet	plan: 3 477,00	wykonanie: 3 476,87
--------	----------------	---------------------

7.8 Targi Książki w Paryżu / Festival du Livre de Paris (22-24 kwietnia 2022)

Targi książki w Paryżu zmieniły w tym roku formułę na Festiwal Książki w Paryżu i zostały zorganizowane w nowym miejscu: Grand Palais Ephemere – ulokowanym w centrum miasta. Z uwagi na fakt, że pojemność tej hali jest niewielka w stosunku do zajmowanej wcześniej w Parc des expositions de la porte de Versailles, stoiska wystawiennicze z założenia przeznaczone były tylko dla wydawców, z priorytetem dla wydawców francuskich. Impreza targowa była otwarta dla szerokiej publiczności bez opłat.

Uzupełnieniem imprezy targowej były wydarzenia literackie realizowane w innych lokalizacjach (spacery literackie, spotkania w ambasadach, instytutach, kawiarniach, salach wystawowych, itp). Zostały one wpisane do programu Festiwalu i były promowane przez organizatora Festiwalu m.in. na stronie internetowej oraz w specjalnych gazetach festiwalowych.

Instytut Książki nawiązał współpracę z Instytutem Polskim w Paryżu i z wydawcami francuskimi, w porozumieniu z którymi został zorganizowany plan wydarzeń promujących literaturę polską. Obejmował on spotkania z autorami, których dzieła zaistniały już na rynku francuskim: tj. z Rafałem Kosikiem (przetłumaczone opowiadanie, zamieszczone w magazynie *Galaxie*), z Martyną Bundą (wydana po francusku powieść *Nieczułość*) i Barbarą Klicką (przetłumaczony na francuski *Zdrój*). Do udziału w spotkaniach zaproszeni zostali także ich tłumacze i tłumaczki: Kamil Barbarski, Caroline Raszka-Dewez i Nathalie Le Marchand oraz wydawca magazynu sci-fi Pierre Gevert.

Spotkaniu z udziałem Rafała Kosika w Ambasadzie RP towarzyszyła wystawa ilustracji Daniela Mroza do książek Stanisława Lema, specjalnie przygotowana na tę okazję.

Zorganizowano też spotkanie-dyskusję Martyny Bundy i Barbary Klickiej z pisarkami z Rumunii: Floriną Ilis i Aliną Nelegą.

Według organizatorów podczas Festiwalu sprzedano ponad 100 000 książek, zorganizowano prawie 250 wydarzeń, udział wzięło blisko 1000 autorów.

Szczegółowy program spotkań z polskimi autorami podczas Festiwalu Książki w Paryżu:

- Piątek, 22 kwietnia 2022
  - *Ambasada RP w Paryżu*. Spotkanie z Rafałem Kosikiem, autorem książek science-fiction, i Pierre'em Gevertem, redaktorem naczelnym *Galaxie*, z możliwością

obejrzenia wystawy prezentującej ilustracje Daniela Mroza do książek Stanisława Lema.

- Sobota, 23 kwietnia 2022
  - *Grand Palais Éphémère*, stoisko grupy *Libella*. Martyna Bunda i Sofia Andrukowych, podpisywanie książek.
  - *Café Le Piquet*. Spotkanie z Martyną Bundą, autorką książki *Nieczułość (Les Cœurs endurcis)*, z udziałem tłumaczki Caroline Raszki-Dewez.
- Niedziela, 24 kwietnia 2022
  - *Grand Palais Éphémère*. Sesja z pisarkami z Polski: Martyną Bundą i Barbarą Klicką i pisarkami z Rumunii: Floriną Ilis i Aliną Nelegą. Dyskusja moderowana przez pisarkę Laurę Grünberg.
  - *Grand Palais Éphémère*. Barbara Klicka – podpisywanie książek na stoisku Ile de France.
  - *Café Le Piquet*. Spotkanie z Barbarą Klicką, autorką książki *Zdrój (Sanatorium)*, z udziałem tłumaczki Nathalie le Marchand.

W ramach działań utrwalających oraz rozpoznawczych Instytut zaangażował się także w targi książki dla dzieci „Salon du livre de jeunesse”, które odbywały się między 30 listopada a 5 grudnia w podparyskim Montreuil. To jedna z najważniejszych imprez czytelniczych we Francji, w której bierze udział ponad 400 wystawców. Dzięki wsparciu IK w targach uczestniczyła Aleksandra Woldańska-Płocińska, której książki cieszą się we Francji dużą popularnością. Autorka wzięła udział w debacie poświęconej promowaniu ekologicznego trybu życia oraz spotkała się z czytelnikami, by podpisać książki.

Budżet	plan: 45 039,00	wykonanie: 45 038,73
--------	-----------------	----------------------

7.9 Międzynarodowe Targi Książki w Pekinie / Beijing International Book Fair (24–27 listopada 2022)

W związku z kolejnymi obostrzeniami związanymi z sytuacją epidemiczną w Chinach targi – pierwotnie planowane na sierpień, a później wrzesień – były przenoszone kolejno na 24–27 listopada i na 7–9 grudnia. Instytut Książki we współpracy z Instytutem Polskim w Pekinie zaplanował polskie stoisko informacyjne, na którym miały zostać zaprezentowane nowości wydawnicze oraz katalog *New Books from Poland*. Jednak po nagłej i zaskakującej zmianie lokalizacji – zamiast w Pekinie targi miały się ostatecznie odbyć w Hainan International

Convention and Exhibition Center w Haikou w prowincji Hainan – została podjęta decyzja o rezygnacji z udziału w wydarzeniu, tym bardziej że pomocy w zrealizowaniu projektu nie podjął się Instytut Polski w Pekinie. Rodzimym akcentem było wyznaczenie dr Anity Wincencjusz-Patyny do roli jurorki w konkursie ilustracji ANANAS organizowanym podczas targów.

Poniesione koszty były związane z zakupem i przesłaniem do Chin książek, które miały zostać zaprezentowane na stoisku. Po rezygnacji z udziału w Targach, wysłane książki tymczasowo zachował tamtejszy Instytut Polski w celu promocji polskiej literatury wśród chińskich wydawców.

Budżet	plan: 9 076,00	wykonanie: 9 075,19
--------	----------------	---------------------

7.10 Forum Książki we Lwowie / Lviv Book Forum (6–9 października 2022)

W związku z rosyjską inwazją na Ukrainę przygotowania do imprezy, tradycyjnie odbywającej się we wrześniu, zostały zawieszane przez organizatorów. Ostatecznie udało im się wejść we współpracę z brytyjskim Hay Festival i zaplanować na październik wydarzenia w formule on-line.

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

7.11 Międzynarodowe Targi Książki „Biblioteka i Pedagogika” w Bratysławie (10–13 listopada 2022)

Ze względu na niewielkie zainteresowanie udziałem w targach ze strony wydawców, w tym słowackich, oraz z powodu zmiany charakteru imprezy z targowej na wyłącznie kiermaszową, Instytut Książki zrezygnował z udziału w wydarzeniu. Instytut Polski w Bratysławie, partner w działaniach promocyjnych na terenie Republiki Słowackiej, zdecydowanie poparł tę decyzję.

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

7.12 Międzynarodowy Festiwal Komiksu w Angoulême (17–20 marca 2022)

Festiwal w Angoulême (Francja) to najważniejsza w świecie frankofońskim i druga największa targowo-festiwalowa impreza komiksowa na świecie. Obecność Instytutu Książki na tych targach zapoczątkowana została w roku 2020, tuż przed wybuchem pierwszej fali

pandemii koronawirusa i z powodu ograniczeń nie była kontynuowana w roku 2021. W roku bieżącym IK przygotował dwa stoiska. Pierwsze mieściło się w strefie praw, gdzie oprócz licznych wydawców są też przedstawicielstwa Finlandii, Włoch, Danii, Hiszpanii, Kanady i Tajwanu, który zorganizował też specjalną wystawę prac swoich twórców. To miejsce dostępne tylko dla profesjonalistów, przeznaczone na spotkania i rozmowy dotyczące zakupu praw.

Po raz pierwszy stoisko IK mieściło się także w Le Nouveau Monde, pawilonie dla publiczności – drugim co do wielkości na całej imprezie, w którym swoje dzieła prezentowali niezależni wydawcy. Na stoisku można było spotkać się z licznymi polskimi twórcami, którzy prezentowali swoje prace. Pośród nich znaleźli się m.in. Przemysław Truściński, Marcin Podolec, Rafał Szłapa, Maria Rostocka, Joanna Karpowicz, Berenika Kołomycka, Bartosz Sztybor, Piotr Nowacki, Wojciech Stefaniec, Marek Turek. Oba stoiska powstały we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Komiksowym.

Festiwalowi towarzyszyła także wystawa polskiego komiksu (od klasyki po współczesność) zorganizowana przez Biuro Wystaw Artystycznych w Jeleniej Górze przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Znalazły się na niej m.in. prace z albumów promowanych przez IK w katalogach *New Books from Poland*, w tym *Niezwyknięty* Rafała Mikołajczaka i *Andza* Piotra Mańkowskiego i Przemysława Truścińskiego.

Budżet	plan: 22 492,00	wykonanie: 22 491,67
--------	-----------------	----------------------

7.13 Międzynarodowy Festiwal Książki w Budapeszcie (29 września–2 października 2022)

W tym roku 27. Międzynarodowy Festiwal Książki oraz Festiwal Literacki PesText odbywały się w tym samym czasie. Podwójne święto książki w stolicy Węgier trwało pięć dni (PesText 28 września–1 października; MFK 29 września–2 października). Była to pierwsza edycja tych wydarzeń po przerwie spowodowanej pandemią. Organizatorem polskiej prezentacji były Instytut Książki oraz Instytut Polski w Budapeszcie.

Węgierska publiczność miała okazję posłuchać Barbary Klickiej, poetki i pisarki, która wzięła udział w międzynarodowym panelu dyskusyjnym *Pisarz jako badacz: zagadnienia zdrowia i niemocy o wymiarze fizycznym, psychicznym i duchowym we współczesnej literaturze europejskiej* i Witolda Szablowskiego (gość PesTextu), który wraz z tłumaczką Noémi Petneki przedstawili świeżo wydaną po węgiersku książkę *Jak nakarmić dyktatora?*.

Polską poezję w Budapeszcie reprezentowali Monika Luque-Kurcz i Jakub Pacześniak oraz Agnieszka Wolny-Hamkało. Dwoje pierwszych wzięło udział w spotkaniu ukazującym współczesną poezję południowo-wschodniej części Polski. Z tej okazji ukazał się na portalu literackim litera.hu blok poetycki w przekładzie Gábora Csordása. Agnieszka Wolny-

Hamkało wystąpiła razem z wybranymi poetami środkowej Europy w spotkaniu muzyczno-literackim (tłumaczył Gáspár Keresztes).

Wielkim powodzeniem wśród najmłodszych czytelników cieszyły się warsztaty ilustratorskie, które poprowadziła znakomita ilustratorka Marianna Jagoda. W oparciu o zbiór polskich legend i baśni ludowych, które ukazały się po węgiersku w opracowaniu i przekładzie Márty Gedeon, dzieci pod okiem artystki tworzyły wyklejanki, których zbiór przerodził się w miniwystawę prac plastycznych.

Ponadto w przeddzień festiwalu miało miejsce spotkanie z prof. Andrzejem Nowakiem, którego praca *Ofiary imperium. Imperia jako ofiary* ukazała się we wrześniu po węgiersku w przekładzie Lajosa Pálfalviego i Judit Reiman.

Przestrzeń targową w Millenáris Park odwiedziły tłumy czytelników – według szacunków organizatora więcej niż przed pandemią, ok. 40 tys. osób.

W ramach działań utrwalających obecność polskiej książki na węgierskim rynku wydawniczym 17 listopada w Instytucie Polskim w Budapeszcie odbyło się spotkanie z okazji 120. rocznicy urodzin Józefa Mackiewicza w ramach obchodów ustanowionego przez Sejm RP 2022 Roku Józefa Mackiewicza. Instytut Książki był współorganizatorem wydarzenia. Udział wzięli prof. Włodzimierz Bolecki, zaproszony przez IK historyk literatury oraz wybitny znawca życia i twórczości Józefa Mackiewicza, a także Aron Mathe, historyk i socjolog, wiceprzewodniczący węgierskiego Komitetu Pamięci Narodowej i prof. Lajos Pálfalvi, węgierski historyk i krytyk literatury, tłumacz książek Mackiewicza na język węgierski. Do tej pory zostało przetłumaczonych osiem książek Mackiewicza na węgierski, co czyni z tego kraju lidera pod względem przekładów tytułów tego autora (na drugim miejscu z sześcioma pozycjami są Niemcy). Podczas wydarzenia do bibliotek najważniejszych węgierskich instytucji przekazane zostały książki Józefa Mackiewicza wydane nakładem oficyny Attraktor.

Budżet	plan: 22 939,00	wykonanie: 22 938,96
--------	-----------------	----------------------

7.14 Guadalajara International Book Fair (26-30 listopada 2022)

W związku ze znacznym wzrostem cen biletów lotniczych oraz niedoborami kadrowymi nie doszła do skutku wizyta studyjna delegacji IK na tegorocznej edycji wydarzenia. W roku przyszłym gościem honorowym targów ma być Unia Europejska, co stwarza dogodne okoliczności do zaistnienia na imprezie. Instytut Książki nawiązał kontakt z Ambasadą RP w Meksyku, deklarując zainteresowanie współpracą i gotowość do uczestniczenia w imprezie w roku 2023.

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

7.15 Międzynarodowy Salon Książki w Turynie / Salone Internazionale del Libro (19–23 maja 2022)

W największych targach książki we Włoszech i zarazem jednych z największych w Europie wzięła udział delegacja IK w składzie: dyrektor Dariusz Jaworski, z-ca dyrektora prof. Krzysztof Koehler oraz kierownik działu programów zagranicznych Mateusz Adamski. Delegacja wizytowała targi, odbyła spotkania z organizatorami, włoskimi wydawcami i przedstawicielką Instytutu Polskiego w Rzymie. Rozmowy dotyczyły warunków planowanej współpracy i regularnej obecności na imprezie stoiska IK począwszy od roku 2023.

Budżet	plan: 18 237,00	wykonanie: 18 236,08
--------	-----------------	----------------------

7.16 Międzynarodowa Wystawa Książek TIBE w Tajpej 2022 / Taipei International Book Exhibition (2–7 czerwca 2022)

Na tegorocznych targach książki w stolicy Tajwanu IK zorganizował we współpracy z Biurem Polskim w Tajpej stoisko o powierzchni 18 m kwadratowych, na którym prezentowano nowości książkowe z Polski, katalogi IK oraz specjalnie przygotowane materiały audiowizualne promujące Polskę oraz ofertę polskiego rynku wydawniczego. Ponadto w ramach programu targów zorganizowano spotkanie online z Witoldem Szablowskim, którego książki są dostępne na tajwańskim rynku wydawniczym, a który nie mógł spotkać się z tajwańską publicznością osobiście z uwagi na ograniczenia sanitarne na wyspie. Obecność polskiego stoiska na tegorocznych targach książki na Tajwanie wpisuje się w strategię promocji przyszłorocznego uczestnictwa w TIBE w roku 2023 w charakterze gościa honorowego.

Budżet	plan: 102 213,00	wykonanie: 102 212,16
--------	------------------	-----------------------

7.17 Międzynarodowe Targi Książki „LIBER” w Barcelonie (5–7 października 2022)

Instytut Książki w dniach 5–7 października 2022 r. wzięła udział w Międzynarodowych Targach Książki LIBER. Ta branżowa impreza dla wydawców, tłumaczy, agentów, dystrybutorów i innych podmiotów działających na rynku książki jest organizowana od 40 lat – naprzemiennie przez Barcelonę i Madryt. W tym roku kolej przypadła na to pierwsze miasto. Na stoisku o powierzchni 10 m² Instytut Książki zaprezentował nowości wydawnicze oraz wybór przekładów literatury polskiej na język hiszpański, kataloński i galicyjski wydanych w ramach Programu Translatorskiego ©POLAND. Odwiedzający mogli zaopatrzyć się w premierowy katalog *New Books from Poland 2022* zarówno w języku angielskim, jak i

hiszpańskim, angielskojęzyczny katalog *Polish Books for Children and Young Adults 2022* oraz inne materiały informacyjne. Stoisko gościło też wydawców i agentów (Adamada, Topo Sármeta, KaBooks), którzy odbywali tam spotkania biznesowe. Stoisko odwiedziła również ambasador Polski w Hiszpanii Anna Sroka.

Dzięki współpracy z Instytutem Polskim w Madrycie oraz Konsulatem Generalnym RP w Barcelonie w środę 5 października wieczorem odbyło się nieformalne spotkanie z hiszpańskimi wydawcami i dziennikarzami mediów branżowych.

Z kolei w ramach programu towarzyszącego targom w piątek 7 października o godzinie 10:00 wydawcy i inni uczestnicy targów wysłuchali prezentacji na temat wartych uwagi książek z Polski oraz możliwości zdobycia dofinansowań w programach grantowych, wygłoszonej przez współpracującą z IK Małgorzatę Wołczyk oraz Michała Płazę z działu programów zagranicznych IK.

Polskie stoisko Instytutu Książki jest elementem przygotowań do prezentacji Polski w charakterze gościa honorowego na targach LIBER w 2023 roku. W tym roku gościem honorowym była Kolumbia, której przedstawiciele w trakcie roboczego spotkania z przedstawicielami IK w trakcie targów przekazali swoje doświadczenia i uwagi co do organizacji udziału w imprezie.

Według informacji organizatorów, targi Liber 22 w Barcelonie w ciągu 3 dni odwiedziło 8,5 tys. przedstawicieli branży rynku książki z 60 krajów, wzięło w nich udział około 300 wystawców z 12 krajów, 450 nabywców praw, a program towarzyszący targom oferował 53 prezentacje i debaty.

Budżet	plan: 63 841,00	wykonanie: 63 840,26
--------	-----------------	----------------------

8. Polska gościem honorowym Międzynarodowej Wystawy Książek TIBE w Tajpej 2023 (dotacja celowa na działania wymagające realizacji w roku 2022)

W roku 2022 ukończono znaczną część przygotowań do targów, które odbędą się między 31 stycznia a 5 lutego 2023. W tym czasie IK intensywnie współpracował z Biurem Polskim w Tajpej, organizatorem targów – Taipei Book Fair Foundation, a także partnerami krajowymi.

W okresie sprawozdawczy powstał projekt architektoniczny stoiska, który wykonała dr Anna Skołożyńska-Cieciera z ASC Studio. Stoisko o powierzchni ponad 400 m kwadratowych obejmowało przestrzeń ekspozycji nowości wydawniczych, wystawę historycznoliteracką *Historia Polski w 24 książkach* oraz wystawę ilustracji dziecięcej (realizowaną przez partnera – Instytut Adama Mickiewicza), strefę spotkań B2B dla wydawców i agentów, scenę na wydarzenia i spotkania autorskie z dużym ekranem, stoisko informacyjne, strefę starodruków (m.in. z eksponatami partnera – Biblioteki Narodowej), punkt sprzedaży książek.

W targach wezmą udział pisarze i ilustratorzy: Andrzej Sapkowski, Rafał Kosik, Witold Szablowski, Stanisław Łubieński, Bartosz Szybor, Marzanna Bogumiła Kielar, Marianna Oklejak, Piotr Socha. Z ich udziałem zaplanowano spotkania autorskie, ale także warsztaty plastyczne i twórcze, a także panele dyskusyjne. Z kolei w formie wideo zostaną zaprezentowane rozmowy z Bronisławem Wildsteinem (który musiał zrezygnować z wyjazdu z przyczyn zdrowotnych) i Piotrem Nowakiem.

W ramach programu towarzyszącego targom odbędą się dodatkowo:

- dwa występy zespołu Dagadana, organizowane przez partnera – Instytut Adama Mickiewicza
- wykład na temat polskiej architektury, wygłoszony przez przedstawiciela instytucji partnerskiej – Międzynarodowego Centrum Kultury
- dwa pokazy kulinarne kuchni polskiej
- spacer przyrodniczy ze Stanisławem Łubieńskim
- nauka podstaw języka polskiego
- prezentacje wydawców z Polski, branżowy panel dyskusyjny i prelekcja na temat programów IK.

Instytut wraz z organizatorem targów zaprosił do udziału wydawców i agentów literackich: Wydawnictwo Literackie, Państwowy Instytut Wydawniczy, Foksal, Powergraph, Dwie Siostry, Naszą Księgarnię, agencję KaBooks, Manuscriptum a także przedstawiciela instytucji partnerskiej, Międzynarodowego Centrum Kultury. Swoje nowości wydawnicze będą prezentowały także Biblioteka Narodowa i Instytut Pileckiego.

W roku 2022 powstała identyfikacja wizualna nawiązująca do stoiska, obejmująca layout druków informacyjno-promocyjnych i gadżetów popularyzujących polskie książki. Materiały te będą dystrybuowane na targach (m.in. smycze, magnesy, torby, przypinki, notesy). Specjalnie na imprezę powstał też prezentujący książki z Polski katalog w języku chińskim tradycyjnym skierowany do wydawców.

W ramach przygotowań do targów wspólnie z lokalnym uniwersytetem zorganizowano natomiast spotkanie z najbardziej zasłużoną na polu popularyzacji polskiej literatury na Tajwanie tłumaczką, Wei-Yun Lin-Górecką, która w formule online opowiedziała zainteresowanym o swojej pracy. Instytut nagrał także wykłady ekspertów na temat nowości literackich do udostępniania i dystrybucji wśród studentów i słuchaczy kursów języka polskiego na Tajwanie.

W roku 2022 zakończono również realizację serii spotów promujących Polskę jako gościa honorowego z udziałem zaproszonych autorów, które spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem strony tajwańskiej. Trailer główny można obejrzeć m.in. pod adresem: <https://www.facebook.com/InstytutKsiazki/videos/514662247436322/> (14 tys. obejrzeń w 11 dni). Spoty wykorzystywane są w internecie w celu wypromowania wydarzeń targowych, będą także prezentowane na polskim stoisku podczas targów.

Budżet	plan: 651 662,00	wykonanie: 651 661,08
--------	------------------	-----------------------

C. PROGRAM KOMUNIKACJI

1. Portal internetowy Instytutu Książki

Portal internetowy Instytutu Książki (www.institutksiazki.pl/www.bookinstitute.pl) w 2022 roku odwiedziło ponad 280 000 unikalnych użytkowników, którzy wygenerowali ponad 820 tysięcy odsłon.

Serwis Instytutu aktualizowany jest codziennie i ma charakter dokumentujący polskie życie literackie. Oprócz informacji na temat bieżących wydarzeń ze świata literatury, ukazują się w nim m.in. cykle rozmów z tłumaczami, którzy są ambasadorami polskiej literatury za granicą, a także z postaciami polskiej kultury. Duży nacisk kładziony jest na rocznice urodziny pisarzy i przypominanie sylwetek wybitnych twórców literatury. Serwis jest prowadzony równolegle w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Na bieżąco zamieszczane są także spisy treści czasopism, których wydawcą jest Instytut Książki („Dialog”, „Teatr”, „Nowe Książki”, „Literatura na Świecie”, „Twórczość”, „Akcent”, „Odra”, „Teatr Lalek” i „Topos”), a także najważniejsze informacje związane z ich działalnością.

Cykl *Nocny stolik* promuje czytelnictwo i pokazuje pisarzy oraz ludzi kultury jako pasjonatów czytania. W 2022 roku w cyklu ukazały się w nim do tej pory rozmowy z:

- Sławą Lisiecką
- Krzysztofem Jaworskim
- Agnieszką Adamowicz-Pośpiech
- Tomaszem Bąkiem
- Krzysztofem Umińskim
- Anną Cieplak
- Carlosem Marrodanem Casasem
- Jackiem Giszczakiem
- Łukaszem Barysem
- Krzysztofem Majerem
- Agnieszką Taborską
- Magdaleną Salik

W redagowaniu serwisu duży nacisk kładziono na informowanie o najważniejszych przedsięwzięciach i projektach Instytutu, m.in. o programach dotacyjnych, w tym o Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0 i realizowanym przez IK priorytecie 2, kampanii społecznej „Mała książka – wielki człowiek”, jej poszczególnym odsłonach i naborach, Programie Translatorskim Copyright Poland – nowych przekładach rodzimych

książek na języki obce, które otrzymały wsparcie finansowe, a także nagrodach: Found in Translation oraz Transatlantyk.

Do głównych celów portalu należy promocja czytelnictwa i wspieranie bibliotek publicznych.

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane i wspierane przez Instytut Książki były na bieżąco relacjonowane na portalu (częściowo także w postaci własnych materiałów wideo), m.in.:

- udział w zagranicznych targach książki: Bolonia, Londyn, Paryż, Abu-Dhabi, Praga, Tajpej, Barcelona i Frankfurt
- udział w targach i festiwalach krajowych (m.in. Targi Książki w Warszawie, Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie)
- wydarzenia, akcje, kampanie odbywające się pod patronatem IK
- udział przedstawicieli Instytutu Książki w konferencjach i briefingach prasowych
- kampania Czytaj PL (ze szczególnym naciskiem na akcję „Upoluj swoją książkę”)
- cykl reportaży z bibliotek zmodernizowanych dzięki Infrastrukturze Bibliotek w ramach NPRCz
- konferencja ekspercka „Infrastruktura bibliotek: pomysły, realizacje, doświadczenia” w Piotrkowie Trybunalskim
- konferencja jubileuszowa z okazji pięciolecia kampanii „Mała książka – wielki człowiek” w Warszawie

W portalu były publikowane także relacje (w tym wideo) z otwarć i zapowiadanych otwarć bibliotek (m.in. w Tarnogrodzie, Latowiczu, Sokółce, Różanymstoku i Międzyzdrojach).

W związku z odbywającym się w tym roku V Światowym Kongresem Tłumaczy Literatury Polskiej (2–4 czerwca 2022), któremu towarzyszyła Gala Nagrody Transatlantyk, na stronie na bieżąco ukazywały się komunikaty i relacje z wykładów i spotkań (w formie zdjęć, materiałów wideo i tekstów), prezentacja sylwetek laureatów i obszernie podsumowania.

W 2022 roku bardzo istotnym elementem działalności portalu było przybliżanie czytelnikom literatury ukraińskiej i działań IK oraz innych instytucji na rzecz Ukrainy i jej obywateli (zwłaszcza mieszkających w Polsce).

2. Media społecznościowe Instytutu Książki

W komunikacji Instytutu Książki ważną rolę odgrywają multimedia. W 2022 roku odnotowano ok. 167 500 wyświetleń filmów zamieszczonych na profilu IK na YouTube (przy pomocy tego serwisu IK publikuje filmy w sieci i stąd pobierane są one na stronę www.institutksiazki.pl). Na 31 grudnia 2022 kanał IK posiadał ok. 2 100 subskrybentów.

Instytut Książki był aktywnie obecny w mediach społecznościowych. Prowadzi profil na Facebooku, który w 2022 miał 30 tysięcy obserwujących. Zasięg strony na Facebooku w 2022 roku wyniósł 456 413 odsłon. Na profilu FB IK realizuje m.in. cykl *Zdarzyło się chwilę temu...*

– graficzne kalendarium przedstawiające najważniejsze rocznice literackie. Grafiki pojawiają się w dwutygodniowym cyklu i dotyczą zarówno rocznic związanych z urodzinami/śmiercią ważnych pisarzy, jak i wydarzeń okołoliterackich (na przykład rocznica przyznania literackiego Nobla Czesławowi Miłoszowi czy obchodzony co roku Światowy Dzień Książki).

Zasięg strony na Facebooku ⓘ

456 413 ↑ 57,9%

Instytut prowadzi również konto na Twitterze (3800 obserwujących). Łącznie wszystkie posty opublikowane w 2022 roku na Twitterze wygenerowały ok. 287 500 odsłon.

3. Serwis internetowy Books from Poland

Serwis przygotowany w języku angielskim jest bazą wiedzy dla odbiorcy zagranicznego: tłumaczy, wydawców zagranicznych, Instytutów Polskich, fanów literatury polskiej na świecie i agentów wydawniczych działających z ramienia Instytutu Książki. Można znaleźć w nim informacje na temat najciekawszych polskich książek (rekomendacje wydawnicze i nowości), sylwetki autorów, informacje na temat programów translatorskich i aktualności na temat literatury polskiej za granicą. Do tej pory w serwisie prezentowaliśmy m.in. sylwetki: Łukasza Orbitowskiego, Leopolda Tyrmanda, Marty Kwaśnickiej, Wojciecha Chmielarza, Bronisława Wildsteina, Wacława Holewińskiego, Macieja Płazy i Anny Kamińskiej.

Uruchomiony został także newsletter dla tłumaczy pn. „Książki z Polski”, w którym w zwięzłej formie przybliżamy najważniejsze premiery literackie, tłumacze zaś mogą dzięki niemu zamówić książki, które chcieliby potencjalnie przetłumaczyć. Obecnie newsletter dociera do ponad 1000 użytkowników.

4. Wydawnictwa IK

W pierwszym półroczu 2022 IK opracowany i wydrukowany został katalog *Polish Books for Children and Young Adults*, który powstał z myślą o zagranicznych wydawcach zainteresowanych polską książką dla dzieci. Katalog przybliżył najciekawsze nowości wydawnicze, prezentując blisko 30 tytułów autorstwa najwybitniejszych polskich pisarzy i poetów oraz znanych i cenionych ilustratorów, z których wiele zostało uhonorowanych najważniejszymi nagrodami i wyróżnieniami literackimi. Wyboru książek, podzielonych na pięć kategorii wiekowych, dokonało grono ekspertów – literaturoznawców, pedagogów,

promotorów kultury, osób od lat współtworzących polski rynek książki dziecięcej, którzy opracowali także autorskie rekomendacje. Szatę graficzną katalogu zaprojektowała Katarzyna Adamek-Chase.

W trzecim kwartale został opracowany i wydany nowy katalog *New Books from Poland 2022*, dostępny w języku angielskim i hiszpańskim, prezentujący nowości książkowe z szerokiego wachlarza gatunków, które zyskały uznanie w Polsce.

Budżet	plan: 168 401,00	wykonanie: 168 400,20
w tym:		
- strona www	plan: 115 916,00	wykonanie: 115 915,21
- wydawnictwa IK (katalogi, gadżety, druki firmowe, promocyjne, itp.)	plan: 52 485,00	wykonanie: 52 484,99

D. PROGRAM PROMOCJI

1. Patronaty Instytutu Książki

- Poznańskie Targi Książki (11–13 marca 2022)
- Targi Książki w Warszawie (26–29 maja 2022)
- VII Zakopiański Festiwal Literacki (8–10 lipca 2022)
- Plener Literacki w Gdyni (15–17 lipca 2022)
- Jesienne Targi Książki w Warszawie (15–18 września 2022)
- Konferencja *Z ziemi polskiej do włoskiej. Literatura polska we Włoszech (1991–2021)* (19–20 września 2022)
- XXVII Targi Wydawców Katolickich (29 września–2 października 2022)
- Synergia słowa i działania. Współczesne praktyki czytania, animacji i współtworzenia kultury czytelnicy (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, 17–18 listopada 2022)
- Targi Książki w Katowicach (4–6 listopada 2022)
- XXX Targi Książki Historycznej (24–27 listopada 2022)

2. Obecność w mediach (wybrane przykłady publikacji)

- TVN 24, Polska i Świat, Problemy polskich księgarń 4 lutego 2022
- TVP Kultura, Informacje kulturalne, Jarosław Marek Rymkiewicz 7 lutego 2022
- Radio Zet, Wiadomości, Pomoc dla uchodźców z Ukrainy 4 marca 2022
- TVP Polonia, Polonia 24, Książki dla uchodźców wojennych 4 marca 2022

- Polskie Radio – Program 1, Express Jedyńki, Książki dla uchodźców z Ukrainy 8 marca 2022
- Polskie Radio – Program 2, Wiadomości kulturalne, Książki dla uchodźców z Ukrainy 9 marca 2022
- Radio RMF FM, Wiadomości, Wypożyczalnia książek w języku ukraińskim 12 marca 2022
- TVP Info, Teleexpress Extra, Książki w języku ukraińskim 15 marca 2022
- Radio Zet, Wiadomości, Książki dla dzieci z Ukrainy 30 marca 2022
- Polskie Radio – Program 2, Wiadomości, Instytut Książki nowym wydawcą Toposu, 1 kwietnia 2022
- Radio Zet, Wiadomości kulturalne, Targi Książki w Londynie 5 kwietnia 2022
- Polskie Radio – Program 2, Wiadomości kulturalne, Targi Książki w Londynie 5 kwietnia 2022
- TVP Polonia, Magazyn z Wysp, Targi Książki w Londynie 13 kwietnia 2022
- TVP3 Białystok, Obiektyw, Budowa nowego budynku biblioteki 26 kwietnia 2022
- TVP Info, Info Dzień, Dofinansowania dla bibliotek 23 maja 2022
- TVP3 Warszawa, Warszawski Dzień, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej 31 maja 2022
- Polskie Radio – Program 2, Wiadomości kulturalne, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej 2 czerwca 2022
- Polskie Radio – Program 1, W samo południe, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej 2 czerwca 2022
- TVP Kultura, Informacje kulturalne, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej, 2 czerwca 2022
- TVP Polonia, Informacje kulturalne, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej, 2 czerwca 2022
- TVP3 Kraków, Kronika, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej 2 czerwca 2022
- TVP Polonia, Polonia 24, Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej 3 czerwca 2022
- TVN, Dzień dobry wakacje, Historia irańskiego tłumacza polskiej literatury, 26 czerwca 2022.

Raport obecności IK w mediach, zał. Nr 3.

3. Przygotowane materiały wideo

- Dobra biblioteka. Jak „Infrastruktura bibliotek” zmienia (nie tylko) biblioteczny świat?, dostęp 21.01.2022
- V Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej, dostęp 2.06.2022
- Drugi dzień Światowego Kongresu Tłumaczy Literatury Polskiej, dostęp 3.06.2022
- Gala Nagrody Transatlantyk – Światowy Kongres Tłumaczy Literatury Polskiej (Kraków 2022), dostęp 3.06.2022

- Panel „Warsztat tłumacza: Jak skutecznie szukać wydawcy i jak dobrze promować książkę już wydaną?, moderacja: Krzysztof Cieślik, dostęp 30.06.2022
- Tłumacze: Karolina Jaszecka, Karol Lesman, Lisa Palmes, dostęp 30.06.2022
- Wykład: literatura dla dzieci – Grzegorz Leszczyński, dostęp 30.06.2022
- Autor i jego tłumacze: Antoni Libera, moderacja: Maciej Mazurek Tłumacze: Lajos Pálfalvi, Anat Zajdman, dostęp 30.06.2022
- Pisarki wobec innej rzeczywistości: 100 pytań do Dominiki Słowik i Marty Kwaśnickiej, moderacja: Piotr Gociek, dostęp 30.06.2022
- Kraków – bohater czy tło? 100 pytań do Wita Szostaka i Elżbiety Łapczyńskiej, moderacja: Katarzyna Wójcik, dostęp 30.06.2022
- Poeta i jego tłumacze: Jan Polkowski, moderacja: Ireneusz Staroń, dostęp 30.06.2022
- Tłumacze: Amelia Serraller Calvo, Constantin Geambașu, Charles S.Kraszewski, dostęp 30.06.2022
- Wykład: co nowego w polszczyźnie – Małgorzata Ciunović, dostęp 30.06.2022
- Wykład: literatura faktu i esej – Piotr Gociek, dostęp 30.06.2022
- Pisarz i jego tłumacze: Martyna Bunda, moderacja: Mariusz Cieślik Tłumacze: Caroline Raszka-Dewez, Dana Pinczewska, Barbora Kolouchová, dostęp 30.06.2022
- Piękno mikrokosmosu: 100 pytań do Macieja Płazy i Andrzeja Muszyńskiego, moderacja: Bogusława Bodzioch-Bryła, dostęp 30.06.2022
- Kobiety o kobietach – biografie nieoczywiste: 100 pytań do Ewy K. Czackowskiej i Anny Kamińskiej, moderacja: Anna Czartoryska-Sziler, dostęp 30.06.2022
- Na tropach historii: 100 pytań do Bogdana Musiała i Filipa Gańczaka, moderacja: Piotr Legutko, dostęp 30.06.2022
- Panel „Warsztat tłumacza: strategie translatorskie wobec wielojęzyczności w prozie polskich autorów”, moderacja: Małgorzata Kafel, dostęp 30.06.2022
- Tłumacze: Miriam Borenstein, Pravda Spasova, Olaf Kühnl, Benjamin Paloff, dostęp 30.06.2022
- Autor i jego tłumacze: Adam Mickiewicz, moderacja: Andrzej Waśko Tłumacze: Nguyễn Văn Thái, Tokimasa Sekiguchi, Andrej Chadanowicz, Michael J. Mikos, dostęp 30.06.2022
- Wykład: poezja – Krzysztof Kuczkowski, dostęp 30.06.2022
- Wykład: kryminał – Mariusz Cieślik, dostęp 30.06.2022
- Komiks – paradoksy fenomenu: 100 pytań do Daniela Odiji i Bartosza Szybyora, moderacja: Paweł Timofiejuk, dostęp 30.06.2022
- Wobec dramatu codzienności: 100 pytań do Jarosława Jakubowskiego i Tomasza Mana, moderacja: Katarzyna Flader-Rzeszowska, dostęp 30.06.2022
- Niepokoje współczesnej duszy a proza kryminalna: 100 pytań do Anny Kańtoch i Wojciecha Chmielarza, moderacja: Bernadetta Darska, dostęp 30.06.2022
- Wykład: debiuty – Ireneusz Staroń, dostęp 30.06.2022
- Pisarz i jego tłumacze: Bronisław Wildstein, moderacja: Barbara Schabowska Tłumacze: Herbert Ulrich, Lucie Szymanowska, Magdalena Mitreva, dostęp 30.06.2022

- Tajemnice pogranicza: 100 pytań do Tomasza Grzywaczewskiego i Zbigniewa Rokity, moderacja: Marcin Kube, dostęp 30.06.2022
- Wykład: dramaty – Katarzyna Flader-Rzeszowska, dostęp 30.06.2022
- Nawigując światłem: 100 pytań do Przemysława Dakowicza i Wojciecha Kassa, moderacja: Krzysztof Kuczkowski, dostęp 30.06.2022
- Autor i jego tłumacze: Witold Szablowski, moderacja: Jakub Moroz Tłumacze: Leonardo Masi, Abel Murcia Soriano, Andrij Bondar, dostęp 30.06.2022
- Wykład: fantasy; science fiction – Michał Cetnarowski, dostęp 30.06.2022
- Opowiadanie zwykłego człowieka: 100 pytań do Marty Kwaśnickiej i Rafała Wojasińskiego, moderacja: Krzysztof Cieślak, dostęp 30.06.2022
- Wykład: literatura dla młodzieży – Agnieszka Karp-Szymańska, dostęp 30.06.2022
- Pułapki (współczesnego) katolicyzmu: 100 pytań do Pawła Lisickiego i Bartosza Jastrzębskiego, moderacja: Grzegorz Górny, dostęp 30.06.2022
- Książka jak film: 100 pytań do Wacława Holewińskiego i Wiesława Helaka, moderacja: Maciej Urbanowski, dostęp 30.06.2022
- Poza gatunkami, poza realizmem: 100 pytań do Jacka Dukaja i Rafała Kosika, moderacja: Michał Cetnarowski, dostęp 30.06.2022
- Poeta i jego tłumacze: Marzanna Bogumiła Kielar, moderacja: Krzysztof Koehler, dostęp 30.06.2022
- Tłumacze: Elżbieta Wójcik-Leese, Biserka Rajčić, Renata Putzlacher-Buchtová, dostęp 30.06.2022
- Jak pisać dla dzieci dzisiaj? 100 pytań do Katarzyny Ryrych i Wojciecha Widłaka, moderacja: Agnieszka Karp-Szymańska, dostęp 30.06.2022
- „spólnota czy wspólnoty? O polityce, solidarności i indywidualizmie w naszych czasach: 100 pytań do Andrzeja Nowaka i Zbigniewa Stawrowskiego moderacja: Dariusz Jaworski, dostęp 30.06.2022
- Wykład: reportaż – Marcin Kube, dostęp 30.06.2022
- Wykład: Jarosław Marek Rymkiewicz in memoriam – Andrzej Waśko, dostęp 30.06.2022
- Wykład: powieść – Artur Grabowski, dostęp 30.06.2022
- Wykład: perły literatury dawnej – Krzysztof Koehler, dostęp 30.06.2022
- Język zmysłów i zmysłowości: 100 pytań do Barbary Gruszki-Zych i Adriany Szymańskiej, moderacja: Jakub Paczeński, dostęp 30.06.2022
- Wykład: opowiadania – Maciej Urbanowski, dostęp 30.06.2022
- Literackie topografie i pisanie miejsc: 100 pytań do Wojciecha Chmielewskiego i Wojciecha Kudyby, moderacja: Jakub Kukła, dostęp 30.06.2022
- Pisarz i jego tłumacze: Justyna Bednarek, moderacja Barbara Gawryluk Tłumacze: Bożena Antoniak, Karolina Jaszecka, Anastasia Chatzigiannidi, dostęp 30.06.2022
- Panel „Warsztat tłumacza: współpraca wydawcy z tłumaczem oczami redaktora”, moderacja: Agnieszka Urbanowska, dostęp 30.06.2022
- Uczestnicy: Hendrik Lindepuu, Artur Bogdanowicz, Anna Ciesielska-Ribard, dostęp 30.06.2022

- Wykład: stypendia, dofinansowania, rezydencje dla tłumaczy Uczestnicy: Mateusz Adamski (Instytut Książki), Agnieszka Rasińska-Bóbr (Krakowskie Biuro Festiwalowe), Paweł Łyżwiński (Willa Decjusza), Agnieszka Wiktorowska-Chmielewska (Instytut Literatury), dostęp 30.06.2022
- Dobra Biblioteka – Biblioteka Publiczna w Piasecznie, dostęp 04.11.2022
- Dobra Biblioteka – Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Jarocin, dostęp 11.08.2022
- Dobra Biblioteka – Biblioteka Publiczna Gminy Grodzisk Mazowiecki, dostęp 18.08.2022
- Dobra Biblioteka – Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu, dostęp 25.08.2022
- Co można mieć za 3 miliony? 5 lat kampanii „Mała książka – wielki człowiek”, dostęp 01.09.2022
- Dobra Biblioteka – Biblioteka Publiczna w Starym Sączu (filia biblioteczna w Przysietnicy), dostęp 01.09.2022
- Dobra Biblioteka – Biblioteka Biecz, dostęp 08.09.2022
- Tłumacze Literatury Polskiej – reportaż, dostęp 29.09.2022 r.

4. Konferencje prasowe

- 26 kwietnia 2022 roku przedstawiciele Instytutu Książki uczestniczyli w uroczystości podpisania aktu erekcyjnego pod budowę nowej biblioteki w Sokółce. To jedna z kolejnych inwestycji, która otrzymała wsparcie w ramach NPRCz 2.0 w wysokości 2 mln 250 tys. zł. Podpis pod dokumentem, który zostanie wmurowany w ścianę powstającego budynku, złożyli dyrektorzy Instytutu Książki – Dariusz Jaworski i Robert Kaźmierczak.
- 23 maja 2022 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Milanówku odbyła się konferencja prasowa z udziałem wiceprezesa Rady Ministrów, ministra kultury i dziedzictwa narodowego prof. dr. hab. Piotra Glińskiego, dyrektora Instytutu Książki Dariusza Jaworskiego, burmistrza Milanówka Piotra Remiszewskiego i dyrektora MBP Elżbiety Abramczuk-Kalinowskiej, podczas której ogłoszono wyniki II naboru do programu dotacyjnego „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” NPRCz 2.0.
- 25 października 2022 roku w Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży nr XXXI w Warszawie odbyła się konferencja prasowa poświęcona nowej odsłonie kampanii „Mała książka – wielki człowiek”. Wzięli w niej udział prof. Piotr Gliński – wiceprezes Rady Ministrów, minister kultury i dziedzictwa narodowego, dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski, Wojciech Widłak – autor najnowszej książki wydanej w ramach kampanii, a także ambasadorzy kampanii Emilia Komarnicka-Klynstra i Redbad Klynstra-Komarnicki.
- 14 października 2022 roku w nowej siedzibie Księgarni Tarabuk w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie odbyła się konferencja prasowa poświęcona rozstrzygnięciu II programu "Certyfikat dla małych księgarni". W wydarzeniu wzięli udział: prof. Piotr Gliński – wiceprezes Rady Ministrów, minister

kultury i dziedzictwa narodowego, dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski, Jakub Bułat – właściciel księgarni, beneficjent I edycji programu.

5. Targi Książki w Warszawie

Instytut Książki, który objął Targi Książki w Warszawie honorowym patronatem przygotował również dwa panele dyskusyjne.

1. „O polskim czytaniu i nieczytaniu – w poszukiwaniu nieoczywistych odpowiedzi na fundamentalne pytania”, paneliści: dr hab. Roman Chymkowski, Maciej Wośko, Tomasz Kołodziejczak, Robert Kaźmierczak
2. „Ukraińska książka w Polsce – potrzeby, współpraca, perspektywy”, paneliści: Oleksandra Koval, Svitlana Feldman, Anna Gruszecka, Dariusz Jaworski.

Oba wydarzenia były transmitowane na żywo w internecie, a zapis transmisji został opublikowany na platformie YouTube i Facebook (na profilu Instytutu Książki). Podsumowania dyskusji oraz fotorelacje z wydarzeń zostały opublikowane w serwisie internetowym oraz w mediach społecznościowych Instytutu Książki.

6. Promocja roku Józefa Mackiewicza

Polskie Radio – Program 1

W związku z przypadającą w 2022 roku 120. rocznicą urodzin Józefa Mackiewicza Instytut Książki dofinansował 4 specjalne audycje Programu 1 Polskiego Radia poświęcone wybitnemu polskiemu pisarzowi, publicyście, działaczowi emigracyjnemu.

1. 31 marca od godz. 21.05 do 22 – audycja dokumentalna o Józefie Mackiewiczu, zawierająca m.in. materiały (fragmenty dzieł) z Archiwum Polskiego Radia. Autorka audycji: Magdalena Mikołajczuk
2. 31 marca, godz. 23.40 – audycja specjalna z udziałem badacza życia i twórczości Józefa Mackiewicza. Emisja w ramach audycji *Kulturalna Jedynka*. Czas audycji specjalnej: ok. 10 min
3. 1 kwietnia – materiał redakcyjny wyemitowany w dniu 120. rocznicy urodzin Józefa Mackiewicza. Emisja: w audycji *Ekspres Jedynki*
4. 1 kwietnia – „*Informator kulturalny*” – *upamiętnienie* 120. rocznicy urodzin Józefa Mackiewicza.

Polskie Radio – Program 2

W ramach obchodów 120. rocznicy urodzin Józefa Mackiewicza Instytut Książki dofinansował powstanie 9 audycji emitowanych od kwietnia do grudnia 2022 r. w cyklu *Zawsze w kontrze* (emisja raz w miesiącu, w poniedziałki, od godz. 21.30 do 22). W ramach audycji prezentowana jest biografia Józefa Mackiewicza oraz wybrane aspekty jego pisarskiej, publicystycznej oraz dziennikarskiej twórczości.

Dodatkowo w dniu 120. rocznicy urodzin Józefa Mackiewicza Instytut Książki sfinansował specjalne wydanie audycji *Strefa literatury* poświęconej życiu i twórczości Józefa

Mackiewiczza (emisja: 1 kwietnia 2022, piątek, od godz. 21.30 do 22). *Strefa literatury* to cykl rozmów z krytykami i historykami literatury, spotkania z tłumaczami realizowany przez Program 2 Polskiego Radia.

Zapis audycji dostępny jest w formie podcastów zamieszczonych w serwisie internetowym Polskiego Radia, pod adresem www.polskieradio.pl.

7. „Literatura buduje świat” – festiwal literacki w ramach XXXI Forum Ekonomicznego w Karpaczu

Forum Ekonomiczne to wydarzenie od trzydziestu lat skupiające liderów politycznych, gospodarczych i społecznych. Konferencja organizowana jest przez Fundację Instytut Studiów Wschodnich, a jej partnerem i zarazem organizatorem Festiwalu Literackiego „Literatura buduje świat” został w tym roku Instytut Książki. Festiwal odbył się w dniach 6–8 września.

Instytut Książki przygotował w ramach imprezy pięć spotkań. Pierwszego dnia Forum Ekonomicznego odbyło się spotkanie z cenionym pisarzem i intelektualistą Bronisławem Wildsteinem, które poprowadził dyrektor IK, Dariusz Jaworski. Rozmowa odbyła się pod hasłem „W cieniu imperializmu. Polska między Wschodem a Zachodem” i dotyczyła wyzwań, które stoją obecnie przed Polską i Europą.

W wydarzenia literackie obfitował drugi dzień Festiwalu Literackiego. Rozpoczął się spotkaniem *Dlaczego warto czytać dzieciom piękne książki?* z popularnym pisarzem Wojciechem Widłakiem i ilustratorką Aleksandrą Krzanowską. Następnie odbyła się rozmowa z ukraińską pisarką Wiktoria Ameliną, laureatką Nagrody Literackiej im. Josepha Conrada przyznawanej przez Instytut Polski w Kijowie, a także cenionym prozaikiem, laureatem Nagrody Literackiej im. Marka Nowakowskiego Wojciechem Chmielewskim, które poprowadził poeta i tłumacz Jakub Pacześniak.

Dzień zakończyło spotkanie *Czy kino historyczne ma przed sobą przyszłość?* z Wacławem Holewińskim, pisarzem, wydawcą, redaktorem, autorem powieści historycznych, oraz Przemysławem Stippą, aktorem teatralnym i filmowym, które poprowadził prof. Krzysztof Koehler, zastępca dyrektora Instytutu Książki.

Ostatniego dnia imprezy odbyło się spotkanie „Ekonomia środków wyrazu. Poezja kobiet”. Była to dyskusja połączona z programem artystycznym opartym na tekstach poetyckich trzech autorek: Katarzyny Bolec, Moniki Luque-Kurcz i Aleksandry Zińczuk. Poprowadził ją Jakub Pacześniak.

Budżet	plan: 262 038,00	wykonanie: 262 037,61
--------	------------------	-----------------------

E. CZASOPISMA PATRONACKIE

W omawianym okresie IK koordynował i nadzorował przygotowanie do druku, druk i dystrybucję następujących czasopism literackich:

- miesięcznik „Dialog” – 11 numerów o średnim nakładzie 700 egz. każdy
- miesięcznik „Nowe Książki” – 11 numerów, o średnim nakładzie 840 egz. każdy
- miesięcznik „Teatr” – 11 numerów, o średnim nakładzie 600 egz. każdy
- miesięcznik „Twórczość” – 11 numerów, o średnim nakładzie 550 egz. każdy
- dwumiesięcznik „Literatura na Świecie” – 6 numerów, o średnim nakładzie 1280 egz. każdy
- dwumiesięcznik literacki „Topos” wraz z tomikiem poezji – 3 numery o średnim nakładzie 700 egz.

Instytut Książki był także współwydawcą:

- miesięcznika „Odra” – 11 numerów o średnim nakładzie 1000 egz. każdy
- kwartalnik „Akcent” - 4 numery o średnim nakładzie 1800 egz. każdy
- kwartalnik „Teatr Lalek” – 3 numery o średnim nakładzie 370 egz. każdy

Wszystkie wydawane tytuły były dystrybuowane zarówno w wersjach papierowych jak i elektronicznych.

Nagrody

Redakcja miesięcznika „Nowe Książki”, którego wydawcą jest Instytut Książki, wręczyła 4.03.22 r. swoją doroczną nagrodę Książka Roku. Jej laureatką za rok 2021 została Urszula Zajączkowska za tom wierszy *Piach* (Wrocław, Wydawnictwo Warstwy). W uroczystości wzięli udział m.in. Dyrektor IK Dariusz Jaworski, a także redaktor naczelny „Nowych Książek” Grzegorz Filip.

Nagrodę miesięcznika „Dialog” im. Konstantego Puzyny została w tym roku przyznana Teatrowi Brama w Goleniowie, działającemu od 1996 roku pod kierownictwem Daniela Jacewicza, za konsekwentną, zespołową pracę teatralną i społeczną. Lokalna działalność „Bramy” sięga daleko poza granice niewielkiego miasta, włączając się w międzynarodową wspólnotę grup teatralnych wrażliwych na problemy świata, ciekawych innego człowieka, szukających własnego i jednocześnie uniwersalnego języka wypowiedzi artystycznej. Teatr „Brama” jest dziś jednym z najprężniejszych w Polsce ośrodków teatru niezależnego, takiego, którego estetyka i relacja z widzami była zawsze bliska patronowi Nagrody.

Wspólna nagroda Festiwalu Nauki w Warszawie oraz miesięcznika „Nowe Książki” Złota Róża, dla najlepszej popularnonaukowej książki roku została przyznana Agnieszce Krzezińskiej za pozycję *Grody, garnki i uczeni. O archeologicznych tajemnicach ziem polskich*.

„Literatura na Świecie” po raz 28 przyznała doroczne nagrody translatorskie. Jury w składzie: Anna Górecka, Jerzy Jarniewicz, Andrzej Kopacki, Maciej Libich, Kamil Piwowarski, Andrzej Sosnowski, Marcin Szuster (przewodniczący), Anna Wasilewska, Łukasz Żebrowski na posiedzeniu w dniu 30 września 2022 roku rozpatrzyło kandydatury w siedmiu kategoriach.

Laureatami zostali:

- w kategorii Poezja:
  - Elżbieta Jogała za przekład *Poematu o Rodanie* Frederi Mistrała wydanego przez Wydawnictwo Austeria w Krakowie
- w kategorii Nowa Twarz:
  - Karolina Wilamowska za przekład powieści *Kurator* Györgya Konrada wydanej przez Wydawnictwo Pogranicze w Sejnach
- w kategorii Inicjatywa Wydawnicza:
  - Andrij Saweneć i Aleksandra Zińczuk za redakcję serii *Wschodni Express* ukazującej się nakładem Wydawnictwa Warsztaty Kultury w Lublinie
- w kategorii Literaturoznawstwo, Translatologia, Komparatystyka:
  - Piotr Śniedziewski za książkę *Flaubert. Anatomia stylu* wydaną przez Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich PAN w Warszawie
  - Maciej Świerkocki za książkę *Łódź Ulissesa* wydaną przez Wydawnictwo Oficyna w Łodzi

Nagrodę imienia Andrzeja Siemka otrzymał Marcin Wicha za książkę *Kierunek zwiedzania* wydaną przez Wydawnictwo Karakter w Krakowie

Laureatką nagrody „Mamut” za całokształt pracy przekładowej została Halina Kralowa.

W kategorii Proza nagrody nie przyznano.

26 października w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego odbyło się uroczyste wręczenie nagród miesięcznika „Teatr” za sezon 2021/2022.

Nagrodzeni zostali:

- Anna Augustynowicz za reżyserię *Odlotu* na podstawie sztuki Zenona Fajfera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie
- Dominika Bednarczyk za rolę Konrada w *Dziadach* na podstawie dramatu Adama Mickiewicza w reżyserii Mai Kleczewskiej w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie
- Łukasz Lewandowski za rolę Ucznia/Jerzyka w *Sztuce intonacji* na podstawie dramatów Tadeusza Słobodzianka w reżyserii Anny Wieczur w Teatrze Dramatycznym m.st. Warszawy

W związku z jubileuszem sześćdziesięciolecia miesięcznika została powołana Nagroda Specjalna za całokształt osiągnięć. W tym roku postanowiono jej nie przyznawać, lecz podczas gali upamiętnić zmarłego w maju Jerzego Trełę.

Udział w targach książki

W dniach 26–29 maja Instytut Książki miał swoje stoisko na Targach Książki w Warszawie. Gościem honorowym targów była Norwegia. Na stoisku IK można było kupić wydawane przez instytut publikacje oraz czasopisma.

W dniach 9–12 czerwca Dział Promocji uczestniczył w zorganizowanym w Warszawie przez Instytut Literatury Jarmarku Książki. 10 czerwca w czasie pierwszej edycji Jarmarku Książki w Warszawie odbył się organizowany przez Instytut Książki panel *Co można mieć za 3 miliony? 5 lat kampanii „Mała książka – wielki człowiek” i ponad 3 miliony książek подарowanych dzieciom*, który przedstawił uczestnikom imprezy jedną z najważniejszych kampanii proczytelniczych w kraju. Pięć lat działania projektu podsumowały: Justyna Daniel-Korzyniewska (zastępczyni dyrektora Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Jarocin), Gabriela Dul (główna specjalistka ds. programowych w Dziale Krajowym Instytutu Książki), Iwona Pietrzak-Płachta (Biblioteka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pliszczynie) oraz Małgorzata Swędrowska (pedagożka, autorka książek dla dzieci i publikacji dla dorosłych). Celem imprezy była m.in. prezentacja dokonań wydawniczych instytucji publicznych podległych MKiDN. Na stoisku IK można było kupić wydawane przez IK publikacje oraz czasopisma.

W dniach 27–30 października Dział Promocji wystawił stoisko na Targach Książki w Krakowie. Na stoisku IK można było kupić wydawane przez IK publikacje oraz czasopisma.

Zorganizowano również dwa panele. Pierwszy, poświęcony promocji czasopisma „Topos”, odbył się 28 października. W spotkaniu udział wzięli założyciel pisma i jego redaktor naczelny Krzysztof Kuczkowski oraz dwójka poetów, których tomiki poetyckie zostały dodane do tegorocznych numerów pisma – Paulina Subocz-Białek i Robert Gawłowski. Spotkanie poprowadził poeta, krytyk i redaktor „Toposu” Tadeusz Dąbrowski. Prowadzący spotkanie przedstawił „Topos” jako jedno z nielicznych czasopism literackich, które nie tylko mają własną tożsamość i charakter, ale także skupiają wokół siebie pewne środowisko. Wyjątkowe miejsce wśród dokonań pisma zajmuje seria wydawnicza Biblioteka „Toposu”, w której ukazało się już ponad 200 książek poetyckich dołączanych do numerów. Wśród autorów, którzy wydawali w tej serii swoje książki przez lata znaleźli się tacy twórcy jak Leszek Szaruga czy Marek Krystian Emanuel Baczewski. W dyskusji na Targach Książki wzięli udział właśnie autorzy dwóch ostatnich książek z serii – Paulina Subocz-Białek (*Ostatni lot Filomeli*) i Robert Gawłowski (*Życie wieczne*).

30 października odbyło się spotkanie *Nowe przekłady starych arcydzieł*, podczas którego redaktorzy „Literatury na Świecie” Marcin Szuster i Maciej Libich rozmawiali z Krzysztofem Cieślikiem z Instytutu Książki o tym, dlaczego warto przekładać klasykę – i nie tylko – na nowo.

Udział w kongresie tłumaczy

Dział Promocji miał swoje stoisko również na Światowym Kongresie Tłumaczy Literatury Polskiej, który odbył się w Krakowie w dniach 2–4 czerwca. Zaprezentowano na nim darmowe egzemplarze numerów miesięcznika „Nowe Książki” z wywiadami i recenzjami książek polskich autorów i autorek, będących gośćmi tegorocznej imprezy.

Organizacja spotkań promocyjnych dwumiesięcznika literackiego „Topos”

17 listopada w Klubie Książki i Literatury we Wrocławiu odbyła się prezentacja nr 2/2022 „Toposu” oraz dołączonego do niego zbioru wierszy wrocławskiego poety Roberta Gawłowskiego. W spotkaniu oprócz autora zbioru wzięli udział red. Naczelny „Toposu” Krzysztof Kuczkowski oraz redaktor pisma i poeta Tadeusz Dąbrowski, który poprowadził spotkanie.

14 grudnia w warszawskim Klubie Księgarza odbyło się spotkanie *W kręgu „Toposu”*, które było jednocześnie uroczystą premierą nowego numeru pisma i dołączonego do niego tomu poetyckiego *Wiersze rzymskie* Janusza Kotańskiego. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Instytut Książki i redakcję „Toposu”. W spotkaniu wzięli udział redaktorzy „Toposu” – Krzysztof Kuczkowski i Tadeusz Dąbrowski, autor książki dołączonej do nowego numeru pisma – Janusz Kotański, a także ksiądz i poeta Jan Sochoń, który opowiedział o swoim odczytaniu *Wierszy rzymskich*. Spotkanie poprowadził dziennikarz radiowy Jakub Kukła. Wiersze Janusza Kotańskiego, oprócz samego autora, odczytał aktor Mirosław Guzowski. Wśród gości zgromadzonych w Klubie Księgarza znaleźli się m.in. Marek Jurek, Jan Parys i Zbigniew Kras – kapelan Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Spotkanie rozpoczęło się od przedstawienia publiczności „Toposu” i – przede wszystkim – nowego numeru pisma. Redaktorzy polecali najciekawsze według nich materiały, które można w nim przeczytać, m.in. esej *Idea wolności w liryce Adama Mickiewicza i w twórczości Cypriana Kamila Norwida* Kazimierza Świągockiego, w także kolejny esej z serii Mirosława Dzień poświęconej pandemii SARS-CoV-2 zatytułowany *O smoku chcącym pożreć Dziecko. Czternasty esej o zagładzie Świata*. Tadeusz Dąbrowski opowiedział także o wywiadzie z niemieckim poetą i przyjacielem Zbigniewa Herberta – Michaeliem Krügerem. Rozmowie opublikowanej w najnowszym numerze „Toposu” towarzyszą wiersze Krügera w przekładzie Dąbrowskiego. Druga część spotkania była poświęcona *Wierszom rzymskim* Janusza Kotańskiego. Następnie wiersze zawarte w tomie odczytał zaproszony na spotkanie aktor Mirosław Guzowski, a po nim autor wierszy. Na koniec kilka słów o jego lekturze tomu powiedział Tadeusz Dąbrowski.

W trzecim kwartale została uruchomiona nowa strona internetowa dwumiesięcznika literackiego „Topos” - topos.com.pl Odświeżona została również strona czasopisma „Dialog” dialog-pismo.pl. Przeprowadzono również postępowanie przetargowe na druk czasopism w 2023.

Budżet	plan: 6 631 403,00	wykonanie: 6 631 402,06
--------	--------------------	-------------------------

F. PROGRAM MAK +

Od stycznia do końca grudnia 2022 roku:

- kontynuowano pracę programistyczne nad rozwojem modułów aplikacji MAK+. Po konsultacjach z bibliotekami testującymi i już pracującymi w systemie przygotowano do wdrożenia w 1 kwartale 2023 nową wersję MAK+
- prowadzono dalsze prace programistyczne związane z rozwojem systemów do obiegu wniosków programów: „Infrastruktura bibliotek 2021–2025”, „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”, „Certyfikat dla małych księgarń”
- uruchomiono wersję testową oraz produkcyjną systemu EZD.

Wprowadzone zmiany i dalsze działania:

- dalsze prace nad rozbudową programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”
- dalsze prace nad rozbudową programu „Infrastruktura bibliotek 2021–2025”
- stworzenie od podstaw aplikację do obsługi programu „Certyfikat dla małych księgarń”. Program został wdrożony 1 czerwca 2022
- wdrożenie system automatycznego backup programów Infrastruktura Bibliotek, Kraszewski – Komputery dla bibliotek oraz Certyfikat dla małej księgarń
- rozbudowanie modułu back office dla programu Infrastruktura bibliotek
- kontynuacja prac programistyczne oraz testy nad wdrożeniem nowej wersji MAK+. Przewidywany termin 1 kwartał 2023
- szkolenia stacjonarne i zdalne dla użytkowników programu MAK+
- pomoc techniczna podczas procesu reinstalacji serwerów MAK+
- migracja danych systemu MAK+ na nową macierz
- modyfikacja importu danych z innych programów do MAK+
- import danych z BN (modyfikacja)
- wdrożenie nowego synchronizatora danych
- aktualizacja kluczy VPN na lokalnych serwerach bibliotek
- prace graficzne nad nowym interfejsem programu MAK+,

MAK+ - instalacje wersja płatna I–IV kwartał 2022

Lp.	Nazwa	Rodzaj
1.	GBP w Kluczewsku	Biblioteka Publiczna
2.	6BPD Gliwice	Biblioteka Wojskowa
3.	GBP Garbów	Biblioteka Publiczna
4.	GBP Miedziana Góra	Biblioteka Publiczna
5.	MuFo Kraków	Biblioteka Muzealna
6.	MBP Bartoszyce	Biblioteka Publiczna
7.	BPG Kolno	Biblioteka Publiczna

8.	Biblioteka Nowy Glinnik	Biblioteka Wojskowa
9.	GOK Lubsza	Ośrodek Kultury
10.	MBP Rejowiec Fabryczny	Biblioteka Publiczna
11.	BPG Zambrów	Biblioteka Publiczna
12.	GBP Stary Brus	Biblioteka Publiczna
13.	BP Gminy Koło Wrząca Wieka	Biblioteka Publiczna
14.	BP Janowiec Wielkopolskim	Biblioteka Publiczna
15.	BPMiG w Torzymiu	Biblioteka Publiczna
16.	Muzeum Łańcut	Muzeum
17.	GCK w Grębowie	Centrum Kultury
18.	MGBP w Wąchocku	Biblioteka Publiczna
19.	WSA w Łomży	Uczelnia
20.	GBP w Radzanowie	Biblioteka Publiczna
21.	GCK w Kowalach Oleckich	Biblioteka Publiczna
22.	GBP w Strzeleczkach	Biblioteka Publiczna
23.	GBP w Krzywcy	Biblioteka Publiczna
24.	BP w Nowym Dworze	Biblioteka Publiczna

MAK+ - instalacje wersja demo – I–IV kwartał 2022

Lp.	Nazwa	Rodzaj
1.	6BPD Gliwice	Biblioteka Wojskowa
2.	GBP Poświętne	Biblioteka Publiczna
3.	BPG Kolno	Biblioteka Publiczna
4.	GCK Osowiec	Centrum Kultury
5.	Muzeum Podlaskie	Muzeum
6.	Biblioteka Nowy Glinnik	Biblioteka Wojskowa 31 WOG
7.	Muzeum Zamek Łańcut	Muzeum
8.	GOK Sulików	Ośrodek Kultury
9.	BP Janowiec Wielkopolski	Biblioteka Publiczna
10.	Muzeum Stawisko	Muzeum
11.	MBP Rejowiec Fabryczny	Biblioteka Publiczna
12.	GOK Lubsza	Ośrodek Kultury
13.	GBP Dąbrowa	Biblioteka Publiczna
14.	Biblioteka Wielokulturowa	Stowarzyszenie Homo Faber w Lublinie
15.	GBP Prusy Kondratowice	Biblioteka Publiczna
16.	Łubiański Ośrodek Kultury	Ośrodek Kultury
17.	GCK w Kowalach Oleckich	Ośrodek Kultury
18.	GBP w Starym Brusie	Biblioteka Publiczna
19.	MBP w Piekarach Śląskich	Biblioteka Publiczna
20.	GBP w Bądkowie	Biblioteka Publiczna

21.	BP w Kołczygłowach	Biblioteka Publiczna
22.	IP Pamięci Zbrodni PN	Instytut
23.	GBP Wąchock	Biblioteka Publiczna
24.	GOKiC Mucharz	Ośrodek Kultury
25.	Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży	
26.	GCK Grębów	Biblioteka Publiczna
27.	GBP Medyka	Biblioteka Publiczna
28.	GBP Skarżysko Kościelne	Biblioteka Publiczna
29.	GBP Radzanów	Biblioteka Publiczna
30.	GBP Rutki-Kossaki	Biblioteka Publiczna
31.	GBP Hańsk	Biblioteka Publiczna
32.	Nowodworski Ośrodek Kultury	Ośrodek Kultury
33.	BPG Halinów	Biblioteka Publiczna
34.	GBP Wola Uhruska	Biblioteka Publiczna
35.	GBP Krzywca	Biblioteka Publiczna

Budżet	plan: 1 825 703,00	wykonanie: 1 825 702,23
--------	--------------------	-------------------------

Inwestycje w infrastrukturę informatyczną systemu MAK+

W 2008 roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zleciło Instytutowi Książki opracowanie oraz utrzymywanie systemu bibliotecznego dla wszystkich chętnych bibliotek publicznych w Polsce. Przez blisko 14 lat trwania projektu liczba korzystających z systemu MAK+ bibliotek sięgnęła 2671 (1130 bibliotek głównych i 1541 filii). Od 2010 roku do dzisiaj system został zainstalowany w blisko połowie bibliotek gminnych i miejsko-gminnych w Polsce. Ostatnia inwestycja w infrastrukturę serwerową MKA+ miała miejsce na początku 2018 roku. Od tego czasu wolumen przetwarzanych danych przekroczył zarówno pojemność posiadanej macierzy dyskowej jak i wydajność posiadanych serwerów. Instytut Książki ogłosił przetarg na dostawę trzech serwerów oraz rozbudowę posiadanej macierzy dyskowej. Przetarg został rozstrzygnięty w dniu 14 czerwca 2022. Uruchomienie dostarczonego sprzętu jest nastąpiło 25 sierpnia 2022.

Budżet	plan: 1 395 000,00	wykonanie: 1 395 000,00
--------	--------------------	-------------------------

G. ZADANIA INWESTYCYJNE

Na dzień 31 grudnia 2022 zrealizowano następujące zadania inwestycyjne:

- wniesienie raty opłaty z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntu w prawo własności
- zakup wartości niematerialnych i prawnych (licencji, praw autorskich)
- zakup zabudowy meblowej
- wymiana sprzętu biurowego
- modernizacja siedziby Instytutu Książki

Budżet	plan: 184 411,00	wykonanie: 184 409,43
--------	------------------	-----------------------

Z wyłączeni szacunku

Zastępca Dyrektora

Krzysztof Koehler